

RAAP-RAPPORT 2718

Park Groot Schijn te Deurne

Gemeente Antwerpen

Archeologische prospectie met
ingreep in de bodem

Archeologisch Adviesbureau

4500 voor Chr.

3750 voor Chr.

2200 voor Chr.

700 voor Chr.

150 na Chr.

320 na Chr.

250 na Chr.

1650 na Chr.

C
U
L
T
U
R
H
I
S
T
O
R
I
E

RAAP-RAPPORT 2718

Park Groot Schijn te Deurne

Gemeente Antwerpen

**Archeologische prospectie met
ingreep in de bodem**

lic. J. Vansweevelt

Archeologisch Adviesbureau

Colofon

Opdrachtgever: AG Stadsplanning Antwerpen

Titel: Park Groot Schijn te Deurne, gemeente Antwerpen; archeologische prospectie met ingreep in de bodem

Status: eindversie

Datum: 28 juni 2013

Auteur: *lic. J. Vansweevelt*

Projectcode: DEUGR

Vergunningsnummer: PIB 2012/316

Bestandsnaam: RA2718_DEUGR

Projectleider: lic. J. Vansweevelt

Projectmedewerkers: lic. M.P.J. Janssens

Autorisatie: drs. J.A.M. Roymans

Erfgoedconsulent van Onroerend Erfgoed: drs. L. van der Meij

ISSN: 0925-6369

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V.

Leeuwendalseweg 5b

1382 LV Weesp

Postbus 5069

1380 GB Weesp

Nederland

telefoon: 0031 294-491 500

telefax: 0031 294-491 519

E-mail: raap@raap.nl

© RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., 2013

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

Samenvatting

In opdracht van AG Stadsplanning Antwerpen heeft RAAP Archeologisch Adviesbureau van 27-08-2012 tot 30-08-2012 en op 05-11-2012 een archeologische prospectie met ingreep in de bodem uitgevoerd in het plangebied Park Groot Schijn, Boterlaar/Silsburg te Deurne. Het doel van dit onderzoek is een inschatting te geven van de archeologische waarde van het plangebied, waarbij de fysieke en inhoudelijke kwaliteit van eventueel aanwezige archeologische vindplaatsen voorop staan. Op basis van deze waardering worden aanbevelingen geformuleerd ten aanzien van de verdere omgang met archeologie in het plangebied.

Na afloop van het veldwerk zijn 2 nota's van aanbevelingen geschreven. Na goedkeuring van deze nota's door de bevoegde overheid, is intussen het aanbevolen vervolgonderzoek uitgevoerd. Omdat de gegevens van de opgraving beschikbaar zijn (Janssens, 2013) wordt hiernaar soms verwezen in dit rapport.

Het plangebied is onderzocht door middel van 12 proefsleuven met een breedte van ca. 2,5 meter en een variabele lengte (kaartbijlage 1). Bij het aanleggen is meestal het vooraf opgestelde puttenplan gevolgd (figuur 2). Door omstandigheden is in enkele gevallen van dit plan afgeweken. De proefsleuven zijn op 4 plaatsen uitgebreid om een beter inzicht te krijgen in de spreiding en/of vorm van de aanwezige grondsporen (zgn. kijkvensters).

Tijdens het onderzoek zijn sporen uit de IJzertijd aangetroffen in een wat hoger gelegen zone binnen het plangebied, begrensd door de lagere gronden naast de Koude Beek in het oosten en een oude geul/depressie in het westen. Verspreid over het terrein komen nog enkele sporen voor die waarschijnlijk uit de IJzertijd dateren. Het is niet geheel duidelijk of de sporen afkomstig zijn van IJzertijdbewoning ter plekke, dan wel in verband staan met een nederzetting uit de omgeving. Verder zijn nog een greppel met paalsporen aangetroffen. Deze sporen kunnen niet gedateerd worden, zodat het onduidelijk blijft tot welk soort site ze behoren. Tijdens de opgraving is weinig extra informatie verzameld over deze sporen.

Recentere archeologische resten en sporen staan in verband met het historische gehucht Boterlaar en bijhorende (landbouw)activiteiten. Verschillende perceelsgreppels fungeerde als afbakening van landbouwpercelen en drainage. Directe resten van historische bewoning te Boterlaar vormt de puinlaag in put 7, die uit de late 18e-19e eeuw dateert. Ook de gedempte poel ('vlasroot-put') ten noorden van dit perceel is een deel van het Boterlaar.

Tenslotte is een cluster paalsporen aangetroffen in put 2. Het proefsleuven onderzoek bracht geen uitsluitsel over aard en datering van deze sporen. Uit de resultaten van de opgraving blijkt dat de paalsporen een recente datering hebben en in verband staan met een recente perceelsgreppel (20e eeuw). Het voorkomen van dergelijke sporen is niet verwonderlijk gezien het terrein tot voor

RAAP-RAPPORT 2718

Park Groot Schijn te Deurne, gemeente Antwerpen
Archeologische prospectie met ingreep in de bodem

kort in gebruik was als landbouwgrond. Ook de andere recente perceelsgreppels en verstoringen zijn als dusdanig te interpreteren.

Op basis van het uitgevoerde onderzoek stelt RAAP Archeologisch Adviesbureau dat sprake is van archeologische vindplaatsen in een zone rondom putten 2 (meest westelijke deel), 3, 4 en 6.

Daarom is aanbevolen nader onderzoek in de vorm van een opgraving uit te laten voeren in deze zones. De overige delen van het plangebied zijn voor ontwikkeling vrijgegeven.

Inhoud

Samenvatting	5
1 Inleiding	9
2 Bureauonderzoek	13
2.1 Landschappelijke ligging	13
2.2 Archeologische gegevens	15
2.3 Historische situatie	17
2.4 Huidige en toekomstige situatie	22
2.5 Archeologische verwachting	22
3 Methoden	25
4 Resultaten	27
4.1 Stratigrafie	27
4.2 Sporen en structuren	29
4.3 Vondsten	35
4.4 De vindplaats	37
5 Conclusies en aanbevelingen	39
5.1 Conclusies en beantwoording onderzoeksvragen	39
5.2 Aanbevelingen	40
Literatuur	43
Overzicht van figuren, tabellen en bijlagen	44
Bijlage 1. Sporenlijst	45
Bijlage 2. Vondstenlijst	49
Bijlage 3. Tekeningenlijst en fotolijst	51
Bijlage 4. Dagrappporten	53
Bijlage 5. Boorbeschrijvingen vlasrootput	61
Bijlage 6. Beschrijvingen kolomprofielen	67

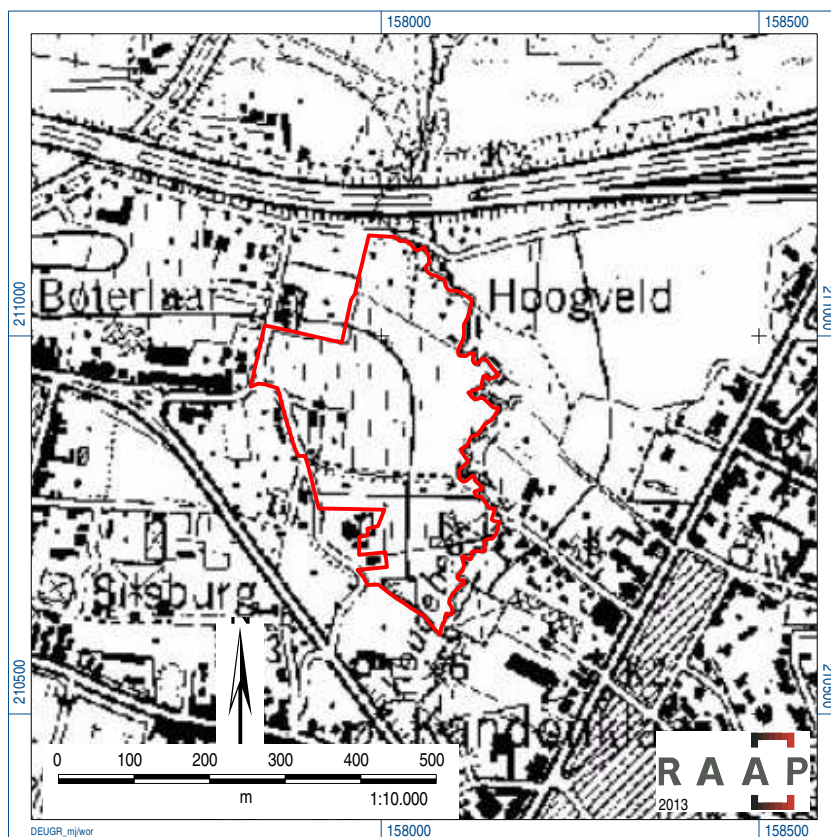
RAAP-RAPPORT 2718

Park Groot Schijn te Deurne, gemeente Antwerpen
Archeologische prospectie met ingreep in de bodem

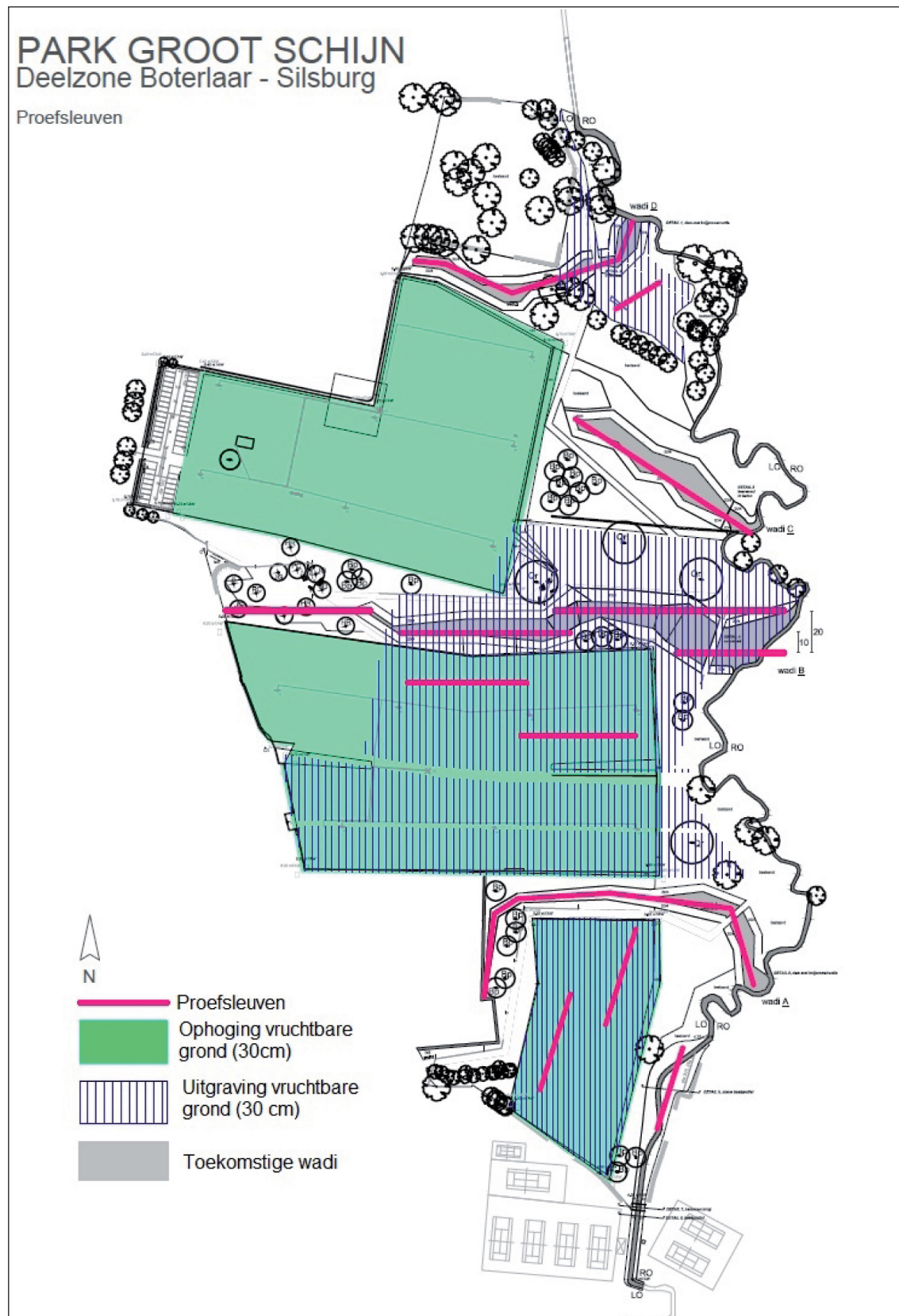
1 Inleiding

In opdracht van AG Stadsplanning Antwerpen heeft RAAP Archeologisch Adviesbureau van 27-08-2012 tot 30-08-2012 en op 05-11-2012 een archeologische prospectie met ingreep in de bodem uitgevoerd in het plangebied Park Groot Schijn, Boterlaar/Silsburg te Deurne (provincie Antwerpen; figuur 1). Reden voor dit archeologisch onderzoek is de geplande inrichting van het gebied als recreatief park en natuurgebied. Daartoe zullen op het terrein ondermeer wadi's, volkstuinten en boompartijen worden gerealiseerd (figuur 2). Tijdens de hiermee gepaard gaande graafwerken worden eventueel aanwezige archeologische vindplaatsen beschadigd of geheel vernield (zie ook § 2.4).

Voorafgaand aan de geplande werkzaamheden is daarom besloten een prospectie met ingreep in de bodem uit te voeren. Hiertoe zijn 12 proefsleuven gegraven in de zones waar bodemingrepen zullen plaatsvinden. De putten zijn, door het aanvankelijk ontbreken van betredingstoestemming voor enkele percelen, in 2 fases aangelegd. Om de civiele werkzaamheden niet onnodig op te houden is na afloop van elke fase een nota van aanbevelingen opgesteld (Vansweevelt, 2012 a & b). Hierin worden de resultaten van het veldwerk summier weergegeven en voorstellen gedaan voor archeologisch vervolgonderzoek en vrijgave van percelen. Na goedkeuring van

Figuur 1. Ligging plangebied (rood). Inzet: ligging in België (ster).

Figuur 2. Puttenplan volgens het Plan van Aanpak

deze nota's door de bevoegde overheid, is intussen reeds een opgraving uitgevoerd in het centrale deel van het plangebied. Omdat de gegevens van de opgraving tijdens de uitwerking van de prospectie beschikbaar waren (Janssens, 2013), wordt hiernaar soms verwezen in dit rapport.

Het doel van de prospectie met ingreep in de bodem is een inschatting te geven van de archeologische waarde van het plangebied, waarbij de fysieke en inhoudelijke kwaliteit van eventuele vindplaatsen voorop staan. Daartoe dienen volgende onderzoeksvragen beantwoord te worden:¹

- Zijn er sporen aanwezig?
- Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?
- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere perioden?
- Welk(e) de(e)l(en) van het terrein komen in aanmerking voor vervolgonderzoek?
- Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht bij een eventueel vervolgonderzoek?
- Welke vraagstellingen zijn voor eventueel vervolgonderzoek relevant?

Op basis van deze waardering worden aanbevelingen geformuleerd ten aanzien van de verdere omgang met archeologie in het plangebied (zie hoofdstuk 5). Deze zijn voorafgaand aan deze eindrapportage geformuleerd in de vernoemde nota's van aanbevelingen.

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de minimumnormen² en de bijzondere voorwaarden zoals opgenomen in het bestek.³ Hierbij dient opgemerkt dat, met goedkeuring van de bevoegde overheid, in 2 gevallen is afgeweken van het oorspronkelijke puttenplan (zie hoofdstuk 3). Tim Bellens van de Dienst Archeologie van de stad Antwerpen verzorgde de wetenschappelijke begeleiding van dit onderzoek.

¹ Bijzondere voorwaarden in: Autonoom Gemeentebedrijf Stadsplanning Antwerpen, 31-03-2012. Archeologische prospectie park Groot Schijn, Bestek: AGSTAN/OD/SP/RBS/BE02, versie 1.

² Ministerieel besluit tot bepaling van de minimumnormen voor de registratie en documentatie bij archeologisch onderzoek met ingreep in de bodem en de wijze van rapportering tot uitvoering van artikel 14, § 3, van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende de bescherming van het archeologisch patrimonium

³ Autonoom Gemeentebedrijf Stadsplanning Antwerpen, 31-03-2012. Archeologische prospectie park Groot Schijn, Bestek: AGSTAN/OD/SP/RBS/BE02, versie 1.

RAAP-RAPPORT 2718

Park Groot Schijn te Deurne, gemeente Antwerpen
Archeologische prospectie met ingreep in de bodem

Administratieve gegevens:

- *projectcode*: DEUGR
- *opdrachtgever*: AG stadsplanning Antwerpen
- *uitvoerder en vergunninghouder*: RAAP Archeologisch Adviesbureau, J. Vansweevelt
- *vindplaatsnaam*: Park Groot Schijn Boterlaar/Silzburg
 - *provincie*: Antwerpen
 - *gemeente*: Antwerpen
 - *plaats*: Deurne
 - *toponiem*: Boterlaar/Silburg
 - *kadastrale gegevens*: Antwerpen afdeling 31 Deurne afdeling 5, sectie B, Blad 31, Percelen 0296 M/K/D/G/F/E, 0299 B, 0300 A, 0301, 0302, 0303, 0304, 0305, 0307 B, 0309, 0310 A, 0311, 0312, 0313 R, 0314 C/D, 0315 N en 0321 G/F
 - *oppervlakte plangebied*: 9,2 hectare
 - *oppervlakte onderzoeksgebied*: ca. 5600 m²
 - *hoekpunten plangebied (X/Y in Lambert)*:
 - noord*: 157984 / 211133
 - west*: 157827 / 210933
 - zuid*: 158078 / 210605
 - oost*: 158156 / 210904
- datum veldonderzoek*: van 27-08-2012 tot 30-08-2012 en op 05-11-2012
- *beheer en plaats vondsten en documentatie*: De vondsten en documentatie worden overgedragen aan de dienst Archeologie van de stad Antwerpen en gedeponneerd in het archeologisch depot van de stad Antwerpen.

2 Bureauonderzoek

Het bureauonderzoek dient om op basis van verschillende bronnen inzicht te krijgen in de genese van het landschap, de bodemopbouw en de sporen die het menselijk gebruik in de loop der tijd heeft achter gelaten. Met behulp van deze gegevens wordt een archeologische verwachting opgesteld, die door middel van de prospectie met ingreep in de bodem getoetst wordt.

Voor de geraadpleegde bronnen wordt verwezen naar de literatuurlijst. Zie tabel 1 voor de dateringen van de in deze rapportage genoemde archeologische perioden.

2.1 Landschappelijke ligging

Geo(morfo)logie

Volgens de Geologische kaart van België wordt de basis van het landschap gevormd door de formatie van Lillo (Jacobs e.a., 2010). Dit zijn mariene afzettingen die bestaan uit bruingrijze tot groene, fijne tot matig fijne glauconiethoudende zanden. Plaatselijk zijn de afzettingen kleihoudend en schelpen komen verspreid en in banken voor. Deze formatie is tot 10 meter dik en is gevormd in het midden tot boven Pliocene.

Op deze oude formaties komen aan het eind van het Weichseliaan dekzanden voor die afgezet werden door de wind. Vele zones waar dekzanden zijn te vinden, zijn waarschijnlijk sterk beïnvloed door menselijke ingrepen (vereffening), alsook door natuurlijke fenomenen (erosie door afspoeeling) of jongere verstuvingen (Jacobs e.a., 2001). In het landschap zijn verschillende sporen van oude, opgevulde geulen aanwezig. Mogelijk zijn deze ontstaan in de oude alluviale vallei van de Schijns (Jacobs e.a., 2001).

Ook in het plangebied liggen voornoemde dekzanden aan het oppervlak. De oostelijke grens van het plangebied wordt gevormd door de Koude Beek, die ca. 500 m noordwaarts uitmondt in het Groot Schijn. Het oostelijke deel van het plangebied ligt dan ook in het kleine beekdal van de Koude Beek. Naar het westen toe ligt het terrein buiten het beekdal en loopt het maaiveld licht op; het maximale hoogteverschil bedraagt ca. 0,5 m. Dit wat hoger gelegen terrein wordt op zijn beurt doorsneden door een aan het maaiveld nauwelijks zichtbare depressie/oude geul met een noord(oost)-zuid(west) oriëntatie. Op kaartbijlage 1 is een hoogtekaart bijgevoegd. Deze is opgesteld aan de hand van de geïnterpoleerde vlakhoogten uit de proefsleuven en geeft daarom slechts een globaal beeld van het reliëf in het plangebied.

Bodem

Ook op de bodemkaart (AGIV, 2012; figuur 3) en drainagekaart komt het natuurlijke reliëf duidelijk tot uiting.

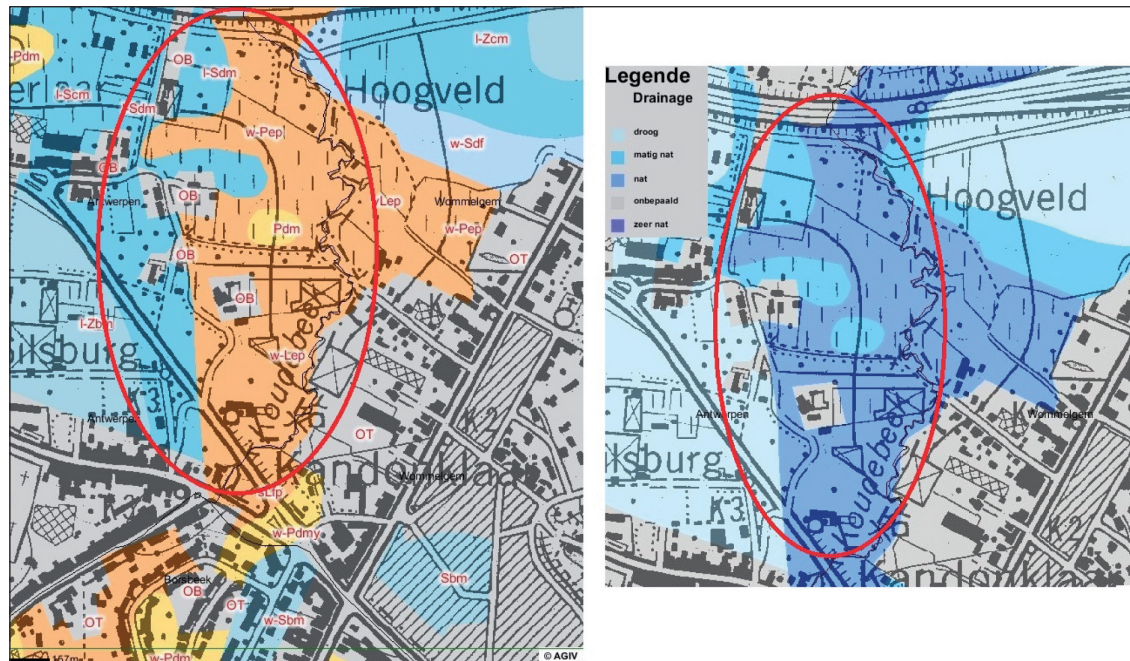
In het grootste deel van het plangebied zijn natte (licht) zandleemgronden zonder profiel (w-Lep en w-Pep) gekarteerd. De bodem bestaat uit een recente bouwvoor met direct daaronder natuurlijke

RAAP-RAPPORT 2718

Park Groot Schijn te Deurne, gemeente Antwerpen
Archeologische prospectie met ingreep in de bodem

Geologische perioden				Archeologische perioden			
Tijdvak	Chronozone		Datering	Tijdperk			Datering
Holoceen	Laat Subatlanticum		1150 na Chr. <				

Tabel 1. Geologische en archeologische tijdschaal.

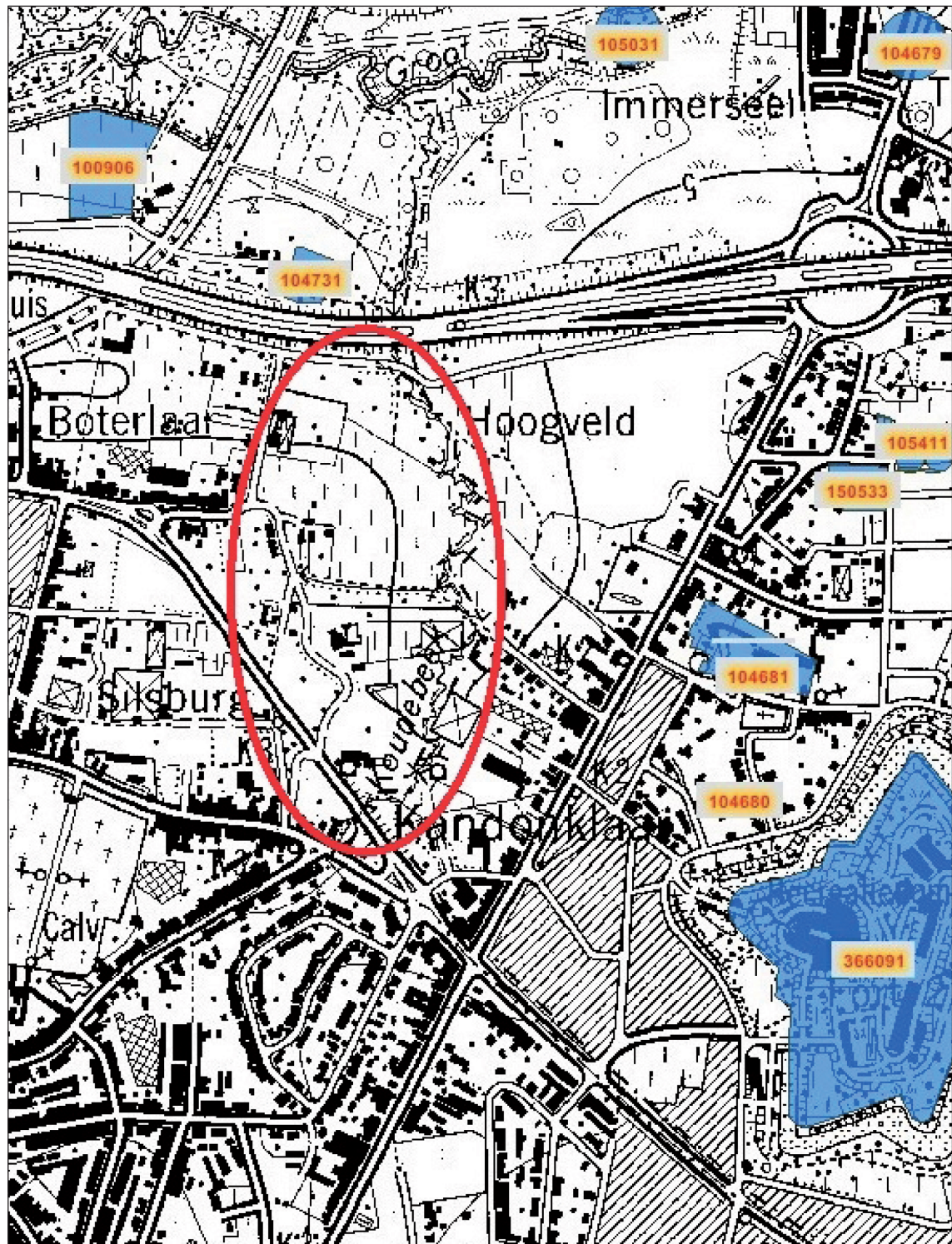
Figuur 3. Bodemkaart en drainagekaart met aanduiding van het plangebied (rode cirkel) (bron: Agiv, 2012).

zandleem waarin weinig bodemvorming is opgetreden door de natte omstandigheden (deze wordt de C-horizont genoemd). Door wisselende grondwaterstanden zijn tot op bepaalde diepte veel roestvlekken aanwezig in de natuurlijke bodem (gley-verschijnselen). Gley ontstaat door het oxideren van ijzer dat door het grondwater werd aangevoerd en in contact komt met zuurstof. Onder de permanente grondwaterspiegel oxideert ijzer uit het grondwater niet en zijn deze vlekken niet aanwezig (reductiehorizont). Van nature zijn deze bodems minder geschikt voor akkerbouw en meestal in gebruik als weide.

In de noordelijke helft van het gebied zijn de wat hoger gelegen delen buiten het beekdal gekarteerd als matig natte, licht zandleem- of lemig zand bodem met dikke antropogene humus A horizon (Pdm of I-Sdm). Deze bodems zijn reeds eeuwenlang in gebruik als akker; de dikke A-horizont (zgn. 'plaggendek') ontstaat door bewerking en bemesting van de grond met mest uit de potstal (heideplaggen). Op de drainagekaart is duidelijk te zien dat deze zones droger zijn dan de overige terreindelen.

2.2 Archeologische gegevens

Binnen het plangebied zijn in de Centraal Archeologische Inventaris (CAI) geen waarnemingen bekend (figuur 4). Hierbij dient opgemerkt dat in de CAI wel het gehucht 'Boterlaar' geregistreerd is onder inventarisnummer 366108, maar dat deze waarneming merkwaardig genoeg ca. 500 m ten noordwesten van het plangebied ligt. Wellicht betreft het een vergissing in het lokaliseren van dit gehucht op de kaart. Als bron is bij deze waarneming de Ferrariskaart opgegeven; de naam 'Boterlaar' als naam van het gehucht ten zuiden van het Boterlaarhof komt niet voor op deze kaart maar het gehucht zelf is wel gekarteerd. Op de later vervaardigde kaart van P.C. Popp staat de naam Boterlaar wel vermeld bij het gehucht (zie § 2.3).

Figuur 4. Kaart met gegevens uit de Centraal Archeologische Inventaris met aanduiding van het plangebied (rode cirkel) (bron: CAI, 2012).

Verder staan in de CAI enkele archeologische en cultuurhistorische waarnemingen aangegeven in de ruime omgeving van het plangebied. De oudste archeologische vindplaatsen liggen op ca. 550 m ten oosten van de grens van het plangebied, waar meerdere waarnemingen zeer dicht bij elkaar liggen. Inventarisnummers 150531 t/m 150534 duiden op archeologische resten die in de Bronstijd gedateerd zijn. Deze 4 nummers lijken te verwijzen naar dezelfde vondsten maar zijn niet geheel gelijklopend. Wel is duidelijk dat resten van (minstens) 2 urnen uit de Late Bronstijd zijn gevonden. Op dezelfde plek zijn ook resten uit de IJzertijd aangetroffen. Inventarisnummer 105411 vermeldt een vlakgraf uit de Vroege IJzertijd; inventarisnummer 150530 vermeldt een 'fragment van urn met crematieresten' en enkele losse aardewerkvondsten die gedateerd zijn in de Midden IJzertijd. Alle overige inventarisnummers in de omgeving van het plangebied duiden historische plaatsen en gebouwen aan. Naast het 'Boterlaarhof' (inventarisnummer 104731) zijn ten oosten van het plangebied het hof 'Kandonklaar' (nr. 104681) en het 'Roosehof' (104680) geregistreerd. Van latere datum is het militaire 'fort 2' met inventarisnummer 366091. Deze historische plaatsen en gebouwen worden ook in § 2.3 behandeld.

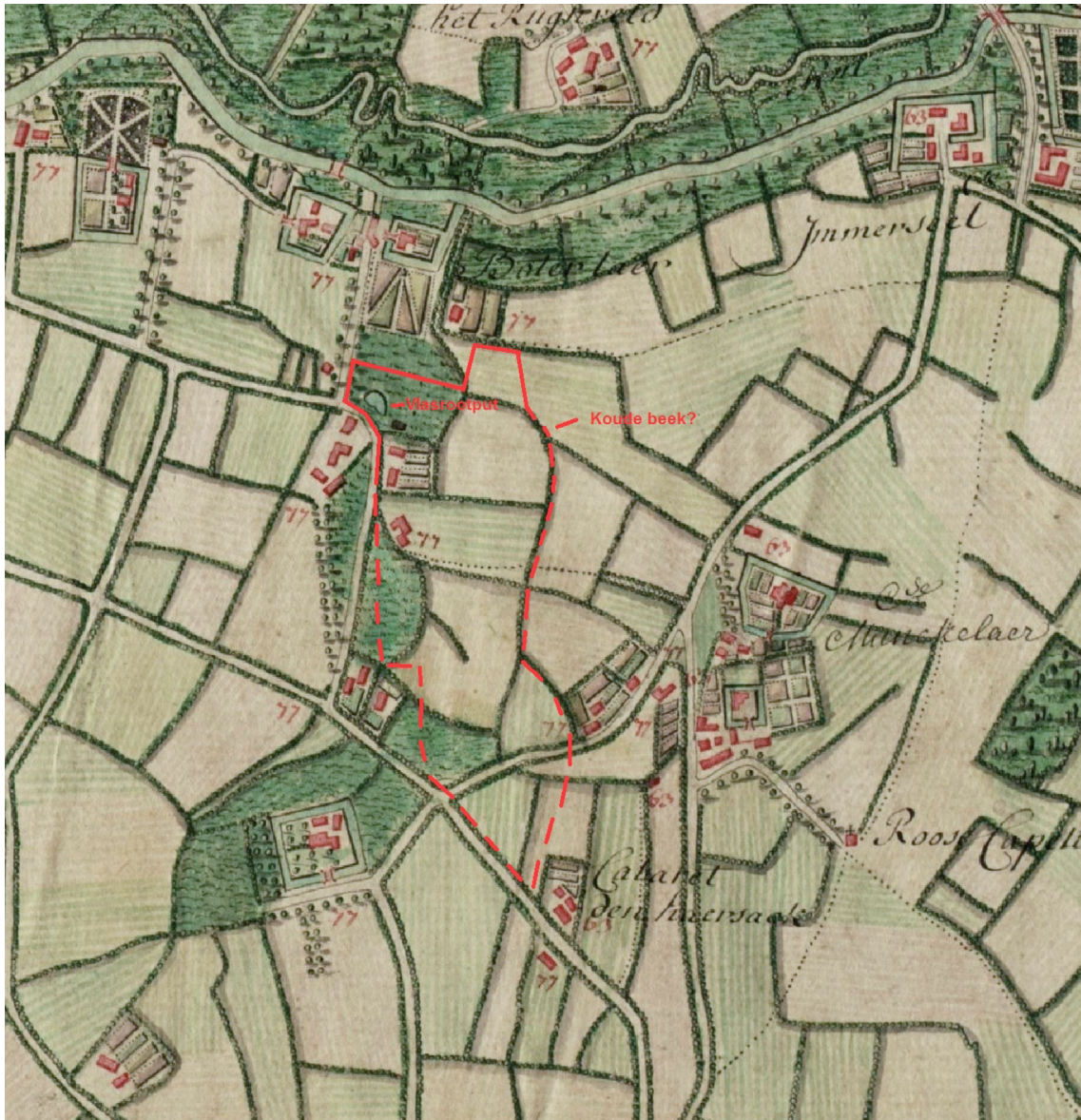
2.3 Historische situatie

Op basis van historische gegevens kan inzicht worden verkregen in het historisch gebruik van het gebied vanaf de 16e eeuw tot heden. In vroegere perioden was men veel meer dan nu gebonden aan de (on)mogelijkheden dat het natuurlijk landschap bood voor bewoning en andere vormen van landgebruik. Het historisch gebruik zegt daarmee iets over de archeologische potentie van het gebied. Daarnaast kan informatie worden verkregen over eventuele bodemverstoringen die in het verleden hebben plaats gevonden.

De oudste vermelding van de naam Boterlaar stamt uit 1491, maar het is aannemelijk dat al eerder bewoning aanwezig was op de plek. De suffix 'laar' komt vaak voor in plaatsnamen en verwijst doorgaans naar een lager gelegen, relatief nat gebied dat bijvoorbeeld in gebruik was als weidegrond. Ook het 'Boterlaar' zou verwijzen naar dergelijke weidegronden (site stad Antwerpen; www.antwerpen.be). De prefix 'boter' verwijst naar het relatief grote belang van veeteelt binnen het landbouwsysteem van het gehucht.

Een historische kaart uit ca. 1725 toont het gehucht Boterlaar (kaart aangeleverd door Turninum; figuur 7). Hoewel de bebouwing schematisch is weergegeven, blijkt dat de ligging van de gebouwen ruwweg overeenstemt met de latere Ferrariskaart (zie onder). Verder is te zien dat er een pad loopt net ten oosten van de 'poel' naar het noorden toe; dit pad is op geen enkele latere kaart te zien en raakte waarschijnlijk in onbruik in de loop van de 18e eeuw. Waarschijnlijk is ook de 'vlasrootput' reeds aangegeven op deze kaart (informatie Turninum; zie verder).

Een belangrijke historische kaart met een gedetailleerde afbeelding van het plangebied en de ruime omgeving is de Ferrariskaart uit ca. 1777 (Koninklijke Bibliotheek van België & Nationaal Geografisch instituut van België, 2009; figuur 5). Een opvallende vaststelling is dat de Koude Beek niet duidelijk gekarteerd is. Ook op basis van de perceelsgrenzen is de loop van de beek moeilijk te reconstrueren; daarom is op figuur 5 de 'Koude Beek' met een vraagteken aangeduid. De Ferrariskaart is in de zone van het plangebied niet geheel schaalvast; de Herentalse Vaart ligt bijvoorbeeld veel dichter tegen het Groot Schijn aan dan op kaarten uit de 19e eeuw. Door deze onnauw-

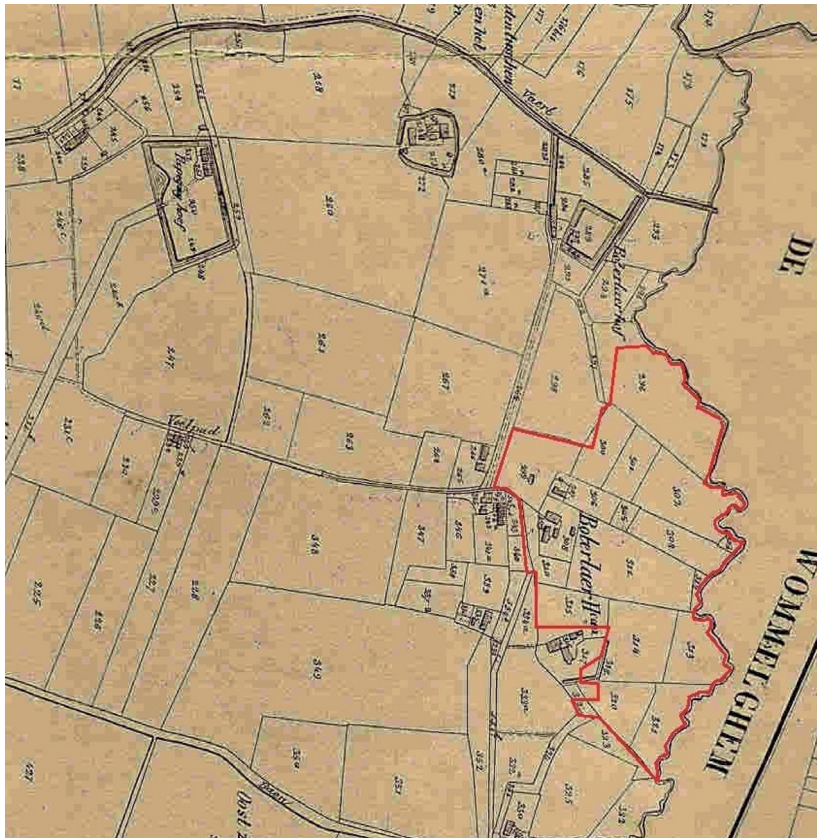

Figuur 5. Ferrariskaart uit 1777 met aanduiding van plangebied (rode lijn) (bron: Koninklijke Bibliotheek van België & Nationaal Geografisch Instituut van België, 2009).

keurigheden is het moeilijk om de exacte grenzen van het plangebied aan te duiden; in figuur 5 wordt daarom slechts een indicatieve aanduiding gegeven.

Aan de parochienummers die bij bebouwde percelen staan is te zien dat het plangebied zelf reeds tot de parochie van Deurne behoort (nr. 77) en net ten oosten de parochie Wommelgem ligt (nr. 63). Het plangebied en de ruime omgeving bestaan uit een typisch kleinschalig landschap met kleine akkers omgeven door houtwallen. Temidden het gehucht Boterlaer liggen enkele natte gronden die in gebruik zijn als weide/hooiland, wat gezien het gebruik van de suffix 'laer' niet hoeft te verwonderen (zie boven). Verder bevinden natte gronden zich vooral in de vallei van het Groot Schijn (weiland/hooiland en hakhout).

Binnen het plangebied is op de Ferrariskaart duidelijk een grote poel te zien in een grasland/weiland aan de kruising van de huidige Peter Benoitlaan en de Boterlaarbaan (figuur 5; aanduiding

Figuur 6. Kadastrale kaart van België van P-C. Popp uit 1842-1879 met aanduiding van het plangebied (rode lijn) (bron: www.kbr.be).

‘vlasrootput’). Op de percelen ten zuiden van de poel zijn in het plangebied 2 boerderijen gekarteerd (4 aparte gebouwen). Hier was tot zeer recent nog een woonhuis aanwezig, waarvan bij het onderzoek funderingen zijn aangetroffen in proefsleuf 7. Enkele andere gebouwen die tot dezelfde bewoningscluster behoren, liggen net buiten het plangebied.

In de ruime omgeving liggen verschillende boerderijen, omwalde hoeves en kleine gehuchten. Zo bevindt zich op korte afstand ten noorden van het plangebied het ‘Boterlaarhof’ waarvoor de huidige Peter Benoitlaan fungeert als inkomdreef. Het is bekend dat het Boterlaarhof teruggaat op een hofstede uit de 16e eeuw en later als brouwerij in gebruik is geweest (Inventaris bouwkundig erfgoed Agentschap Onroerend erfgoed; ID 11341). In 1626 is het geheel verkocht en omgebouwd tot een ‘omwaterd lusthof’. Tot dit lusthof behoren een kasteeltje, 2 hoeven, een grote pacht-hoeve en een visput. Nu ligt het terrein ten noorden van de E34-E313 aan de Vaartstraat. Op korte afstand ten oosten bevindt zich nog een omgracht terrein met siertuin; ook dit is een tot ‘lusthof’ omgebouwde hofstede met oorsprong in de 16e eeuw, ‘Den Papegaey’ genoemd. Aan de noordzijde van het Boterlaarhof ligt het kanaal ‘Herentalse vaart’; nog iets noordelijker loopt het ‘Groot Schijn’. Het kanaal, dat overigens nooit tot Herentals is doorgetrokken, is gegraven in de 15e eeuw en heeft ondermeer gediend om de stad Antwerpen van zuiver zoet water te voorzien. In het begin van de 20e eeuw is deze vaart overwelfd en gedeeltelijk gedempt; in het park Rivierenhof is nog een deel van deze vaart bewaard (opgenomen in de inventaris Bouwkundig Erfgoed; www.inventaris.onroerenderfgoed.be; ID 11340).

Ten oosten van het plangebied ligt het gehucht 'Munckelaer' met het omgrachte 'hof Kandonklaar'. De benaming komt van de later gebruikte naam voor het gehucht (zie verder). In het zuiden van de kaartuitsnede ligt het 'Cabaret den Haersaek'; 'Cabaret' duidt op een café/herberg. Tenslotte is in het noorden van de kaartuitsnede het 'Ruggeveld' gekarteerd en in de noordoostelijke hoek het 'Sinmerseel'.

Op de Kadastrale kaarten van België, opgesteld door Philippe-Christian Popp tussen 1842 en 1879, is het plangebied schaalvaster gekarteerd, zodat de grenzen vrij nauwkeurig aan te geven zijn (figuur 6). In grote lijnen is de situatie in en rondom het plangebied hetzelfde als op de Ferrariskaart. De Koude Beek is nu wel gekarteerd en vormt de grens tussen de gemeenten Deurne en Wommelgem. 'Boterlaer', zowel als naam voor het gehucht als het Boterlaarhof, is vermeld op de kaart. De bebouwing van het gehucht is wel enigszins gewijzigd (vergelijk figuur 5 met figuur 6). Zo verdwijnen binnen het plangebied de 2 gebouwtjes ten zuidoosten van de poel, maar verschijnen enkele nieuwe gebouwen op de overige percelen. De poel ten noorden van de bebouwing is ook op deze kaart aangegeven. Door de betere schaalvastheid van deze kaart wordt tevens duidelijk dat het Boterlaarhof wat verder van het plangebied ligt dan uit de Ferrariskaart is af te leiden. Het gebied ten oosten van de Koude Beek behoort tot de gemeente Wommelgem en is daarom niet te zien op de kaartuitsnede. Op het kaartblad van deze gemeente zijn het gehucht 'Munckelaer' (hier 'Candoncklaer') en het café/herberg 'Den Haeszak' nog steeds afgebeeld. Verder is 'fort 2' van de eerste fortengordel rond Antwerpen te zien dat is gebouwd in de jaren 1860; tegelijk werd een brede 'Route Militaire' aangelegd, op het tracé van de huidige R11.

Een vlasrootput te Boterlaar

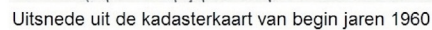
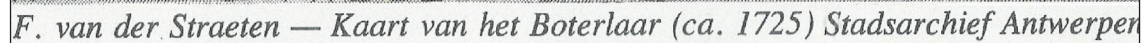
De leden van de heemkundekring Turninum uit Deurne maakten RAAP erop attent dat er aanwijzingen zijn voor het bestaan van een voormalige vlasrootput binnen het plangebied. Meer bepaald betreft het de poel die op historische kaarten is afgebeeld aan de noordzijde van het gehucht Boterlaar (zie figuur 7 en overige historische kaarten, aanduiding 'vlasrootput').

Nu is de poel niet meer te zien in het veld. Aangezien de poel nog afgebeeld staat op een kadasterkaart uit begin jaren 1960 (figuur 7), moet hij in de tweede helft van de 20e eeuw gedempt zijn.

Dat er vlas geteeld werd in de streek staat vast (informatie Turninum), zodat ongetwijfeld dit vlas ergens geroot werd. Bij het roten laat men de stengels van vlas enkele weken in het water liggen om de vezels vrij te maken voor de productie van linnen. Dit gebeurt meestal door de stengelbundels in lagen te stapelen, waarop graszoden of met stenen verzwaarde planken gelegd worden. Vaak zijn vlasrootputten speciaal voor dit doel gegraven en hebben ze om praktische redenen een regelmatige (vierkante) vorm met zo steil mogelijke wanden. Roten gebeurt echter ook in allerlei andere wateren (rivieren, beken, poelen,...).

Voor zover bekend bestaan geen geschreven bronnen die het gebruik van de poel te Boterlaar als vlasrootput bevestigen. Wel wordt door de leden van Turninum vermeld dat oude buurtbewoners zich nog herinneren dat de put als vlasrootput werd aangeduid. Het is dus waarschijnlijk dat de put voor dit doeleinde gebruikt werd in de late 19e eeuw/vroege 20e eeuw.

Om na te gaan of veldwaarnemingen extra informatie opleveren, is op basis van beschikbare kaartgegevens de ligging van de put zo goed mogelijk bepaald. Vervolgens zijn over deze locatie 7

Figuur 7. Kaart uit ca. 1725 en kadasterkaart uit ca. 1960 met deel van plangebied en aanduiding van vlasrootput (bron: kaarten aangeleverd door Turninum).

Uit de boringen blijkt dat op de locatie inderdaad een gedempte poel aanwezig is. Deze poel heeft schuin aflopende wanden, is centraal ca. 2 m diep en heeft een oppervlakte van minimaal 150 m² (kaartbijlage 1). In de boringen is echter vastgesteld dat de vulling van de poel volledig uit recente lagen bestaat (zie boorbeschrijvingen in bijlage). Hoogstwaarschijnlijk is dit grond die bij het

dempen in de poel is gestort. Door het ontbreken van oude opvullingslagen is besloten dat bijkomend gravend onderzoek niet zinvol is.

Ondanks schaarse concrete aanwijzingen kan op basis van historische gegevens toch een beeld geschetst worden van de (waarschijnlijke) functies van dit water. Gezien de vorm van de poel is het niet aannemelijk dat hij speciaal gegraven is voor het roten van vlas; wel kan hij occasioneel of seizoenaal hiervoor gebruikt zijn. Dergelijke poelen komen immers vaak voor bij gehuchten en hoeves en hadden meerdere functies. Zo dienden ze voor bluswater, het drinken van vee, het harden van hout, het weer nat (en stabiel) maken van houten karren, enz. Een dergelijk gebruik geldt waarschijnlijk ook voor de poel te Boterlaar.

2.4 Huidige en toekomstige situatie

Momenteel is het grondgebruik divers in het plangebied. Delen zijn in gebruik als landbouwgrond (weide/grasland, akker), braakliggend terrein en als volkstuintjes. Op een perceel in het noordwesten aan de Boterlaarbaan lag tot voor kort een woonhuis. De 2 schuren die bij het huis hoorden, zijn afgebroken bij de start van de werkzaamheden. Op recente satellietfoto's (Google Earth) zijn de schuren en funderingen van het woonhuis te zien

Voor het plangebied is binnen het 'masterplan Ruggeveld-Boterlaar-Silzburg' ondermeer de aanleg voorzien van wadi's (figuur 2). Dergelijke wadi's zijn gegraven zijtakken van de beekloop die bij een hoog debiet overstromingen moeten vermijden door het extra water tijdelijk op te vangen. Deze wadi's worden natuurvriendelijk ingericht en beheerd. Daarnaast is de aanleg voorzien van nieuwe volkstuinen en het verbeteren van de terreinomstandigheden in de bestaande volkstuinen. Hiertoe worden verschillende terreindelen opgehoogd met vruchtbare grond. Deze vruchtbare grond wordt voor een deel verkregen door in bepaalde terreindelen de teelaarde af te graven. Ter hoogte van de bestaande volkstuinen en bij een deel van de nieuwe volkstuinen wordt om bouwtechnische redenen de teelaarde eerst verwijderd waarna het terrein weer wordt opgehoogd (figuur 2).

2.5 Archeologische verwachting

Op basis van de bij het bureauonderzoek verzamelde gegevens is het mogelijk een archeologische verwachting op te stellen ten aanzien van aard, ouderdom, diepteligging en gaafheid.

Aard en ouderdom

Het verspreidingspatroon van archeologische vindplaatsen is voor een groot deel gerelateerd aan de fysieke eisen die de mens stelde aan de leef- en woonomgeving. Meest markant zijn de verschillen tussen jager-verzamelaars enerzijds en landbouwers anderzijds.

In de Steentijd (Paleolithicum tot en met Neolithicum) leefde de mens voornamelijk van de jacht, visvangst en het verzamelen van eetbare planten en vruchten. Deze zogenaamde jager-verzamelaars trokken door het landschap en verbleven alleen tijdelijk op een plek. Uit een ruimtelijke analyse blijkt dat hun kampementen in vrijwel alle gevallen zijn gelegen op de overgang van nat

naar droog (zogenaamde gradiëntzone), waar ze konden profiteren van voedselbronnen uit beide milieus en waar steeds (drink)water bereikbaar was.

In het plangebied komen de wat hoger gelegen terreinen die op de bodemkaart gekarteerd zijn als Pdm of I-Sdm (zie § 2.1) in aanmerking als locatie voor tijdelijke kampementen. Hoewel nog geen steentijdvindplaatsen uit de omgeving bekend zijn, dient zodoende rekening gehouden te worden met het mogelijke voorkomen van jager-verzamelaars vindplaatsen. Deze vindplaatsen bestaan doorgaans uit een oppervlakkige spreiding van vuurstenen werktuigen en afval.

Met de introductie van de landbouw (vanaf het Neolithicum) werd de mate waarin gronden geschikt waren om te beakkeren een steeds belangrijker factor in de locatiekeuze van de mens. De eerste akkergronden werden op de van nature vruchtbaarste gronden aangelegd. Bovendien moesten de gronden goed ontwaterd zijn.

Het plangebied kenmerkt zich door het voorkomen van overwegend natte gronden die niet of slechts matig geschikt zijn voor akkerbouw. Hierbij wordt wel een kanttekening geplaatst; het is immers zo dat in bepaalde perioden een wat droger klimaat heerste, zodat gronden die vandaag te nat zijn voor akkerbouw, toentertijd mogelijk geschikt waren. Met name sites uit de IJzertijd komen soms voor op gronden die nu vrij nat zijn (voorbeelden uit de omgeving zijn bijvoorbeeld te vinden in Vansweevelt e.a., 2010). Hoewel de meeste percelen (nu) minder geschikt zijn voor akkerbouw, maakt het gehele gebied toch deel uit van het historisch akkercomplex, zoals blijkt uit de Ferraris-kaart (zie § 2.3).

Bewijzen voor de aanwezigheid van oudere archeologische vindplaatsen van landbouwers (Late Prehistorie tot Late Middeleeuwen) ontbreken vooralsnog. In de enkele (kleine) zones met een plaggendek, kunnen voor deze perioden archeologische bewoningssporen voorkomen. Op de wat lager gelegen gronden worden eerder perifere sporen verwacht, zoals geïsoleerde kuilen, sporen van beakkering en perceelsgreppels.

Tenminste vanaf de Nieuwe tijd (ca. 1500 tot heden) stonden enkele boerderijen in het westelijke deel van het plangebied (zie § 2.3). De overige delen waren in gebruik als akker en weiland. Voor deze periode worden zodoende archeologische resten van bewoning (oostelijke deel) en beakkering verwacht. Concrete voorbeelden van resten die kunnen voorkomen zijn funderingsresten van boerderijen, perceelsgreppels, ploegsporen, karrensporen en oude akkerlagen.

Diepteligging

In het plangebied liggen dekzanden uit het Laat Pleistoceen direct aan het maaiveld. Het huidige maaiveld vormt zodoende al sinds het Laat Paleolithicum het loopvlak. Aangezien in het grootste deel van het plangebied een afdekkend pakket ontbreekt, kunnen archeologische resten vanaf deze periode direct onder, of in bouwvoor verwacht worden. Bij de aanwezigheid van een plaggendek worden archeologische sporen in de natuurlijke bodemlagen direct onder dit dek verwacht. Jongere sporen en structuren (Nieuwe en Nieuwste tijd) kunnen al op een hoger niveau in dit dek voorkomen.

Fysieke kwaliteit

Uit het bureauonderzoek is gebleken dat het plangebied is ontgonnen voor de landbouw. In een klein deel ter hoogte van het voormalige gehucht 'Boterlaar' zijn oudere sporen waarschijnlijk verstoord door historische en recente bebouwing. Regelmatige landbouwkundige werkzaamheden resulteren meestal in een bouwvoor met een gemiddelde dikte van 30 tot 40 cm. Op plaatsen waar de natuurlijke bodem zich onmiddellijk onder de bouwvoor bevindt, zullen eventuele archeologische vindplaatsen tenminste gedeeltelijk verstoord zijn. Omdat steentijdvindplaatsen doorgaans uit een oppervlakkige spreiding van vuursteenvondsten bestaan, wordt verwacht dat dergelijke sites verstoord zijn. Wel kunnen diepere grondsporen onder de bouwvoor bewaard zijn gebleven.

3 Methoden

Plaatsing, aantal en afmetingen

De proefsleuven zijn conform de bijzondere voorwaarden en het Plan van Aanpak⁴ aangelegd (zie kaartbijlage 1). In totaal zijn 12 proefsleuven aangelegd, ieder met een breedte van ca. 2,5 meter. Deze zijn plaatselijk uitgebreid met kijkvensters (ca. 50 m²) om een betere waarde-ring van de vindplaats mogelijk te maken. In totaal is op deze wijze 1934 m² onderzocht.

Opgravingsvlakken en profielen

In alle proefsleuven is met een graafmachine op rupsbanden en met een gladde bak één opgravingsvlak aangelegd, in de top van de C-horizont. De diepte van de sleuven varieerde van circa 0,30 tot 0,60 m -Mv. De vlaktekeningen zijn digitaal vervaardigd met behulp van een *Robotic Total Station* (RTS) en GPS. Dit omvat het digitaal inmeten van sporen, spoornummers, losse vondsten, kolomprofielen, coupelijnen, vlakhoogtes (ingemeten in één raai centraal in de put) en maaiveldhoogtes. Als basis voor het meten met de RTS is gebruik gemaakt van een lokaal meetsysteem dat door RAAP door middel van een GPS (grondslagpunten met Z-waarden, ingemeten in het Lambert-coördinatenstelsel) is uitgezet. De hoogte van de aangelegde vlakken is ingemeten ten opzichte van TAW.

De sporen en bodemlagen zijn in één reeks genummerd. Voor de plaatselijke gelaagdheid zijn spoornummers 6000, 7000, 8000 en 8001 (natuurlijke lagen) en 9000 - 9001 (cultuurlagen) gereserveerd. De beschrijving en interpretatie van sporen en lagen is opgenomen in de RAAP-database.

In de proefsleuven zijn om de ca. 15 m kolomprofielen beschreven vanaf het maaiveld in het RAAP bodembeschrijvingssysteem (Deborah), geïnterpreteerd en ingemeten (met X-, Y- en Z-coördinaat). De nummering van de kolomprofielen gebeurde als volgt: het eerste cijfer duidt de put aan, het tweede cijfer de zijde (1= noord, 2= oost, 3= zuid, 4= west) en het laatste cijfer het volgnummer.

Afwerking en behandeling van sporen en vondsten

De grondsporen zijn 1:1 digitaal ingemeten en beschreven in een database. Bij de aanleg van het opgravingsvlak zijn de verschillende bodemlagen onderzocht op vondsten, ook met behulp van een metaaldetector. Een selectie van de sporen is gecoupeerd, in profiel getekend op schaal 1:20 en, indien relevant, gefotografeerd en afgewerkt. Met name onduidelijke sporen in het vlak zijn gecoupeerd. Greppels en sporen tegen de putwand zijn gecoupeerd tegen de putwand, waardoor de stratigrafische positie vastgelegd kon worden. Na afloop van het veldwerk zijn de coupetekeningen gedigitaliseerd. Vondsten zijn verzameld per spoor (en vulling)

⁴ Autonoom Gemeentebedrijf Stadsplanning Antwerpen, 31-03-2012. Archeologische prospectie park Groot Schijn, Bestek: AGSTAN/OD/SP/RBS/BE02, versie 1.

RAAP-RAPPORT 2718

Park Groot Schijn te Deurne, gemeente Antwerpen
Archeologische prospectie met ingreep in de bodem

waarbij per materiaalgroep een afzonderlijk vondstnummer is toegekend. Alle vondsten zijn na afloop van het veldwerk gewassen, gedroogd, geteld, gewogen, gedetermineerd en ingevoerd in de database.

Bemonstering

Er zijn geen monsters genomen omdat geen voor bemonstering relevante sporen werden aangetroffen.

4 Resultaten

Omdat, op enkele perceelsgreppels na, alle archeologische sporen zich ter hoogte van de putten 2 t/m 6 bevonden, wordt in wat volgt vooral ingegaan op deze zone.

4.1 Stratigrafie

Tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn aan de bodemlagen volgende spoornummers uitgedeeld:

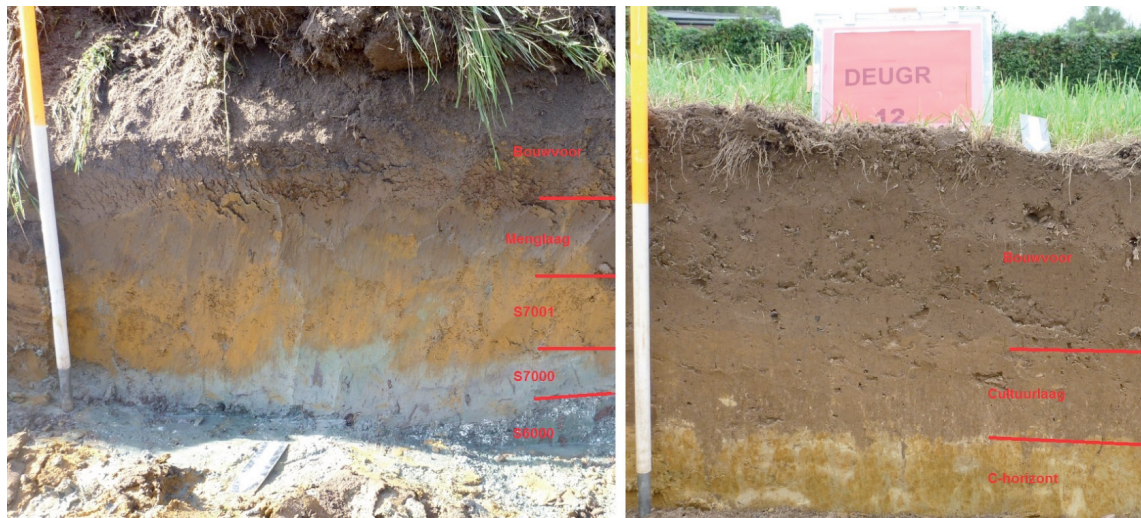
Antropogene lagen:

- Spoor 9000 Recente bouwvoor. Donkerbruingrijs, matig siltig, matig fijn en humusrijk zand.
- Spoor 9001 Menglaag (sterk gevlekte, verstoorde laag tussen bouwvoor en C-horizont)
- Spoor 9002 Cultuurlaag (restant van plaggendek). Donkerbruin, matig siltig, matig fijn humeus zand met roestvlekjes en soms enkele puinfragmentjes.

Natuurlijke lagen:

- Spoor 8000 Periglaciale afzettingen (smeltwaterafzettingen); Laat Pleistoceen. Deze afzettingen liggen op de wat lagere delen van het plangebied en bestaan uit bruine zandleem met roestvlekken. Op de natste plekken komt zwaardere leem tot lichte klei voor met oxidatie- en reductieverschijnselen.
- Spoor 8001 Periglaciale afzettingen (afgezet door smeltwater en mogelijk ten dele door wind); Laat Pleistoceen. Deze afzettingen liggen op de hoogste terreindelen en bestaan uit (geel) bruine, witgrijs gevlekte lichte zandleem met roestvlekken en zand- en meer leemlenzen. Vooral op de hogere terreindelen heeft beginnende bodemvorming plaatsgehad (krimpscheuren; verbrokkelde textuur-B-horizont).
- Spoor 7000 Mariene afzettingen; Midden tot Laat Pliocene (formatie van Lillo). Komen op geringe diepte voor onder de Pleistocene afzettingen; op de natste terreindelen liggen ze direct onder de bouwvoor. De textuur van deze afzettingen varieert van klei tot kleig zand en heeft een blauw tot groengrijze kleur (volledig gereduceerd). Spoor 7001 is een roestrijke laag die tot dezelfde afzettingen behoort (figuur 8).
- Spoor 6000 mariene afzettingen; Midden tot Laat Pliocene (formatie van Lillo). De kleiige mariene afzettingen van spoor 7000 gaan op een dieper niveau over in groengrijs, matig fijn zand waarin meestal veel schelpen voorkomen (figuur 8).

Het natuurlijke reliëf in het plangebied wordt gevormd door de kleine beekvallei van de Koude Beek en de gronden ten westen daarvan die, vooral in het centrale deel van het plangebied, wat hoger liggen (zie § 2.1). Aan de westzijde wordt dit kopje begrensd door een noord-zuid georiënteerd langwerpig spoor dat mogelijk een gedempte geul/natuurlijke depressie betreft (sporen 3, 33, 38 en 83 in putten 1, 3, 4 en 11).

Figuur 8. Profiel in de putwand van putten 1 en 6, met aanduiding van de bodemlagen.

De vastgestelde bodemstratigrafie stemt globaal overeen met de gegevens uit de bodemkaart (zie § 2.1). In het grootste deel van het plangebied gaat de recente bouwvoor (spoor 9000) onmiddellijk over in de natuurlijke bodem (spoor 8000/8001), soms met een dunne menglaag (spoor 9001) op de overgang (aangeduid als Lep en Pep op de bodemkaart).

Vooraf centraal in het plangebied komt een restant van een plaggendek voor (spoor 9002; tot ca. 20 cm dik). Deze zone ligt gedeeltelijk binnen de zone die op de bodemkaart gekarteerd met een plaggendek (dikke antropogene humus A-horizont; Pdm of I-Sdm). Technisch gesproken is echter nauwelijks sprake van een plaggendek; daarvoor moet de natuurlijke bodem op minstens 60 cm onder het maaiveld voorkomen en dit is slechts in enkele kleine zones het geval. Waarschijnlijk is het oorspronkelijke plaggendek door egaliseren en/of afgravingen gedeeltelijk verdwenen. Een aanwijzing hiervoor is de veelal scherpe begrenzing met de bovenliggende recente bouwvoor. Wanneer het terrein voor het eerst ontgonnen werd voor de landbouw, en dus het plaggendek ontstaan is, valt niet met zekerheid af te leiden uit de verzamelde gegevens. Buiten enkele spikkels baksteenpuin en houtskool, bevatte het dek geen vondstmateriaal. Uit historische gegevens blijkt dat het gebied tenminste vanaf de 15e eeuw als landbouwgrond in gebruik is (zie § 2.3).

Delen van een plaggendek komen voor op de hoogst gelegen zones van put 6 en in de lagerliggende 'geul' in het westen van put 3 en 4 (figuur 8). In een strook tussen beiden zones in komt geen plaggendek voor. Hier is het dek mogelijk 'afgeschoven' in de richting van de depressie en ligt de natuurlijke bodem zeer dicht tegen het maaiveld. In put 6 heeft in de C-horizont beginnende bodemvorming plaatsgehad (zie beschrijving spoor 8001). Waar geen of slechts een dun plaggendek voorkomt, liggen in het archeologisch vlak vaak recente ploegsporen die verschillende archeologische grondsporen doorsnijden. De aldus veroorzaakte verstoringen zijn echter relatief gering doordat delen van sporen eerder 'verplaatst' worden dan omgewoeld.

Van grotere invloed op de bewaartoestand van de sporen is het grondverzet dat waarschijnlijk heeft plaatsgehad in het verleden, bijvoorbeeld voor het opvullen van de depressie en het egaliseren van het terrein. Mede hierdoor kan de relatief ondiepe bewaring van de sporen in de hoger gelegen zone verklaard worden.

4.2 Sporen en structuren

Tijdens het onderzoek zijn in totaal 5 natuurlijke bodemlagen en 3 antropogene lagen gedocumenteerd. Het spoornummer 9990 is toegekend aan recente ploegsporen in het vlak, het spoornummer 9999 aan de overige recente verstoringen. In totaal zijn, naast de spoornummers voor bodemlagen en verstoringen, 83 spoornummers uitgedeeld. Deze sporen betreffen in totaal 70 archeologische grondsporen; tabel 2 geeft een overzicht van deze sporen en hun determinatie. Verder zijn 6 spoornummers uitgedeeld aan natuurlijke verstoringen en 4 aan restanten van een menglaag in het vlak. De geul heeft in de 4 putten waarin deze voorkomt telkens een apart spoornummer gekregen.

De tijdens het onderzoek aangetroffen sporen kunnen onderverdeeld worden in 3 sporenconcentraties die alle in het centrale deel van het plangebied liggen (kaartbijlage 1, figuur 13). Binnen elke concentratie hebben de meeste sporen een gelijkaardige vulling; tussen de clusters onderling zijn wel duidelijke verschillen. De sporen werden aangetroffen direct onder de bouwvoor of onder een restant van het plaggendek op ca. 30-60 cm -Mv.

In wat volgt worden de belangrijkste sporen besproken; voor een volledig overzicht wordt verwezen naar de sporenlijst (bijlage 1) en de alle sporenkaart (kaartbijlage 1).

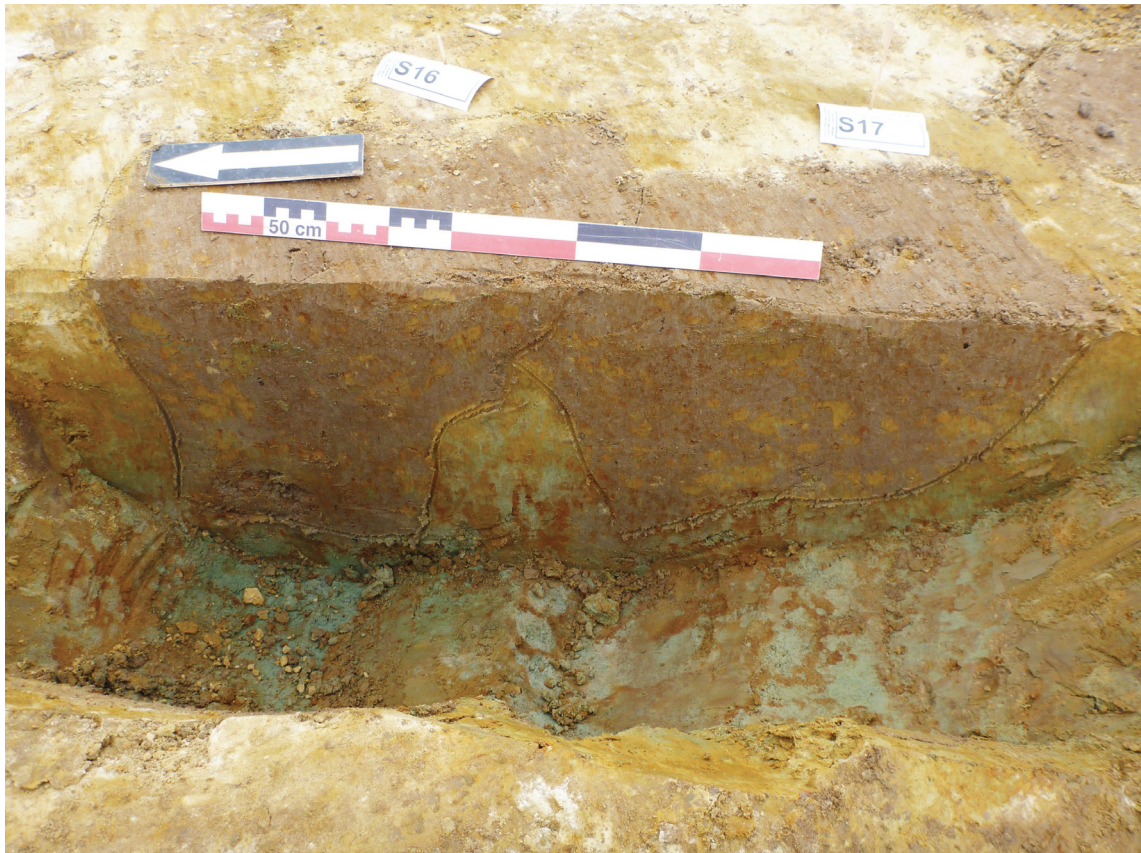
interpretatie	aantal
greppel	16
kuil	9
paalkuil	43
geul	1
puinlaag	1
totaal	70

Tabel 2. Sporenaantal per interpretatie.

Drie sporenconcentraties

Sporencluster 1. Een eerste sporencluster bestaat uit 23 paalsporen en ligt voornamelijk in het meest westelijke deel van put 2; sporen 28 en 29 in het oosten van put 3 behoren waarschijnlijk ook tot deze concentratie. Landschappelijk bevinden ze zich op de flank van het kleine beekdal, ten oosten van de hogere terreindelen (spoor 8000). Het archeologisch vlak bevindt zich onmiddellijk onder de recente bouwvoor, met soms een dunne menglaag op de overgang tussen beide lagen.

De sporen hebben een sterk gevlekte grijze vulling en tekenen zich zowel in coupe als in het vlak scherp af. De vulling bestaat uit lemig, matig fijn en zwak humeus zand. Sporen 16, 17 en 25 zijn gecoupeerd en zijn tot maximaal 30 cm onder het archeologisch vlak bewaard (figuur 9). Ze bevatten geen vondstmateriaal. Aan de hand van de vrij donkere, gevlekte vulling en scherpe begrenzing leken deze sporen jonger dan de sporen uit de overige 2 clusters (zie verder). Op basis van de gegevens uit het proefsleuvenonderzoek zijn deze sporen gedateerd in de Late Middeleeuwen of Nieuwe tijd.

Figuur 9. Coupe van sporen 16 en 17 in put 2 (sporencluster 1).

Tijdens de reeds uitgevoerde opgraving (zie inleiding) bleek echter dat enkele paalsporen (zeer) recent materiaal bevatten. Verder bleek dat ze in verband staan met een recente perceelsgreppel die ten zuiden van de sporen loopt en net buiten put 2 valt. Deze greppel is tijdens het proefsleuven onderzoek wel aangesneden in put 5 (spoor 42) en volgt een tot op heden bestaande kadastrale grens (zie bespreking greppels).

Temidden de sporenconcentratie liggen 3 afwijkende sporen; spoor 24 in put 2 en sporen 26 en 27 in put 3. Deze sporen worden verderop besproken (zie 'overige sporen').

Sporencluster 2. Een tweede grote sporenconcentratie ligt in het westelijke deel van put 6 en bestaat uit 15 paalsporen en 4 kuilen (figuur 10). De meeste sporen bevinden zich in de westelijke puthelft, op het hoogste punt binnen het plangebied. De natuurlijke bodem bestaat uit relatief droog, lichte zand-leem tot lemig zand met beginnende bodemvorming (spoor 8001). In het oostelijke en centrale deel van put 6 is onder de bouwvoor nog een relatief dun restant van een historisch plaggendek vastgesteld (zie ook § 4.1). Een deel van het archeologisch vlak bevindt zich direct onder de bouwvoor. Waarschijnlijk is een deel van de sporen (ten dele) verdwenen door bodemverstering. De gecoupeerde sporen zijn immers ondiep bewaard (12 cm tot 15 cm onder het archeologisch vlak). Het grootste deel van de sporen heeft een licht(bruin)grijze vulling die bestaat uit zwak lemig, matig fijn zand met ijzer en mangaanvlekken. Drie paalsporen hebben een wat donkerder vulling en bevatten enkele spikkels houtskool (sporen 52, 53 en 54).

Figuur 10. Deel van vlak in put 6 (sporencluster 2).

Sporen 52, 56 en 78 zijn gecoupeerd (figuur 11). Spoor 56 is een duidelijke, rechthoekige paalkuil en spoor 52 een kuiltje of paalkuil. Spoor 78 is zeer lichtgrijs en betreft mogelijk een natuurlijke verkleuring van de bodem (uitloging). Tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn in deze sporen geen vondsten aangetroffen. Op basis van deze gegevens is een nauwkeurige datering niet mogelijk. Tijdens de opgraving zijn echter wel enkele vondsten aangetroffen in sporen. Op basis hiervan kunnen ze in de IJzertijd gedateerd worden (Janssens, 2013).

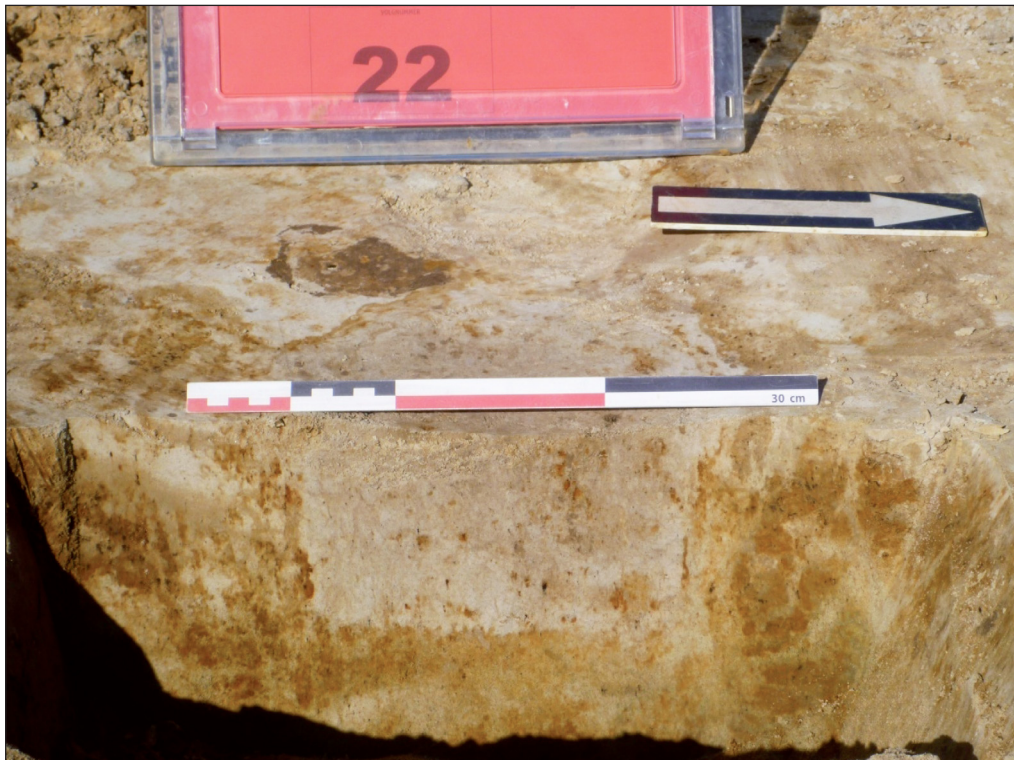
Sporencluster 3. Een derde sporencluster bestaat uit een greppel en 2 paalsporen (figuur 12). De sporen bevinden zich nabij de westrand van de ‘depressie’ (spoor 33) in put 3. De natuurlijke bodem is hier vrij nat en bestaat uit sterk lemig zand of zandige leem met oxidatie- en reductiever-schijnselen (spoor 8000). Zoals in de overige zones in en nabij de geul (zie § 4.1) is hier een dun plaggendek aanwezig onder de bouwvoor.

De vulling van de greppel bestaat uit lichtgrijs zwak lemig, matig fijn zand met enkele ijzervlekken. Deze zuidoost-noordwest georiënteerde greppel stopt abrupt aan de oostelijke zijde. In coupe is het spoor komvormig, vrij scherp begrensd en tot ca. 30 cm onder het vlak bewaard. In de greppel zijn geen vondsten aangetroffen.

Bij het aanleggen van een kijkvenster tekenden zich 2 paalsporen af (sporen 76 en 77) met een gelijkaardige lichtgrijze vulling. Deze sporen lijken in verband te staan met de greppel (afstand tot de greppel ca. 1,3 m; onderlinge afstand ca. 3 m). De sporen zijn ondiep bewaard in het vlak (ca. 6 cm). Spoor 76 bevatte een vuurstenen afslag; deze kan echter door opspit of bioturbatie in het

RAAP-RAPPORT 2718

Park Groot Schijn te Deurne, gemeente Antwerpen
Archeologische prospectie met ingreep in de bodem

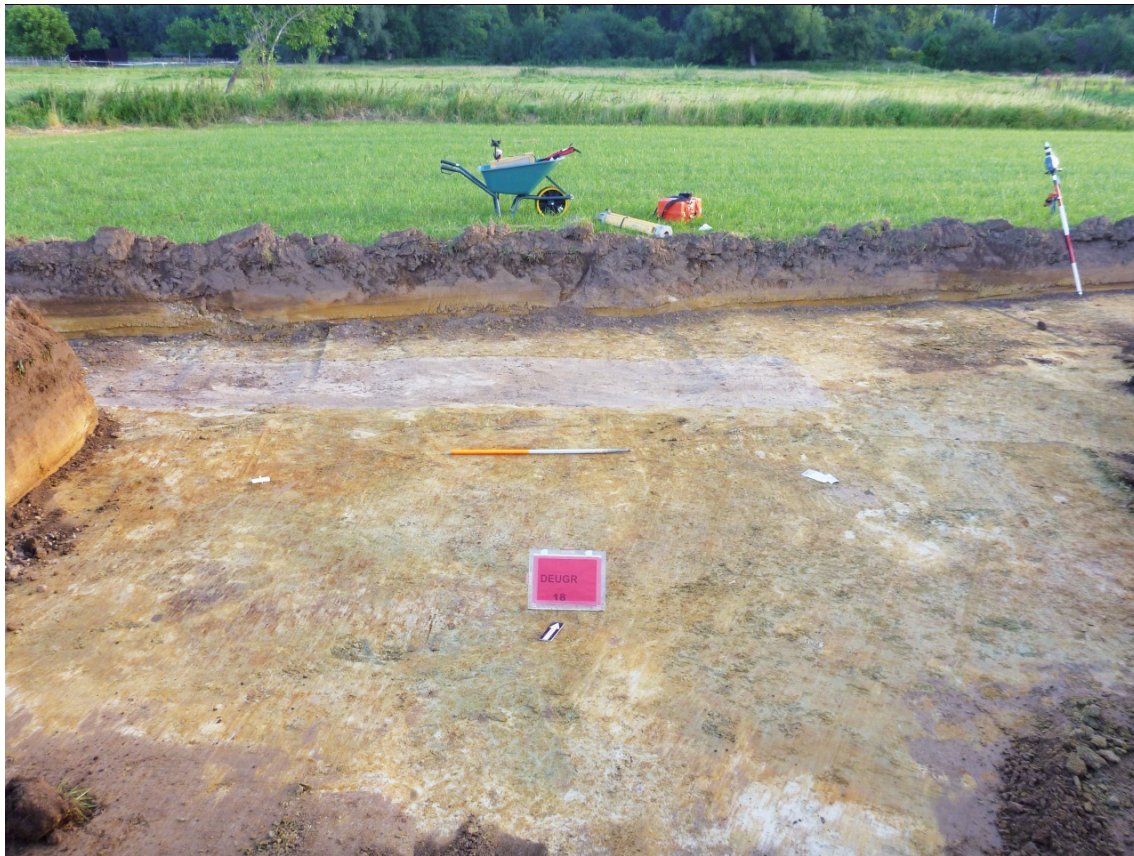

Spoor 56

Spoor 52

Figuur 11. Sporen 52 en 56 in coupe (put 6, sporencluster 2).

Figuur 12. Sporencluster 3 in vlak (put 3).

spoor terecht gekomen zijn, zodat de sporen zelf niet gedateerd kunnen worden aan de hand van deze vondst. Ondanks het feit dat ze zich vrij scherp aftekenen, lijken de sporen gezien de lichtgrijze vulling ouder dan de paalsporen uit put 2.

Het is aannemelijk dat de greppel doorloopt in (noord)westelijke richting. Aangezien zich aan deze zijde tot voor kort bebouwing bevond (zie § 2.4), is een boring gezet in het verlengde van put 3 om de mate van bodemverstoring te bepalen (kaarbijlage 1; boring 1). Hieruit blijkt dat de bodem op het terrein sterk verstoord is, zodat een uitbreiding van de proefsleuf en/of een opgraving in deze zone niet zinvol wordt geacht.

Tijdens de opgraving is dan ook weinig extra informatie verzameld over deze sporen (zie Janssens, 2013).

Overige sporen

Binnen de sporencluster in put 2 lag een vaag afgetekende, langwerpige lichtgrijze kuil (spoor 24) die in vorm en vulling duidelijk verschilde van de omringende paalsporen. Op basis van de vulling en een handgevormde scherf die in het spoor is aangetroffen (zie 4.3), wordt het in de IJzertijd gedateerd. Bij dit spoor is met de zandguts de diepte vastgesteld, waarbij bleek dat het slechts bewaard is tot ca. 12 cm onder het vlak. Waarschijnlijk staat het spoor in verband met de ijzertijdsporen in put 6. Hetzelfde geldt voor nog 3 sporen die in putten 3 en 4 liggen (sporen 26, 27 en 40).

Naast verschillende perceelsgreppels (zie onder) komen verspreid over het terrein nog 5 grondsporen voor. Spoor 35 is een rechthoekig, recent paalspoor. Sporen 30 en 31 zijn lichtgrijze verkleuringen; uit de coupe blijkt dat het natuurlijke verkleuringen van de bodem betreft. Spoor 41 is een lichtgrijze, vaag afgelijnde verkleuring. Waarschijnlijk betreft het eveneens een natuurlijke verkleuring, maar dit spoor is niet gecoupeerd. Tenslotte ligt 1 paalspoor in het zuidelijke deel van het plangebied (put 8; spoor 68) waaruit een recent stukje glas is verzameld (vondst 9).

Greppels

In de centrale zone van het plangebied zijn in totaal 8 greppels aangetroffen; daarnaast liggen 5 greppels in het noordelijke deel (putten 1 en 11) en 3 in het zuidelijke deel (put 8); in deze zones vertegenwoordigen greppels het gros van de schaarse grondsporen. Alle worden geïnterpreteerd als perceelsgreppels, waarvan een deel waarschijnlijk tot het historische, kleinschalige landbouwlandschap behoort uit de Nieuwe tijd (1500-1800 na Chr.) (zie § 2.3). Het is evenwel niet uitgesloten dat sommige greppels uit de Late Middeleeuwen stammen. Veelal kan het vondstmateriaal immers niet nauwkeuriger gedateerd worden dan in de Late Middeleeuwen-Nieuwe tijd (zie § 4.3). Naast de afbakening van landbouwpercelen dienden (en dienen) greppels ook als drainage van de vrij natte en laag gelegen gronden.

Vermeldenswaard is dat sporen 43 en 44 een gelijkaardige vulling hebben als het restant van het historische plaggendek waaronder ze zich bevinden. Waarschijnlijk stammen ze dus uit de periode van het ontstaan van het plaggendek.

Een deel van de greppels heeft een recentere datering. Dit geldt bijvoorbeeld voor spoor 42; een greppel die een tot op heden bestaande, maar in het veld niet meer zichtbare, kadastrale perceelsgrens volgt. Ook spoor 79 in put 11 is zeker van recente oorsprong. Greppels die nog aanwezig zijn in het huidige landschap, zijn als recente verstoringen ingetekend en hebben geen spoornummer meegekregen.

Recente funderingen en een oudere puinlaag

Put 7 ligt in het westen van het plangebied. Uit historische gegevens blijkt dat op deze plek tenminste vanaf de vroege 18e eeuw (meerdere) gebouwen stonden. Deze bebouwing lag in het gehucht 'Boterlaar' (zie § 2.3). In de proefsleuf zijn funderingen van een inmiddels gesloopt, recent huis aangetroffen. Verder zijn recente, zeer ondiepe kuilen (spoor 67) en een grote recente bodemverstoring vastgesteld.

Tussen de recent verstoorde zone en funderingen is nog een ca. 20 tot 30 cm dikke puinlaag bewaard die waarschijnlijk dateert uit een eerdere bewoningsfase. Uit de laag zijn diverse scherven keramiek en wat glasfragmenten verzameld. Dit vondstmateriaal dateert uit de late 18e tot 19e eeuw.

Waarschijnlijk zijn door de bouw van het recente huis en andere bouwwerken die nog op het perceel aanwezig zijn (schuur, betonnen platen en muur), de meeste resten van historische gebouwen verdwenen. Om de mate van bodemverstoring op het perceel te controleren is een boring verricht in het uiterste oosten van het perceel (boring 1; kaartbijlage 1). Hieruit blijkt dat tot 90 cm onder het maaiveld is een donkerbruine, humusrijke laag aanwezig met wat puinfragmentjes. Onder deze laag ligt de zeer natte, volledig gereduceerde natuurlijke bodem (C-horizont). Restanten van gebouwen worden ook hier niet meer verwacht.

4.3 Vondsten

Inleiding

Tijdens het veldonderzoek zijn in totaal 59 vondsten verzameld: in tabel 3 is het aantal en gewicht per vondstcategorie weergegeven. In totaal zijn 21 vondstnummers uitgedeeld.

Het grootste aantal verzamelde vondsten is gebruiks aardewerk. De vondsten zijn met name verzameld uit de bouwvoor en het plaggendek tijdens het aanleggen van de proefsleuven; de overige vondsten komen uit archeologische sporen en lagen. Voor een volledig overzicht wordt verwezen naar de vondstenlijst (bijlage 2).

materiaal	aantal	gewicht (g)
gebruiks aardewerk	40	646
baksteen	10	1501
metaal	1	9
glas	2	22
vuursteen (artefact)	1	1
natuursteen	4	112
bot	1	1
totaal	59	2292

Tabel 3. Vondstcategorieën met aantal en gewicht.

Losse vondsten

Tijdens het aanleggen van de proefsleuven zijn uit de recente bouwvoor 9 scherven verzameld. Het betreft steeds roodbakkend aardewerk, meestal met nog resten van loodglazuur op 1 of beide zijden. Deze scherven zijn niet nader te dateren dan in de Late Middeleeuwen tot de Nieuwe tijd. Verder zijn op het opgravingsvlak een scherf met zoutglazuur en 2 stukken leisteen verzameld. Ze bevonden zich in zones waar geen plaggendek aanwezig is; het is aannemelijk dat ook deze vondsten uit de bouwvoor afkomstig zijn. De scherf wordt in de Nieuwe tot Nieuwste tijd gedateerd; de leisteen is niet nauwkeurig te dateren (Late Middeleeuwen tot Nieuwste tijd). In het plaggendek zijn geen vondsten aangetroffen.

Vondsten uit sporen

Voorafgaand wordt opgemerkt dat een datering van sporen aan de hand van vondsten niet altijd evident is. Vondstmateriaal kan immers ook achteraf in een spoor terecht komen en zowel een jongere als een oudere datering hebben dan het spoor waarin het wordt aangetroffen. Dit is zeker het geval voor de aangetroffen perceelsgreppels; deze werden vaak gedempt met grond uit de omgeving waarmee ook (veel) vondsten in de vulling kunnen belanden. Derhalve dateren deze vondsten niet per definitie uit de periode waarin de greppel is aangelegd of in functie was. Hetzelfde geldt voor de opvullagen in de natuurlijke depressie. Ook andere sporen kunnen vondsten bevatten die er lang na de vorming van het spoor in terecht kwamen. Bijvoorbeeld via dierengangen of holtes van boomwortels ('bioturbatie'). Mogelijk is de enige vuursteenvondst op deze wijze in het paal-spoor beland waarin het is aangetroffen (zie verder).

Keramik

Het grootste deel van de aangetroffen vondsten zijn aardewerkscherven die niet nauwkeurig te dateren zijn (Late Middeleeuwen tot Nieuwste tijd). De oudste keramiekvondst is tijdens het aanleggen van put 2 verzameld uit een ondiepe kuil (vondst 3, spoor 24). Dit spoor bevindt zich tussen de concentratie paalsporen (cluster 1; zie § 4.2) maar staat er niet mee in verband. De vondst is een klein en sterk verweerd randfragment in handgevormd aardewerk. Het baksel is roodbruin met een donkergrijze kern en heeft een magering van zand en chamotte. De buitenzijden vertonen mogelijk sporen van secundaire verbranding (lichtgrijs verkleurd). De rand is bovenaan 9 mm dik en versmalt naar onder toe. De bovenzijde van de rand is beschadigd door de kraanbak en sterk verweerd maar er is nog net 1 vage vingertopindruk op de rand te zien. Op basis van de kenmerken wordt de scherf in de late prehistorie gedateerd. Vermoedelijk hoort ze thuis in de IJzertijd (800-52 voor Chr.).

In de bovenste opvulling van de oude geul/depressie (vondstnummers 4, 5, 6, 18 en 20) zijn tijdens het aanleggen meerdere scherven verzameld. Hieronder bevinden zich in totaal 4 scherven grijsbakkend, gedraaid aardewerk waarvan er 3 zijn verzameld in put 4 (spoor 38) en 1 in put 3 (spoor 33). Het betreft telkens sterk verweerde scherven. Het relatief zachte baksel heeft een lichtbruingrijze kleur met wat donkerder buitenzijden en een sterk zandige magering. De overige vondsten uit deze context zijn 6, eveneens sterk verweerde, scherven in roodbakkend aardewerk waarop soms nog resten van loodglazuur zichtbaar zijn. Tenslotte is uit het spoor ook een baksteenfragment verzameld. Het grijsbakkend aardewerk dateert uit de Volle of Late Middeleeuwen (11e tot 15e eeuw). De scherven in roodbakkend aardewerk met loodglazuur worden in de Late Middeleeuwen tot Nieuwe tijd gedateerd, evenals het baksteenfragment (13e tot 19e eeuw).

Buiten de sporenconcentraties is materiaal verzameld uit 2 greppels. In het zuidelijke deel van het plangebied zijn 4 baksteenfragmenten en een fragmentje rood geglaazuurd aardewerk verzameld uit spoor 74 (put 8). Deze vondsten dateren uit de Late Middeleeuwen of Nieuwe tijd (vondst 11). Uit spoor 42 (recente greppel, put 5) is een scherf rood, aan beide zijden geglaazuurd aardewerk verzameld die uit de Nieuwe of Nieuwste tijd dateert (vondst 7). In put 8 is verder een recent stuk glas verzameld uit een geïsoleerd paalspoor (spoor 68).

De meest vondstrijke context is de puinlaag tussen de recente funderingen en verstoringen in put 7 (spoor 66). Hieruit zijn 10 scherven rood geglaazuurd aardewerk, 1 scherf industrieel wit aardewerk en 4 baksteenfragmenten verzameld. Het vondstenensemble dateert uit de late 18e of 19e eeuw en behoort waarschijnlijk tot 1 bewoningsfase.

Metaal

Op een niet verder te determineren stuk ijzer na (vondst 5) zijn geen metaalvondsten aangetroffen.

Vuursteen (silex)

Bij het couperen van spoor 76 is een vuurstenen afslag gevonden. De afslag bestaat uit lichtbruine vuursteen en heeft een duidelijke slagbult. Hoewel de afslag niet verder bewerkt is,

betreft het met zekerheid een artefact. Dit weinig karakteristieke stuk is niet nauwkeurig te dateren. Vuurstenen artefacten komen in onze contreien uiteraard voor in de hele Steentijd, maar kunnen ook nog voorkomen in latere contexten. Daarom wordt de vondst zeer ruim gedateerd vanaf het Paleolithicum tot de Bronstijd. Waarschijnlijk is de vondst ouder dan het paalspoor waarin het zich bevond.

Natuursteen

Er zijn slechts enkele stukken natuursteen verzameld die weinig extra informatie opleveren. Zo is een stuk leisteen verzameld uit spoor 66. Deze vondst past binnen de datering van het overig vondstmateriaal uit het spoor (Nieuwe tijd). Verder zijn 2 stukken leisteen verzameld tijdens het aanleggen van put 1. Vondst 20 is een onbewerkt stuk natuursteen uit spoor 38.

Botmateriaal

Enkel in de depressie in put 3 (spoor 33) is een versteende tand aangetroffen. Deze kleine tand is waarschijnlijk afkomstig uit de onderliggende mariene lagen en door grondverzet in spoor 33 terecht gekomen.

4.4 De vindplaats

Interpretatie en datering

De oudste vondst die aangetroffen is tijdens het onderzoek is een vuurstenen afslag. Waarschijnlijk betreft het een losse vondst (*ex situ*) en behoort het niet tot het paalspoor waarin het is aangetroffen. Indien de afslag uit de Steentijd dateert, kan dit wijzen op de aanwezigheid van tijdelijke kampen van jager-verzamelaars in de omgeving. In en rond het plangebied zijn in ieder geval zones aanwezig waar dergelijke resten kunnen voorkomen (zie § 2.5).

De oudste dateerbare sporen bevinden zich vooral in put 6 (cluster 2). Uit de eerste resultaten van de opgraving blijkt dat ze uit de IJzertijd stammen (800-52 voor Chr.) en toe te schrijven zijn aan een erf of nabijgelegen nederzetting. Waarschijnlijk staan ook 3 ondiep bewaarde kuilen en een paalkuil in putten 2, 3 en 4 in verband met deze sporen. De zone met een relatief grote sporendensiteit is beperkt tot de kleine, hoger gelegen kop met een wat drogere en meer zandige bodem (spoor 8001) (kaartbijlage 1). Buiten deze zone neemt de sporendensiteit sterk af, met nog slechts enkele verspreide kuilen op korte afstand ervan. De waarnemingen uit de opgraving bevestigen dit beeld (Janssens, 2013). Er zijn geen duidelijke structuren te herkennen in de aangetroffen sporen, wat niet verwonderlijk is gezien de beperkte afmetingen van de proefsleuven. Aanwijzingen voor de aanwezigheid van een huisplattegrond, zoals duidelijke middenstaanders, zijn niet gevonden.

Het is niet geheel duidelijk of de sporen afkomstig zijn van ijzertijdbewoning ter plekke. Indien de site bewoond werd in de IJzertijd, bestond deze bewoning waarschijnlijk uit slechts 1 woonhuis en enkele bijgebouwen. Mogelijk was de bewoning kortstondig en beperkt tot 1 fase. Indirecte aanwijzingen hiervoor zijn het zeer schaarse vondstmateriaal en het vrij homogene sporenensemble. Bij een grotere nederzetting of een site met meerdere bewoningsfasen zijn meer vondsten en complexere sporenclusters te verwachten, bijvoorbeeld met elkaar oversnijdende structuren en sporen.

Een andere mogelijke interpretatie is dat de sporen behoren tot een nederzetting die wat verderop gelegen is. De meest plausibele plaats voor dergelijke nederzetting is op de drogere gronden ten westen van het plangebied, ter hoogte van het historische gehucht Boterlaar. Het voorkomen van ijzertijdsporen op enige afstand van een nederzetting is geen uniek fenomeen; bijvoorbeeld geïsoleerde spiekers en/of silo's voor de opslag van (ondermeer) graan komen vaker voor (zie bijvoorbeeld Vansweevelt e.a., 2010). Voor een bespreking van relevante sites uit de omgeving wordt verwezen naar het eindrapport van de opgraving.

De greppel met paalsporen (sporencluster 3) zou kunnen aansluiten bij een nederzetting, maar aangezien de sporen niet gedateerd kunnen worden, blijft dit zeer hypothetisch. Tijdens de opgraving is weinig extra informatie verzameld over deze sporen (zie ook § 4.2).

Recentere archeologische resten en sporen staan in verband met het historische gehucht Boterlaar en bijhorende activiteiten. Verschillende perceelsgreppels fungeerde als afbakening van landbouwpercelen. Een andere belangrijke functie was het draineren van de gronden. Directe resten van historische bewoning te Boterlaar vormt de puinlaag in put 7, die uit de late 18e-19e eeuw dateert. Ook de gedempte poel ('vlasrootput') ten noorden van dit perceel is een deel van het Boterlaar (zie § 3.2).

Tenslotte blijkt uit de resultaten van de opgraving dat de paalsporen in cluster 1 een recente datering hebben en in verband staan met een recente perceelsgreppel (20e eeuw). Het voorkomen van dergelijke sporen is niet verwonderlijk gezien het terrein tot voor kort in gebruik was als landbouwgrond. Ook de andere recente perceelsgreppels en verstoringen zijn als dusdanig te interpreteren.

Waardering

Om de waarde van de vindplaats te bepalen wordt gekeken naar fysieke kwaliteit (gaafheid van de sporen en conservering van vondsten) en de inhoudelijke kwaliteit. Relevante vragen in dit verband zijn: Levert de vindplaats veel informatie op? Is er een relatie met andere vindplaatsen en/of met het landschap? Is de vindplaats zeldzaam als complextype of in de archeologische periode?

De fysieke kwaliteit van de vindplaatsen is gemiddeld. Vooral de aangetroffen paalsporen zijn relatief ondiep bewaard. Dit geldt met name voor de hoger gelegen zones van het plangebied. Bovendien zijn delen van het vlak (en de sporen) doorsneden door recente ploegsporen. Desondanks is zijn ook op de hogere terreindelen sporenconcentraties vastgesteld. Daarom wordt de fysieke kwaliteit als gemiddeld gewaardeerd.

De inhoudelijke kwaliteit van de vindplaatsen is goed. Het aantreffen van sporen uit de Prehistorie geeft een beeld van de bewoningsgeschiedenis in de omgeving en het gebruik van het landschap.

Hoewel de sporen niet optimaal bewaard zijn, wordt op basis van de inhoudelijke kwaliteit de vindplaatsen als behoudenswaardig bestempeld.

5 Conclusies en aanbevelingen

5.1 Conclusies en beantwoording onderzoeksvragen

In deze paragraaf worden de conclusies gegeven in de vorm van antwoorden op de onderzoeksvragen (zie hoofdstuk 2).

- *Zijn er sporen aanwezig; zijn deze natuurlijk of antropogeen?*

Ja; de meerderheid van de aangetroffen sporen is antropogeen

- *Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?*

Er zijn bodemverstoringen vastgesteld in het plangebied waardoor sporen beschadigd zijn en mogelijk ook (ondiepe) sporen verdwenen zijn. Desondanks is, naar verwachting, de meerderheid van de sporen nog (ten dele) bewaard gebleven.

- *Behoren de sporen tot één of meerdere perioden?*

De oudste dateerbare sporen stammen uit de IJzertijd. Verder zijn sporen (vooral perceelsgreppels) aangetroffen die ruim gedateerd worden in de Late Middeleeuwen tot de Nieuwe tijd. Een puinlaag ter hoogte van historisch bebouwd terrein (gehucht Boterlaar) dateert uit de periode 18e-19e eeuw. Recente sporen (20e eeuw) bestaan uit enkele perceelsgreppels, allerlei verstoringen en funderingen van een recent gesloopt huis.

Uit de resultaten van de opgraving is inmiddels gebleken dat de paalsporen in sporencluster 1 een recente datering hebben (20e eeuw).

- *Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?*

De sporen uit de IJzertijd maken ongetwijfeld deel uit van meerdere kleine structuren. Plattegronden zijn echter niet herkend, mede door de beperkte oppervlakte van de onderzochte zones. Ook de sporen in cluster 3 staan in verband met elkaar, maar ook hier is niet duidelijk tot welk soort structuur ze behoren.

De meerderheid van de overige sporen staat in verband met landbouwactiviteiten (perceelsgreppels, recente paalsporen).

- *Welk(e) de(e)l(en) van het terrein komen in aanmerking voor vervolgonderzoek?*

De zones rond de sporenclusters zijn aangeduid voor vervolgonderzoek (opgraving; zie figuur 13). Hierbij wordt opgemerkt dat dit vervolgonderzoek inmiddels is uitgevoerd. Hieruit blijkt ondermeer dat de paalsporen in sporencluster 1 een recentere datering hebben dan aan de hand van de gegevens uit dit onderzoek verwacht werd.

- *Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht bij een eventueel vervolgonderzoek?*

De opgraving diende in de eerste plaats de omvang van de sporenconcentraties te bepalen en de interpretaties (en dateringen) uit het vooronderzoek te verifiëren. Speciale aandacht diende ook uit te gaan naar de exacte aard (en eventueel datering) van de gedempte, natuurlijke depressie die in verschillende putten is vastgesteld.

- *Welke vraagstellingen zijn voor eventueel vervolgonderzoek relevant?*

Hiervoor wordt verwezen naar de rapportage van de opgraving (Janssens, 2013)

Relevante vragen i.v.m. de prehistorische sporen zijn ondermeer:

- *Precieze aard van de sporen (bewoning?)*
- *Landschappelijke ligging; zijn er gelijkaardige sites uit de (ruime) omgeving bekend?*
- *Is een nauwkeuriger datering van de aangetroffen sporen mogelijk?*

5.2 Aanbevelingen

De resultaten van het onderzoek tonen aan dat bij de bestaande planvorming archeologische resten verstoord worden in het centrale deel van het plangebied (figuur 13). Aangezien behoud *in situ* door planaanpassing niet haalbaar was, is aanbevolen om een definitieve archeologische opgraving uit te laten voeren met als doel het bergen en documenteren van de aanwezige archeologische vindplaatsen (behoud *ex situ*).

Voor de overige delen van het plangebied toont het onderzoek aan dat er geen behoudenswaardige archeologische vindplaatsen aanwezig zijn. Er gelden voor deze zones zodoende geen restricties ten aanzien van de verdere planvorming.

RAAP-RAPPORT 2718

Park Groot Schijn te Deurne, gemeente Antwerpen
Archeologische prospectie met ingreep in de bodem

Literatuur

Agiv (Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen), 2012. *Bodemkaart*. Ontleend aan <http://geovlaanderen.gisvlaanderen.be/geo-vlaanderen/bodemkaart>.

CAI, 2012. *Centrale Archeologische Inventaris*. Ontleend aan <http://geovlaanderen.gisvlaanderen.be/geo-vlaanderen/cai>.

Jacobs, P., S. Louwye, T. Polfliet, R. Adams, S. Vermeire & G. De Moor, 2001. *Quartaairgeologische Kaart van België, Vlaams Gewest, Verklarende tekst bij het Kaartblad (15) Antwerpen (1:50.000)*. Universiteit Gent, in samenwerking met Haecon n.v., rapport AKQ2100/00082, in opdracht van Ministerie Vlaamse Gemeenschap, Departement EWBA Administratie Economie, Afdeling Natuurlijke Rijkdommen en Energie.

Jacobs, P., T. Polfliet, M. De Ceuckelaire & G. Moerkerke, 2010. *Toelichting bij de Geologische kaart van België Vlaams Gewest, schaal 1:50.000, kaartblad 15 Antwerpen*. Koninklijk Instituut voor Natuurwetenschappen/Belgische Geologische Dienst, Brussel.

Koninklijke Bibliotheek van België & Nationaal Geografisch instituut van België, 2009. *Atlas Ferraris, 1777, Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden en het Prinsbisdom Luik*. Uitgeverij Lannoo nv., Tielt.

Koninklijke Bibliotheek van België, 2012. *Kadastrale kaart van België, Philippe-Christian Popp 1842-1879*. Ontleend aan: <http://dgtl.kbr.be>.

Vansweevelt, J., K. Van de Vijver, S. Debruyne & R. Annaert, 2010. De ijzertijdvondsten op de aardgasvervoerleiding DN400 Ranst-Lier (provincie Antwerpen). In: *Lunula Archaeologia proto-historica XVIII*, pp. 125-129.

Vansweevelt, 2012a. Nota van Aanbevelingen: Archeologische prospectie met ingreep in de bodem, Park Groot Schijn, Boterlaar/Silzburg. RAAP Archeologisch Adviesbureau, Weesp

Vansweevelt, 2012b. Aanvullende Nota van Aanbevelingen: Archeologische prospectie met ingreep in de bodem, Park Groot Schijn, Boterlaar/Silzburg. RAAP Archeologisch Adviesbureau, Weesp

Geraadpleegde websites:

www.antwerpen.be

www.inventaris.onroerenderfgoed.be

www.cai.erfgoed.net

www.kbr.be

Overige documenten:

Ministerieel besluit: tot bepaling van de minimumnormen voor de registratie en documentatie bij archeologisch onderzoek met ingreep in de bodem en de wijze van rapportering tot uitvoering van artikel 14, § 3, van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende de bescherming van het archeologisch patrimonium.

Bestek en bijzondere voorwaarden: Autonoom Gemeentebedrijf Stadsplanning Antwerpen, 31-03-2012. Archeologische prospectie park Groot Schijn, Bestek: AGSTAN/OD/SP/RBS/BE02, versie 1.

Overzicht van figuren, tabellen en bijlagen

Figuur 1. Ligging plangebied (rood). Inzet: ligging in België (ster).

Figuur 2. Puttenplan volgens het Plan van Aanpak

Figuur 3. Bodemkaart en drainagekaart met aanduiding van het plangebied (rode cirkel) (bron: Agiv, 2012).

Figuur 4. Kaart met gegevens uit de Centraal Archeologische Inventaris met aanduiding van het plangebied (rode cirkel) (bron: CAI, 2012).

Figuur 5. Ferrariskaart uit 1777 met aanduiding van plangebied (rode lijn) (bron: Koninklijke Bibliotheek van België & Nationaal Geografisch Instituut van België, 2009).

Figuur 6. Kadastrale kaart van België van P-C. Popp uit 1842 - 1879 met aanduiding van het plangebied (rode lijn) (bron: www.kbr.be).

Figuur 7. Kaart uit ca. 1725 en kadasterkaart uit ca. 1960 met deel van plangebied en aanduiding van vlasrootput (bron: kaarten aangeleverd door Turninum).

Figuur 8. Profiel in de putwand van putten 1 en 6, met aanduiding van de bodemlagen.

Figuur 9. Coupe van sporen 16 en 17 in put 2 (sporencluster 1).

Figuur 10. Deel van vlak in put 6 (sporencluster 2).

Figuur 11. Sporen 52 en 56 in coupe (put 6, sporencluster 2).

Figuur 12. Sporencluster 3 in vlak (put 3).

Figuur 13. Advieskaart

Tabel 1. Geologische en archeologische tijdschaal.

Tabel 2. Sporenaantal per interpretatie.

Tabel 3. Vondstcategorieën met aantal en gewicht.

Bijlage 1. Sporenlijst.

Bijlage 2. Vondstenlijst.

Bijlage 3. Tekeningenlijst en fotolijst.

Bijlage 4. Dagrappporten.

Bijlage 5. Boorbeschrijvingen vlasrootput.

Bijlage 6. Beschrijvingen kolomprofielen.

Kaartbijlage 1. Allesporenkaart.

Bijlage 1. Sporenlijst

RAAP-RAPPORT 2718

Park Groot Schijn te Deurne, gemeente Antwerpen
Archeologische prospectie met ingreep in de bodem

spoor	vulling	put	vlak	vorm	vorm in coupe	diepte	interpretatie	textuur	mediaan	kleur	vlekken	humus	insluitels	ijzer en mangaan	opmerking
1	0	1	1	lineair	nvt.	0	greppel	zand matig siltig	matig fijn	bruingrijs	-	-	-	FE1	-
2	0	1	1	lineair	nvt.	0	greppel	zand matig siltig	matig fijn	bruingrijs	-	-	-	FE1	-
3	0	1	1	lineair	nvt.	40	opgebrachte laag depressie	klei uiterst siltig	-	grijsbruin	-	matig	hk1	FE1	nat, laagte.
3	1	1	1	lineair	nvt.	40	opgebrachte laag depressie	klei uiterst siltig	-	oranjebruin	-	matig	-	FE2	-
4	0	2	1	Vierkant	nvt.	0	paalspoor	zand matig siltig	matig fijn	grijs	-	zwak	-	FE2	oversneden door ploegspoor
5	0	2	1	Vierkant	nvt.	0	paalspoor	zand matig siltig	matig fijn	grijs	-	zwak	-	FE2	-
6	0	2	1	ovaal	nvt.	0	paalspoor	zand matig siltig	matig fijn	grijs	-	zwak	-	FE2	-
7	0	2	1	ovaal	nvt.	0	paalspoor	zand matig siltig	matig fijn	grijs	-	zwak	-	FE2	-
8	0	2	1	ovaal	nvt.	0	paalspoor	zand matig siltig	matig fijn	grijs	-	zwak	-	FE2	-
9	0	2	1	Vierkant	nvt.	0	paalspoor	zand matig siltig	matig fijn	grijs	-	zwak	-	FE2	-
10	0	2	1	rechthoekig	nvt.	0	paalspoor	zand matig siltig	matig fijn	grijs	-	zwak	-	FE2	-
11	0	2	1	Vierkant	nvt.	0	paalspoor	zand matig siltig	matig fijn	grijs	-	zwak	-	FE2	-
12	0	2	1	Vierkant	nvt.	0	paalspoor	zand matig siltig	matig fijn	grijs	-	zwak	-	FE2	-
13	0	2	1	Vierkant	nvt.	0	paalspoor	zand matig siltig	matig fijn	grijs	-	zwak	-	FE2	-
14	0	2	1	rechthoekig	nvt.	0	paalspoor	zand matig siltig	matig fijn	grijs	-	zwak	-	FE2	-
15	0	2	1	rechthoekig	nvt.	0	paalspoor	zand matig siltig	matig fijn	grijs	-	zwak	-	FE2	-
16	0	2	1	Vierkant	vierkant	30	paalspoor	zand matig siltig	matig fijn	grijs	oranjebruin	zwak	hk1	FE2	-
17	0	2	1	rechthoekig	hoekig	29	paalspoor	zand matig siltig	matig fijn	grijs	oranjebruin	zwak	-	FE2	-
18	0	2	1	ovaal	nvt.	0	paalspoor	zand matig siltig	matig fijn	grijs	-	zwak	-	FE2	-
19	0	2	1	Vierkant	nvt.	0	paalspoor	zand matig siltig	matig fijn	grijs	-	zwak	-	FE2	-
20	0	2	1	ovaal	nvt.	0	paalspoor	zand matig siltig	matig fijn	grijs	-	zwak	-	FE2	-
21	0	2	1	Vierkant	nvt.	0	paalspoor	zand matig siltig	matig fijn	grijs	-	zwak	-	FE2	-
22	0	2	1	Vierkant	nvt.	0	paalspoor	zand matig siltig	matig fijn	grijs	-	zwak	-	FE2	-
23	0	2	1	ovaal	nvt.	0	paalspoor	zand matig siltig	matig fijn	grijs	-	zwak	-	FE2	-
24	0	2	1	rechthoekig	nvt.	12	kuil	zand matig siltig	matig fijn	lichtgrijs	-	zwak	-	FE2	-
25	0	2	1	Vierkant	vierkant	22	paalspoor	zand matig siltig	matig fijn	grijs	-	zwak	-	FE2	-
26	0	3	1	ovaal	nvt.	0	paalspoor	zand matig siltig	matig fijn	lichtgrijs	-	zwak	-	FE9	-
27	0	3	1	ovaal	nvt.	0	kuil	zand matig siltig	matig fijn	grijs	lichtgrijs	zwak	-	FE1	oversneden door ploegspoor
28	0	3	1	rechthoekig	nvt.	0	paalspoor	zand matig siltig	matig fijn	bruingrijs	-	matig	-	FE1	-
29	0	3	1	rechthoekig	nvt.	0	paalspoor	zand matig siltig	matig fijn	bruingrijs	-	matig	-	FE1	-
30	0	3	1	ovaal	nvt.	5	natuurlijke verstoring	zand matig siltig	matig fijn	lichtgrijs	-	zwak	-	FE2	-
31	0	3	1	lineair	nvt.	0	natuurlijke verstoring	zand matig siltig	matig fijn	wit grijs	-	zwak	-	FE1	oversneden door ploegspoor
32	0	3	1	lineair	nvt.	0	greppel	zand zwak siltig	matig fijn	bruin	-	matig	-	FE2	-
33	0	3	1	lineair	nvt.	0	opge vulde geul	zand matig siltig	matig fijn	bruinlichtgrijs	-	matig	rb1	FE2	-
34	0	3	1	lineair	komvormig	31	greppel	zand matig siltig	matig fijn	bruingrijs	-	matig	hk1	FE1	-
34	1	3	1	lineair	komvormig	31	greppel	zand sterk siltig	matig fijn	grijs	-	zwak	-	FE2	-
35	0	4	1	Vierkant	nvt.	0	paalspoor	zand matig siltig	matig fijn	grijs	-	zwak	hk1	FE1	-
36	0	4	1	lineair	nvt.	0	greppel	zand matig siltig	matig fijn	lichtgrijs	oranjebruin	zwak	-	FE2	-

RAAP-RAPPORT 2718

Park Groot Schijn te Deurne, gemeente Antwerpen
Archeologische prospectie met ingreep in de bodem

spoor	vulling	put	vlak	vorm	vorm in coupe	diepte	interpretatie	textuur	mediaan	kleur	vlekken	humus	insluitfels	ijzer en mangaan	opmerking
37	0	4	1	lineair	nvt.	0	greppel	zand matig siltig	matig fijn	bruin	oranjebruin	zwak	-	FE9	-
38	0	4	1	lineair	nvt.	0	opgevulde geul	zand matig siltig	matig fijn	donkergrijs	oranjebruin	zwak	-	FE2	recente opvulling
38	1	4	1	lineair	nvt.	0	opgevulde geul	zand matig siltig	matig fijn	grijs	bruin	zwak	rb1	FE9	gegutst, dieper dan 110 cm
39	0	4	1	lineair	nvt.	20	greppel	zand matig siltig	matig fijn	bruingrijs	-	zwak	-	FE1	gegutst
40	0	4	1	onregelmatig	nvt.	10	natuurlijke verstoring	zand matig siltig	matig fijn	donkergrijs	-	zwak	-	MN2	natuurlijk? sterk verploegd
41	0	5	1	onregelmatig	nvt.	0	kuil	zand matig siltig	matig fijn	grijs	-	zwak	-	FE2	-
42	0	5	1	lineair	nvt.	0	greppel	zand matig siltig	matig fijn	bruingrijs	-	zwak	rb1, hk1	FE1	-
43	0	6	1	lineair	komvormig	20	greppel	zand matig siltig	matig fijn	grijsbruin	-	zwak	hk1	FE9	-
44	0	6	1	lineair	nvt.	0	greppel	zand matig siltig	matig fijn	grijsbruin	-	zwak	hk1	FE9	-
45	0	6	1	onregelmatig	nvt.	0	natuurlijke verstoring	zand matig siltig	matig fijn	lichtgrijs	-	-	-	FE9	-
46	0	6	1	onregelmatig	nvt.	0	natuurlijke verstoring	zand matig siltig	matig fijn	lichtgrijs	-	-	-	FE9	-
47	0	6	1	ovaal	nvt.	0	kuil	zand matig siltig	matig fijn	lichtgrijs	-	-	-	FE9	-
48	0	6	1	Rond	nvt.	0	paalspoor	zand matig siltig	matig fijn	lichtgrijs	-	-	-	FE9	-
49	0	6	1	ovaal	nvt.	0	paalspoor	zand matig siltig	matig fijn	grijs	-	-	-	FE9	-
50	0	6	1	onregelmatig	nvt.	0	natuurlijke verstoring	zand matig siltig	matig fijn	lichtgrijs	-	-	-	FE9	-
51	0	6	1	Vierkant	nvt.	0	paalspoor	zand matig siltig	matig fijn	grijs	-	-	hk1	FE9	-
52	0	6	1	ovaal	komvormig	15	paalspoor	zand matig siltig	matig fijn	donkergrijs	-	-	hk1	-	-
52	1	6	1	ovaal	komvormig	15	paalspoor	zand matig siltig	matig fijn	witgrijs	-	-	-	FE1	enkele zandlagen
53	0	6	1	Rond	nvt.	0	paalspoor	zand matig siltig	matig fijn	bruingrijs	-	-	hk1	FE1	-
54	0	6	1	Rond	nvt.	0	paalspoor	zand matig siltig	matig fijn	grijs	-	-	-	FE1	-
55	0	6	1	Vierkant	nvt.	0	paalspoor	zand matig siltig	matig fijn	grijs	-	-	-	FE1	-
56	0	6	1	Rond	vierkant	12	paalspoor	zand matig siltig	matig fijn	lichtgrijs	-	-	-	FM1	-
57	0	6	1	Vierkant	nvt.	0	paalspoor	zand matig siltig	matig fijn	grijs	-	-	-	FE1	-
58	0	6	1	ovaal	nvt.	0	paalspoor	zand matig siltig	matig fijn	grijs	-	-	-	FE9	-
59	0	6	1	Vierkant	nvt.	0	paalspoor	zand matig siltig	matig fijn	grijs	-	-	-	FE9	-
60	0	6	1	ovaal	nvt.	0	kuil	zand matig siltig	matig fijn	grijs	-	-	-	FE1	verploegd
61	0	6	1	ovaal	nvt.	0	kuil	zand matig siltig	matig fijn	grijs	-	-	-	FE1	verploegd
62	0	6	1	ovaal	nvt.	0	paalspoor	zand matig siltig	matig fijn	grijs	-	-	-	FE1	verploegd
63	0	6	1	Vierkant	nvt.	0	paalspoor	zand matig siltig	matig fijn	grijs	-	-	-	FE9	verploegd
64	0	6	1	ovaal	nvt.	0	kuil	zand matig siltig	matig fijn	grijs	-	-	hk1	FE9	-
65	0	6	1	Vierkant	nvt.	0	paalspoor	zand matig siltig	matig fijn	bruin	-	-	-	FE9	verploegd, jonger
66	0	7	1	lineair	nvt.	0	puinlaag	zand matig siltig	matig fijn	bruingrijs	-	matig	rb2, hk1	FE1	19e eeuwse boerderij?
67	0	7	1	Rond	nvt.	0	kuil	zand matig siltig	matig fijn	bruingrijs	-	-	-	-	ook uit de 19e eeuw?
68	0	8	1	Rond	nvt.	0	paalspoor	zand matig siltig	matig fijn	donkergrijs	bruingrijs	-	-	-	losse vulling
69	0	8	1	ovaal	nvt.	4	menglaag	zand sterk siltig	matig fijn	grijs	-	-	-	FE9	-
70	0	8	1	onregelmatig	nvt.	0	menglaag	zand sterk siltig	matig fijn	grijs	-	-	-	FE9	-
71	0	8	1	rechthoekig	nvt.	0	menglaag	zand sterk siltig	matig fijn	grijs	-	-	-	FE9	doorsneden door drainagebuis
72	0	8	1	rechthoekig	nvt.	4	menglaag	zand sterk siltig	matig fijn	grijs	oranjebruin	-	-	FE9	gegutst

RAAP-RAPPORT 2718

Park Groot Schijn te Deurne, gemeente Antwerpen
Archeologische prospectie met ingreep in de bodem

spoor	vulling	put	vlak	vorm	vorm in coupe	diepte	interpretatie	textuur	mediaan	kleur	vlekken	humus	insluitfels	ijzer en mangaan	opmerking
73	0	8	1	lineair	nvt.	0	greppel	zand matig siltig	matig fijn	bruin	-	-	-	FE1	-
73	1	8	1	lineair	nvt.	0	greppel	zand matig siltig	matig fijn	licht bruinoranje	-	-	-	FE1	-
74	0	8	1	lineair	nvt.	0	greppel	zand matig siltig	matig fijn	lichtgrijs	-	-	-	FE1	-
75	0	8	1	lineair	nvt.	0	greppel	zand matig siltig	matig fijn	lichtgrijs	-	-	rb1	FE1	-
76	0	3	1	ovaal	komvormig	6	paalspoor	zand matig siltig	matig fijn	lichtgrijs	witgrijs	-	-	FE1	stukje vuursteen
77	0	3	1	ovaal	nvt.	0	paalspoor	zand matig siltig	matig fijn	lichtgrijs	witgrijs	-	-	FE1	zeer ondiep
78	0	6	1	ovaal	komvormig	15	paalspoor	zand matig siltig	matig fijn	witgrijs	lichtgrijs	-	-	FE1	of natuurlijke verstoring
78	1	6	1	ovaal	komvormig	15	paalspoor	zand matig siltig	matig fijn	lichtgrijs	-	-	-	FE1	-
79	0	11	1	lineair	nvt.	0	greppel/sloot	zand matig siltig	matig fijn	grijsbruin	grijs	brokken	-	FE1	recent
80	0	11	1	lineair	nvt.	0	greppel	zand matig siltig	matig fijn	bruingrijs	-	zwak	wortelresten 1	FM1	-
81	0	11	1	lineair	nvt.	0	greppel	zand matig siltig	matig fijn	lichtgrijs	oranje	-	-	FE2	-
82	0	11	1	ovaal	nvt.	0	kuil	zand matig siltig	matig fijn	bruingrijs	-	-	-	FM1	-
83	0	11	1	lineair	nvt.	0	opgevulde geul	zand kleiig	matig fijn	grijsbruin	-	zwak	-	FM2	oude beekloop
6000	0	100	1	nvt.	nvt.	0	natuurlijke laag	zand zwak siltig	matig fijn	blauwgrijs	-	-	schelpen 3	-	mariene afzettingen
7000	0	100	1	nvt.	nvt.	0	natuurlijke laag	zand kleiig	matig fijn	blauwgrijs	-	-	-	-	gereduceerd, met kleilagen
8000	0	100	1	nvt.	nvt.	0	natuurlijke laag	zand sterk siltig	matig fijn	bruin	-	-	-	FE1	-
8001	0	100	1	nvt.	nvt.	0	natuurlijke laag	zand sterk siltig	matig fijn	bruin	witgrijs	-	-	FE1	structuur-B-kenmerken, droger
9000	0	100	1	nvt.	nvt.	0	recente bouwvoor	zand matig siltig	matig fijn	bruingrijs	-	matig	rb1, hk1	FE1	-
9001	0	100	1	nvt.	nvt.	0	menglaag	zand matig siltig	matig fijn	bruingrijs	bruin	zwak	-	FE1	-
9002	0	100	1	nvt.	nvt.	0	cultuurlaag	zand matig siltig	matig fijn	donkerbruin	-	matig	-	FE1	plaggendek
9990	0	100	1	lineair	nvt.	0	recent ploegspoor	zand matig siltig	matig fijn	bruingrijs	witgrijs	matig	-	FE1	-
9999	0	100	1	rechthoekig	nvt.	0	recente verstoring	zand matig siltig	matig fijn	donkerbruingrijs	-	matig	-	FE1	scherp begrensd

Bijlage 2. Vondstenlijst

vondstnr.	vondstzak	spoor	vulling	verzamelwijze	materiaal	determinatie	aantal	gewicht (g)	datering
1	0	8000	0	puntvondst (ingemeten)	keramiek	zoutglazuur	1	70	Nieuwe - Nieuwste tijd
2	0	9000	0	machinaal aanleggen vlak	keramiek	geglazuurd steengoed, rood geglazuurd	2	24	Nieuwe tijd
3	0	24	0	machinaal aanleggen vlak	keramiek	handgevormd, rand sterk verweerd	2	9	Metaaltijden
4	0	33	0	machinaal aanleggen vlak	keramiek	roodbakkend geglazuurd	4	10	Late Middeleeuwen - Nieuwe tijd
4	1	33	0	machinaal aanleggen vlak	keramiek	grijsbakkend	1	10	Volle - Late Middeleeuwen
5	0	33	0	machinaal aanleggen vlak	metaal	onbepaald	1	9	onbepaald
6	0	38	1	machinaal aanleggen vlak	keramiek	baksteen	2	143	Late Middeleeuwen - Nieuwe tijd
6	1	38	1	machinaal aanleggen vlak	keramiek	grijsbakkend	3	14	Volle - Late Middeleeuwen
6	2	38	1	machinaal aanleggen vlak	keramiek	roodbakkend geglazuurd	2	12	Late Middeleeuwen - Nieuwe tijd
7	0	42	0	machinaal aanleggen vlak	keramiek	roodbakkend geglazuurd	2	63	Late Middeleeuwen - Nieuwe tijd
8	0	9000	0	machinaal aanleggen vlak	keramiek	roodbakkend geglazuurd	6	86	Late Middeleeuwen - Nieuwe tijd
9	0	68	0	machinaal aanleggen vlak	glas	modern wit glas	1	1	Recent
10	0	69	0	machinaal aanleggen vlak	keramiek	roodbakkend geglazuurd	2	47	Late Middeleeuwen - Nieuwe tijd
11	0	74	0	machinaal aanleggen vlak	keramiek	baksteen	4	270	Late Middeleeuwen - Nieuwe tijd
11	1	74	0	machinaal aanleggen vlak	keramiek	roodbakkend geglazuurd	1	4	Late Middeleeuwen - Nieuwe tijd
12	0	9000	0	machinaal aanleggen vlak	keramiek	roodbakkend	1	46	Middeleeuwen - Nieuwe tijd
13	0	76	0	machinaal aanleggen vlak	vuursteen	afslag	1	1	Paleolithicum - Bronstijd
14	0	66	0	handmatig verdiepen	keramiek	Industrieel wit, rood gegelazuurd	11	233	Nieuwe tijd
15	0	66	0	handmatig verdiepen	glas	oud glas, donkergroen, dikwandig	1	21	Nieuwe tijd
16	0	66	0	handmatig verdiepen	keramiek	baksteen	4	1088	Nieuwe tijd
17	0	67	0	couperen	keramiek	Wit industrieel/geglazuurd steengoed	2	18	Nieuwste tijd
18	0	33	0	machinaal aanleggen vlak	bot	tand	1	1	onbepaald; fossiel?
19	0	8000	0	puntvondst (ingemeten)	steen	leiste	2	6	Late Middeleeuwen - Nieuwe tijd
20	0	38	1	machinaal aanleggen vlak	steen	natuursteen, onbepaald	1	49	Niet van toepassing
21	0	66	0	handmatig verdiepen	steen	leiste	1	57	Nieuwe tijd

Bijlage 3. Tekeningenlijst en fotolijst

RAAP-RAPPORT 2718

Park Groot Schijn te Deurne, gemeente Antwerpen
 Archeologische prospectie met ingreep in de bodem

fotolijst					
foto	soort	put	vlak	spoor	opmerking
1	profiel	1	1	0	profiel 131
2	vlak	1	1	0	-
3	profiel	1	1	0	profiel 136
4	vlak	2	1	0	-
5	profiel	2	1	0	profiel 231
6	vlak	3	1	0	-
7	coupe	3	1	34	-
8	vlak	4	1	0	-
9	vlak	5	1	0	-
10	coupe	2	1	16,17	-
11	vlak	6	1	0	-
12	profiel	6	1	0	profiel 631
13	vlak	7	1	0	-
14	vlak	8	1	0	-
15	vlak	9	1	0	-
16	profiel	9	1	0	profiel 941
17	vlak	10	1	0	-
18	vlak	3	1	0	uitbreiding
19	coupe	3	1	76	-
20	coupe	2	1	25	-
21	coupe	6	1	78	-
22	coupe	6	1	56	-
23	coupe	6	1	52	-
24	coupe	6	1	43	-
25	coupe	4	1	37	-
26	coupe	7	1	66	-
27	coupe	8	1	74	-
28	vlak	11	1	0	-
29	vlak	12	1	0	-

tekeningenlijst				
tekening	putten	vlak	coupes sporen	profielen
1	1, 2, 6	1	-	131, 136, 231, 631
2	2, 3, 4, 6, 8, 9	1	16, 17, 25, 34, 43, 52, 56, 76, 78	341

Bijlage 4. Dagrapporten

Dagrapport
Prospectie met ingreep in de bodem

Datum: 27-08-2012
Projectnaam: Archeologische prospectie Park Groot Schijn
Projectcode: DEUGR
Weersomstandigheden: zonnig, 24 graden
Naam rapporteur: MJ

Personele inzet

Aanwezig (medewerkers): Jef Vansweevelt, Marlien Janssens

Machinist/machine-uren: 9u15-15u

Administratie

Aangelegde putten	1 t/m 3	618m2
Spoornummers	1 t/m 34	
Vondstnummers	1 t/m 5	
Monsternummers	geen	
Fotonummers	1 t/m 7	
Tekeningnummers	1 en 2	
Voortgang profielen	In afwijking van het PvA in put 1 twee kijkgaten aangelegd (aan het begin en het einde), eveneens in put 2. Voor het overige kolomprofielen om de circa 20 m genomen (bovenste pakket varieerde niet zo sterk). Stratigrafie algemeen bouwvoor op beekafzettingen: <ul style="list-style-type: none">- S9000 bouwvoor- (S9001) menglaag- (S8001) zandigere beekafzettingen met beginnende bodemvormig (verbrokkelde textuur-B-horizont) op een noord-zuid georiënteerde rug (oever)- S8000 kleiige beekafzettingen met oxidatie en reductie- (S7000) volledig gereduceerde beekafzettingen- (S6000) mariene afzettingen (oud) Het terrein wordt doorsneden door een mogelijke oude beekloop (S3, 33 en 38), noord-zuid georiënteerd.	

Verwerking en opslag kwetsbare materialen

Vondstnummer	Omschrijving kwetsbare vondsten en/of monsters die een speciale behandeling behoeven	Welke vervolgactie is gewenst (behandeling, wijze van opslag, welke specialist raadplegen)
geen		

Inhoudelijke keuzes, wetenschappelijke- en/of technische ontwikkelingen

Structuurinformatie	Geen structuren herkend. In put 2 kwamen op S8001 (hogere rug) paalsporen tevoorschijn. S24 leverde handgevormd aardewerk op, 1 randje met vingernagelindrukken op de rand (IJzertijd). Wel diverse grijze paalkuiltjes (vierkant en scherp ingesneden, mogelijk middeleeuwse datering?). In put 3 op het einde nog een greppeltje met een opening erfgreppel)
Complexiteit en periode	Nederzetting op hoger rugje, IJzertijd en middeleeuws?

Datum:	28-08-2012
Projectnaam:	Archeologische prospectie Park Groot Schijn
Projectcode:	DEUGR
Weersomstandigheden:	bewolkt, af en toe zonnig, 22 graden
Naam rapporteur:	MJ

Personele inzet

Aanwezig (medewerkers): Jef Vansweevelt, Marlien Janssens

Bezoek: Tim Bellens. Reeds aangegeven dat de sporen zich op een hoger kopje bevinden, dit zou in aanmerking kunnen komen voor opgraving (een en ander hangt nog af van de toekomstige verstoringdiepte). Ook afgesproken dat de ene sleuf op het distelveld (aan bos) mag verlegd worden.

Machinist/machine-uren: 7-15u

Administratie

Aangelegde putten	4 t/m 7	518m2
Spoornummers	35 t/m 66	
Vondstnummers	6 t/m 8	
Monsternummers	geen	
Fotonummers	8 t/m 13	
Tekeningnummers	Geen nieuwe tekening	
Voortgang profielen	Rugje is opnieuw vastgesteld in zuidelijke richting, evenals oude beekloop.	

Verwerking en opslag kwetsbare materialen

Vondstnummer	Omschrijving kwetsbare vondsten en/of monsters die een speciale behandeling behoeven	Welke vervolgactie is gewenst (behandeling, wijze van opslag, welke specialist raadplegen)
geen		

Dagrapport Prospectie met ingreep in de bodem

Inhoudelijke keuzes, wetenschappelijke- en/of technische ontwikkelingen

Structuurinformatie	Geen structuren herkend. In put 6 kwamen diverse lichtgrijze paalkuiltjes en kuiltjes tevoorschijn. Geen materiaal, maar op basis van vulling, zouden ze ook uit de IJzertijd kunnen stammen. Sporen zijn verstoord door het ploegen, maar nog wel herkenbaar. In put 7 funderingen van een gesloopt gebouw (volgens een omwonende gesloopt eind jaren 1990). Ervoor heeft er een oudere boerderij gestaan (mogelijk in relatie met S66) uit 1830.
Complextype en periode	Nederzetting op hoger rugje, IJzertijd en middeleeuwen?

Datum: 29-08-2012
 Projectnaam: Archeologische prospectie Park Groot Schijn
 Projectcode: DEUGR
 Weersomstandigheden: zonnig, 27 graden
 Naam rapporteur: MJ

Personele inzet

Aanwezig (medewerkers): Jef Vansweevelt, Marlien Janssens
 Bezoek: Leendert van der Meij
 Jan Lauwers: transport van de kraan mag niet meer over de asfaltweg (ze hebben vandaag de doorgang door de volkstuintjes gemaakt, dus transport is nu geen probleem meer).

Machinist/machine-uren: 7-15u

Administratie

Aangelegde putten	8 t/m 10	492m2
Spoornummers	67 t/m 75	
Vondstnummers	9 t/m 12	
Monsternummers	geen	
Fotonummers	14 t/m 17	
Tekeningnummers	Geen nieuwe tekening	
Voortgang profielen	In het oostelijke deel van put 8 (het dichtst bij de beek) in de diepere ondergrond opnieuw de schelprijke mariene afzettingen ontdekt. Verder S8000 sterk kleiig het dichtst bij de beek, wordt steeds zandiger van de beek af (S8001 genoemd, maar is dit inderdaad hetzelfde?). In put 8 vertoonde het profiel toch dat hier meer geroerd is: niet alleen zijn diverse drainagebuizen aangelegd; in profiel kwam regelmatig een geroerde laag onder de bouwvoor tevoorschijn. In putten 9 en 10 zijn de beekafzettingen weer redelijk kleiig: overgangslaag tussen S8000 en 8001.	

Verwerking en opslag kwetsbare materialen

Vondstnummer	Omschrijving kwetsbare vondsten en/of monsters die een speciale behandeling behoeven	Welke vervolgactie is gewenst (behandeling, wijze van opslag, welke specialijst raadplegen)
geen		

Inhoudelijke keuzes, wetenschappelijke- en/of technische ontwikkelingen

Structuurinformatie	Weinig sporen in dit gebied. Put 8 leverde enkele greppeltjes op en vooral veel drainagebuizen en een leiding. Putten 9 en 10 waren nagenoeg leeg.
Complexiteit en periode	Nvt

Datum: 30-08-2012
 Projectnaam: Archeologische prospectie Park Groot Schijn
 Projectcode: DEUGR
 Weersomstandigheden: zonnig/licht bewolkt 20 graden
 Naam rapporteur: JV

Personele inzet

Aanwezig (medewerkers): Jef Vansweevelt
 Bezoek: /

Machinist/machine-uren: 7-15u

Administratie

Aangelegde putten	Uitbreiding westzijde put 3	
Spoornummers	76 tot 78	
Vondstnummers	13- 17	
Monsternummers	geen	
Fotonummers	18 t/m 27	
Tekeningnummers	Geen nieuwe tekening	
Voortgang profielen	Geen nieuwe (kolom)profielen.	

Verwerking en opslag kwetsbare materialen

Vondstnummer	Omschrijving kwetsbare vondsten en/of monsters die een speciale behandeling	Welke vervolgactie is gewenst (behandeling, wijze van opslag, welke specia-
--------------	---	---

	behoeven	lijst raadplegen)
geen		

Inhoudelijke keuzes, wetenschappelijke- en/of technische ontwikkelingen

Structuurinformatie	<p>De lichtgrijze greppel in put 3 stopt abrupt aan oostzijde; ten zuiden liggen 2 ondiep bewaarde paalsporen (sporen 76 en 77) die duidelijk bij de greppel horen.</p> <p>In put 2 nog 1 paalspoor van de sporencuster gecoupeerd (spoor 25); dit is ook een goed bewaard paalspoor, datering onduidelijk (Middeleeuws?)</p> <p>In put 6 van de cluster (paal)sporen 3 gecoupeerd; sporen 52 en 56 zijn duidelijke sporen, spoor 78 blijft een twijfelgeval. Datering onduidelijk; waarschijnlijk ouder dan de paalsporen in put 2; zelfde ouderdom als greppel in put 3?</p> <p>Spoor 30 in put 3 zijn mollegangen, spoor 40 in put 4 gegutst; ca. 10 cm diep.</p> <p>In het zuidelijk stuk na de volkstuinten zijn, buiten de greppel, geen archeologische sporen aangetroffen (grijze vlekken zijn zeer ondiep (sporen 69 en 72 geguts: ca. 4 cm onder vlak)</p> <p>In put 4 de geul gegutst (spoor 38); deze is nog dieper dan 110 cm –vlak; heeft vooral een grijze, vrij humeuze vulling. Vanaf 110 cm zwartgrijs en humeuzer.</p> <p>In put 4 ook greppel (spoor 39) gegutst; deze is nog 10 tot 20 cm diep bewaard.</p> <p>Bij andere greppel in put 4 (spoor 37) profiel in de putwand (zie foto's)</p>
Complextype en periode	Nvt

Oplevering terrein

In overleg met Leendert mogen alle putten dichtgegooid worden (nadat ze afgewerkt zijn); daarmee is de machinist al een heel eind gevorderd. Moet vrijdag enkel nog put 8 dempen (en mss deeltje van put 4).

Datum: 05-11-2012
Projectnaam: Archeologische prospectie Park Groot Schijn
Projectcode: DEUGR
Weersomstandigheden: bewolkt, in de loop van de namiddag regen
Naam rapporteur: JV

Personele inzet

Aanwezig (medewerkers): Jef Vansweevelt, Marlien Janssens

Machinist/machine-uren: 9u-15u

Administratie

Aangelegde putten	11 t/m 12 (en boringen ter hoogte van 'vlasrootput')	317m ²
Spoornummers	79 t/m 83	
Vondstnummers	geen	
Monsternummers	geen	
Fotonummers	28 t/m 29	
Tekeningnummers	geen	
Voortgang profielen	Kolomprofielen om de circa 20 m genomen (weinig variatie in profiel). Stratigrafie algemeen bouwvoor op beekafzettingen: - S9000 bouwvoor - (S9001 menglaag) - S8000 kleiige beekafzettingen met oxidatie en reductie In oostelijke deel van put 11 loopt de mogelijke oude beekloop (S83), die ook elders is vastgesteld (S3, 33 en 38), noord-zuid georiënteerd.	

Verwerking en opslag kwetsbare materialen

Vondstnummer	Omschrijving kwetsbare vondsten en/of monsters die een speciale behandeling behoeven	Welke vervolgactie is gewenst (behandeling, wijze van opslag, welke specialist raadplegen)
geen	Nvt.	Nvt.

Inhoudelijke keuzes, wetenschappelijke- en/of technische ontwikkelingen

Structuurinformatie	Geen structuren aanwezig
Complexiteit en periode	Buiten de voormalige beekloop (S83) zijn enkel een oude perceelsgreppel (S80) en recente en natuurlijke verstoringen vastgesteld (S79, 81 en 82). Boringen naar de vlasrootput (7 boringen); er is inderdaad een poel/put met schuine wanden aanwezig ter hoogte van de boringen. Bij de meeste boringen is de onverstoorde bodem bereikt (diepte afhankelijk van de locatie); enkel

***Dagrapport
Prospectie met ingreep in de bodem***

	centraal is de boring op 170 cm –Mv gestaakt (te nat). De vulling bestaat onder de bouwvoor uit een zeer slap, recent opvullingspakket met wat puin; dit reikt bij alle boringen tot de natuurlijke bodem of tenminste tot 170 cm –Mv in het centrale deel van de put. Er zijn geen aanwijzingen gevonden voor het gebruik als vlasrootput.
--	---

Oplevering terrein

In overleg met Leendert (RO-Vlaanderen) zijn beide putten dichtgegooid (na afwerking); dit kon dezelfde dag nog gebeuren.

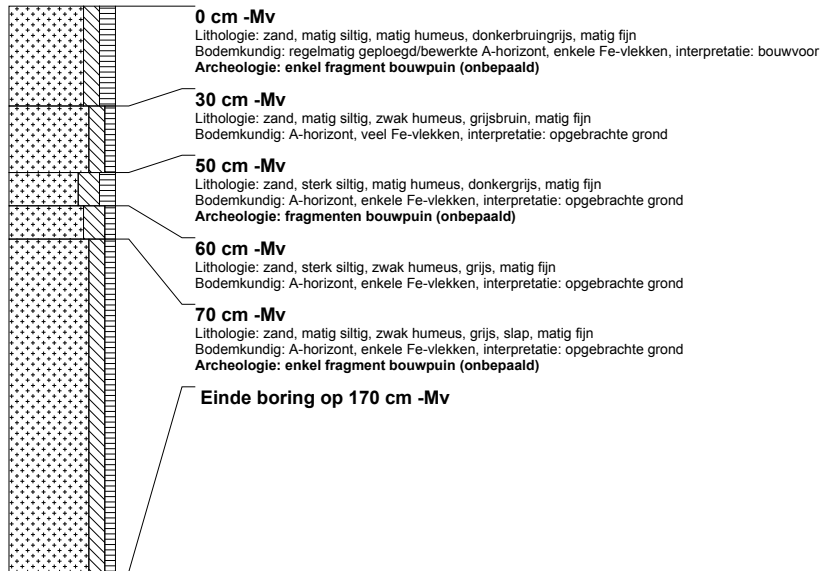
Bijlage 5. Boorbeschrijvingen vlasrootput

RAAP-RAPPORT 2718

Park Groot Schijn te Deurne, gemeente Antwerpen
Archeologische prospectie met ingreep in de bodem

boring: DEUGR-101

beschrijver: MJ, datum: 5-11-2012, X: 0,00, Y: 0,00, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Lambert Coördinaten, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie -
kartering, landgebruik: braak, vondstzichtbaarheid: matig, provincie: Antwerpen, gemeente: Antwerpen, opdrachtgever: Stadsplanning Antwerpen, uitvoerder: RAAP Zuid

boring: DEUGR-102

beschrijver: MJ, datum: 5-11-2012, X: 0,00, Y: 0,00, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Lambert Coördinaten, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie -
kartering, landgebruik: braak, vondstzichtbaarheid: matig, provincie: Antwerpen, gemeente: Antwerpen, opdrachtgever: Stadsplanning Antwerpen, uitvoerder: RAAP Zuid

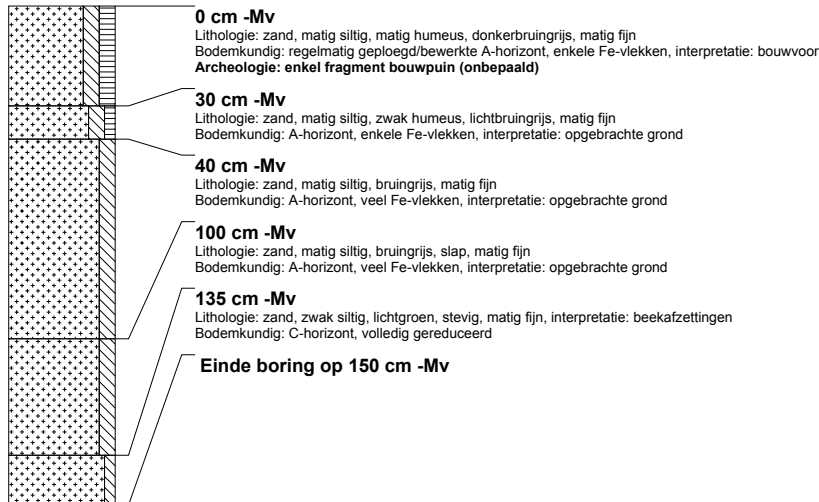

RAAP-RAPPORT 2718

Park Groot Schijn te Deurne, gemeente Antwerpen
Archeologische prospectie met ingreep in de bodem

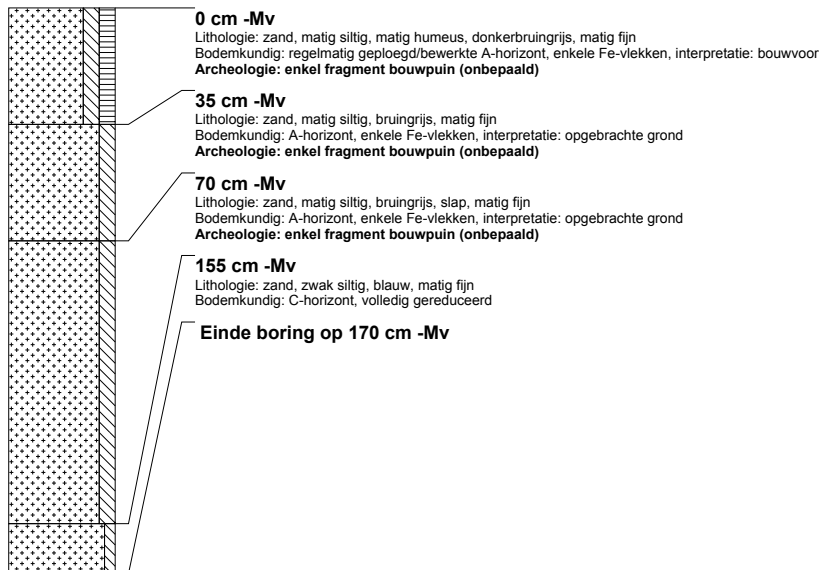
boring: DEUGR-103

beschrijver: MJ, datum: 5-11-2012, X: 0,00, Y: 0,00, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Lambert Coördinaten, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, vondstzichtbaarheid: matig, provincie: Antwerpen, gemeente: Antwerpen, opdrachtgever: Stadsplanning Antwerpen, uitvoerder: RAAP Zuid

boring: DEUGR-104

beschrijver: MJ, datum: 5-11-2012, X: 0,00, Y: 0,00, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Lambert Coördinaten, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: braak, vondstzichtbaarheid: matig, provincie: Antwerpen, gemeente: Antwerpen, opdrachtgever: Stadsplanning Antwerpen, uitvoerder: RAAP Zuid

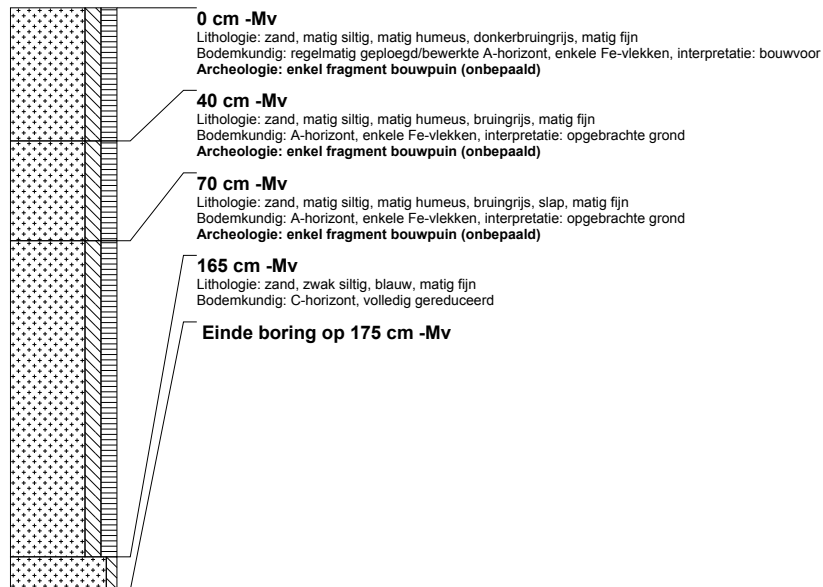

RAAP-RAPPORT 2718

Park Groot Schijn te Deurne, gemeente Antwerpen
Archeologische prospectie met ingreep in de bodem

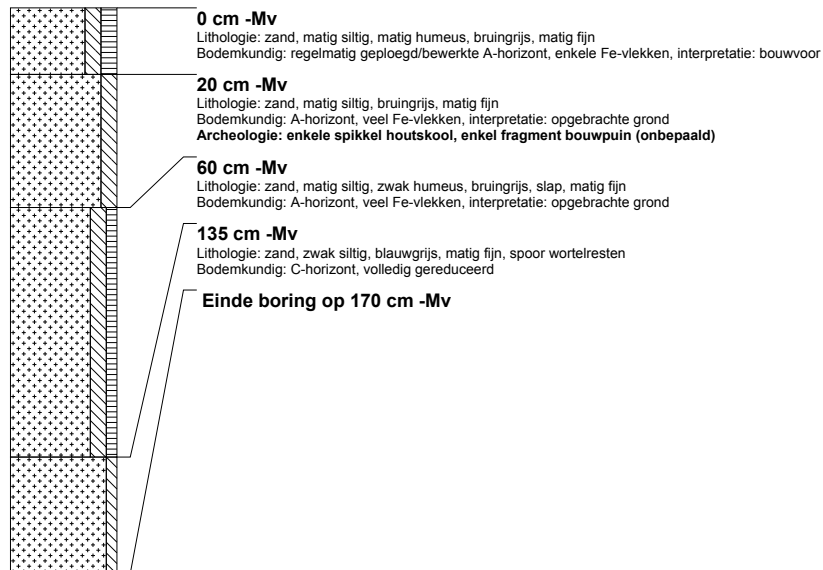
boring: DEUGR-105

beschrijver: MJ, datum: 5-11-2012, X: 0,00, Y: 0,00, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Lambert Coördinaten, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie -
kartering, landgebruik: braak, vondstzichtbaarheid: matig, provincie: Antwerpen, gemeente: Antwerpen, opdrachtgever: Stadsplanning Antwerpen, uitvoerder: RAAP Zuid

boring: DEUGR-106

beschrijver: MJ, datum: 5-11-2012, X: 0,00, Y: 0,00, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Lambert Coördinaten, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie -
kartering, landgebruik: braak, vondstzichtbaarheid: matig, provincie: Antwerpen, gemeente: Antwerpen, opdrachtgever: Stadsplanning Antwerpen, uitvoerder: RAAP Zuid

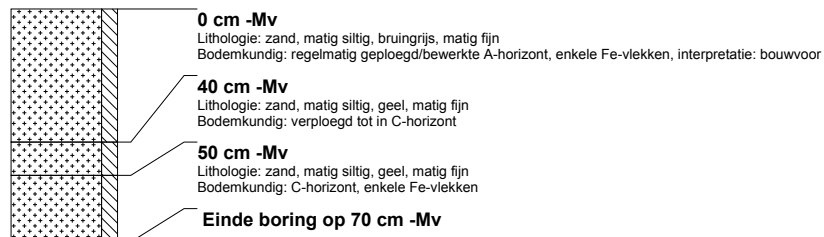

RAAP-RAPPORT 2718

Park Groot Schijn te Deurne, gemeente Antwerpen
Archeologische prospectie met ingreep in de bodem

boring: DEUGR-107

beschrijver: MJ, datum: 5-11-2012, X: 0,00, Y: 0,00, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Lambert Coördinaten, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie -
kartering, landgebruik: braak, vondstzichtbaarheid: matig, provincie: Antwerpen, gemeente: Antwerpen, opdrachtgever: Stadsplanning Antwerpen, uitvoerder: RAAP Zuid

RAAP-RAPPORT 2718

Park Groot Schijn te Deurne, gemeente Antwerpen
Archeologische prospectie met ingreep in de bodem

Bijlage 6. Beschrijvingen kolomprofielen

RAAP-RAPPORT 2718

Park Groot Schijn te Deurne, gemeente Antwerpen
Archeologische prospectie met ingreep in de bodem

boring: DEUGR-132

Beschrijver: MJ, *datum:* 27-8-2012, *X:* 158.113,53, *Y:* 210.943,23, *precisie locatie:* 1 cm, *coördinaatsysteem:* Lambert
Coördinaten, *hoogte:* 5,04, *precisie hoogte:* 1 cm, *referentievlak:* Tweede Algemene Waterpas, *methode hoogtebepaling:* GPS,
provincie: Antwerpen, *gemeente:* Antwerpen, *opdrachtgever:* Stadsplanning Antwerpen, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-30** **Algemeen:** *kleur:* bruingrijs, *aard ondergrens:* abrupt (<0,3 cm)
Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn
Bodemkundig: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, *interpretatie:* bouwvoor
Archeologie: *houtschool:* enkele spikkel, *bouwpuin onbepaald:* enkel fragment
Opmerking: S9000
- 30-56** **Algemeen:** *kleur:* bruin, *aard bovengrens:* abrupt (<0,3 cm)
Lithologie: zand, sterk siltig, matig fijn, *interpretatie:* beekafzettingen
Bodemkundig: C-horizont, enkele Fe-vlekken, oxidatie en reductie verschijnselen
Opmerking: lichtgrijze vlekjes, S8000, w-Lep Natte zandleembodem zonder profiel

boring: DEUGR-133

Beschrijver: MJ, *datum:* 27-8-2012, *X:* 158.100,04, *Y:* 210.950,76, *precisie locatie:* 1 cm, *coördinaatsysteem:* Lambert
Coördinaten, *hoogte:* 4,94, *precisie hoogte:* 1 cm, *referentievlak:* Tweede Algemene Waterpas, *methode hoogtebepaling:* GPS,
provincie: Antwerpen, *gemeente:* Antwerpen, *opdrachtgever:* Stadsplanning Antwerpen, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-40** **Algemeen:** *kleur:* bruingrijs, *aard ondergrens:* abrupt (<0,3 cm)
Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn
Bodemkundig: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, veel Fe-vlekken, *interpretatie:* bouwvoor
Archeologie: *houtschool:* enkele spikkel, *bouwpuin onbepaald:* enkel fragment
Opmerking: S9000
- 40-58** **Algemeen:** *kleur:* bruin, *aard bovengrens:* abrupt (<0,3 cm)
Lithologie: zand, sterk siltig, matig fijn, *interpretatie:* beekafzettingen
Bodemkundig: C-horizont, enkele Fe-vlekken, oxidatie en reductie verschijnselen
Opmerking: lichtgrijze vlekjes, S8000, w-Lep Natte zandleembodem zonder profiel

boring: DEUGR-134

Beschrijver: MJ, *datum:* 27-8-2012, *X:* 158.084,87, *Y:* 210.959,72, *precisie locatie:* 1 cm, *coördinaatsysteem:* Lambert
Coördinaten, *hoogte:* 4,98, *precisie hoogte:* 1 cm, *referentievlak:* Tweede Algemene Waterpas, *methode hoogtebepaling:* GPS,
provincie: Antwerpen, *gemeente:* Antwerpen, *opdrachtgever:* Stadsplanning Antwerpen, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-30** **Algemeen:** *kleur:* bruingrijs, *aard ondergrens:* abrupt (<0,3 cm)
Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn
Bodemkundig: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, enkele Fe-vlekken, *interpretatie:* bouwvoor
Archeologie: *bouwpuin onbepaald:* enkel fragment
Opmerking: S9000
- 30-52** **Algemeen:** *kleur:* bruin, *aard bovengrens:* abrupt (<0,3 cm)
Lithologie: zand, sterk siltig, matig fijn, *interpretatie:* beekafzettingen
Bodemkundig: C-horizont, veel Fe-vlekken, oxidatie en reductie verschijnselen
Opmerking: lichtgrijze vlekjes, S8000, w-Lep Natte zandleembodem zonder profiel

RAAP-RAPPORT 2718

Park Groot Schijn te Deurne, gemeente Antwerpen
Archeologische prospectie met ingreep in de bodem

boring: DEUGR-135

Beschrijver: MJ, *datum:* 27-8-2012, *X:* 158.072,13, *Y:* 210.968,17, *precisie locatie:* 1 cm, *coördinaatsysteem:* Lambert
Coördinaten, *hoogte:* 4,86, *precisie hoogte:* 1 cm, *referentievlaak:* Tweede Algemene Waterpas, *methode hoogtebepaling:* GPS,
provincie: Antwerpen, *gemeente:* Antwerpen, *opdrachtgever:* Stadsplanning Antwerpen, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-25** **Algemeen:** *kleur:* bruingrijs
Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn
Bodemkundig: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, enkele Fe-vlekken, *interpretatie:* bouwvoor
Archeologie: *bouwuipuin onbepaald:* enkel fragment
Opmerking: S9000
- 25-37** **Algemeen:** *kleur:* bruingrijs
Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn
Bodemkundig: verploegd tot in C-horizont, enkele Fe-vlekken, *interpretatie:* verstoord
Opmerking: bruin gevlekt, S9001
- 37-64** **Algemeen:** *kleur:* bruin
Lithologie: zand, sterk siltig, matig fijn, *interpretatie:* beekafzettingen
Bodemkundig: C-horizont, veel Fe-vlekken, oxidatie en reductie verschijnselen
Opmerking: lichtgrijze vlekjes, S8000, w-Lep Natte zandleembodem zonder profiel

boring: DEUGR-232

Beschrijver: MJ, *datum:* 27-8-2012, *X:* 158.123,47, *Y:* 210.892,59, *precisie locatie:* 1 cm, *coördinaatsysteem:* Lambert
Coördinaten, *hoogte:* 5,28, *precisie hoogte:* 1 cm, *referentievlaak:* Tweede Algemene Waterpas, *methode hoogtebepaling:* GPS,
provincie: Antwerpen, *gemeente:* Antwerpen, *opdrachtgever:* Stadsplanning Antwerpen, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-37** **Algemeen:** *kleur:* bruingrijs, *aard ondergrens:* abrupt (<0,3 cm)
Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn
Bodemkundig: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, *interpretatie:* bouwvoor
Opmerking: S9000
- 37-52** **Algemeen:** *kleur:* bruin, *aard bovengrens:* abrupt (<0,3 cm)
Lithologie: zand, sterk siltig, matig fijn, *interpretatie:* oeverafzettingen
Bodemkundig: C-horizont, veel Fe-vlekken, volledig geoxideerd
Opmerking: witte fragipans, verbrokkelde textuur-B, S8001, Ldc Matig natte zandleembodem met verbrokkelde textuur B

boring: DEUGR-233

Beschrijver: MJ, *datum:* 27-8-2012, *X:* 158.107,41, *Y:* 210.892,21, *precisie locatie:* 1 cm, *coördinaatsysteem:* Lambert
Coördinaten, *hoogte:* 5,30, *precisie hoogte:* 1 cm, *referentievlaak:* Tweede Algemene Waterpas, *methode hoogtebepaling:* GPS,
provincie: Antwerpen, *gemeente:* Antwerpen, *opdrachtgever:* Stadsplanning Antwerpen, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-37** **Algemeen:** *kleur:* bruingrijs, *aard ondergrens:* abrupt (<0,3 cm)
Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn
Bodemkundig: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, *interpretatie:* bouwvoor
Opmerking: S9000
- 37-50** **Algemeen:** *kleur:* bruin, *aard bovengrens:* abrupt (<0,3 cm)
Lithologie: zand, sterk siltig, matig fijn, *interpretatie:* oeverafzettingen
Bodemkundig: C-horizont, veel Fe-vlekken, volledig geoxideerd
Opmerking: witte fragipans, verbrokkelde textuur-B, S8001, Ldc Matig natte zandleembodem met verbrokkelde textuur B

boring: DEUGR-234

Beschrijver: MJ, *datum:* 27-8-2012, *X:* 158.092,32, *Y:* 210.892,01, *precisie locatie:* 1 cm, *coördinaatsysteem:* Lambert
Coördinaten, *hoogte:* 5,35, *precisie hoogte:* 1 cm, *referentievlaak:* Tweede Algemene Waterpas, *methode hoogtebepaling:* GPS,
provincie: Antwerpen, *gemeente:* Antwerpen, *opdrachtgever:* Stadsplanning Antwerpen, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-35** **Algemeen:** *kleur:* bruingrijs, *aard ondergrens:* abrupt (<0,3 cm)
Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn
Bodemkundig: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, *interpretatie:* bouwvoor
Opmerking: S9000
- 35-46** **Algemeen:** *kleur:* bruin, *aard bovengrens:* abrupt (<0,3 cm)
Lithologie: zand, sterk siltig, matig fijn, *interpretatie:* beekafzettingen
Bodemkundig: C-horizont, enkele Fe-vlekken, oxidatie en reductie verschijnselen
Opmerking: witte vlekjes, S8000, w-Lep Natte zandleembodem zonder profiel

RAAP-RAPPORT 2718

Park Groot Schijn te Deurne, gemeente Antwerpen
Archeologische prospectie met ingreep in de bodem

boring: DEUGR-235

Beschrijver: MJ, *datum:* 27-8-2012, *X:* 158.076,21, *Y:* 210.892,04, *precisie locatie:* 1 cm, *coördinaatsysteem:* Lambert
Coördinaten, *hoogte:* 5,40, *precisie hoogte:* 1 cm, *referentievlak:* Tweede Algemene Waterpas, *methode hoogtebepaling:* GPS,
provincie: Antwerpen, *gemeente:* Antwerpen, *opdrachtgever:* Stadsplanning Antwerpen, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-44** **Algemeen:** *kleur:* bruingrijs, *aard ondergrens:* abrupt (<0,3 cm)
Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn
Bodemkundig: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, *interpretatie:* bouwvoor
Opmerking: S9000
- 44-52** **Algemeen:** *kleur:* bruin, *aard bovengrens:* abrupt (<0,3 cm)
Lithologie: zand, sterk siltig, matig fijn, *interpretatie:* beekafzettingen
Bodemkundig: C-horizont, enkele Fe-vlekken, oxidatie en reductie verschijnselen
Opmerking: witte vlekjes, S8000, w-Lep Natte zandleembodem zonder profiel

boring: DEUGR-236

Beschrijver: MJ, *datum:* 27-8-2012, *X:* 158.061,16, *Y:* 210.892,10, *precisie locatie:* 1 cm, *coördinaatsysteem:* Lambert
Coördinaten, *hoogte:* 5,42, *precisie hoogte:* 1 cm, *referentievlak:* Tweede Algemene Waterpas, *methode hoogtebepaling:* GPS,
provincie: Antwerpen, *gemeente:* Antwerpen, *opdrachtgever:* Stadsplanning Antwerpen, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-36** **Algemeen:** *kleur:* bruingrijs, *aard ondergrens:* abrupt (<0,3 cm)
Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn
Bodemkundig: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, *interpretatie:* bouwvoor
Opmerking: S9000
- 36-40** **Algemeen:** *kleur:* bruin, *aard bovengrens:* abrupt (<0,3 cm)
Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn
Bodemkundig: B-horizont met ingespoelde humus
Opmerking: beginnende podzol
- 40-50** **Algemeen:** *kleur:* lichtbruinwit
Lithologie: zand, matig siltig, matig fijn, *interpretatie:* oeverafzettingen
Bodemkundig: C-horizont, enkele Fe-vlekken, volledig geoxideerd
Opmerking: witte fragipans, verbrokkelde textuur-B, S8001, Ldc Matig natte zandleembodem met verbrokkelde textuur B

boring: DEUGR-237

Beschrijver: MJ, *datum:* 27-8-2012, *X:* 158.040,74, *Y:* 210.892,00, *precisie locatie:* 1 cm, *coördinaatsysteem:* Lambert
Coördinaten, *hoogte:* 5,43, *precisie hoogte:* 1 cm, *referentievlak:* Tweede Algemene Waterpas, *methode hoogtebepaling:* GPS,
provincie: Antwerpen, *gemeente:* Antwerpen, *opdrachtgever:* Stadsplanning Antwerpen, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-48** **Algemeen:** *kleur:* bruingrijs
Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn
Bodemkundig: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, *interpretatie:* bouwvoor
Opmerking: S9000
- 48-66** **Algemeen:** *kleur:* grijs
Lithologie: zand, sterk siltig, zwak humeus, matig fijn, *interpretatie:* geulafzettingen
Bodemkundig: natuurlijke (ongeploegde) A-horizont, enkele Fe-vlekken
Opmerking: S3,vulling 0?
- 66-70** **Algemeen:** *kleur:* groenbruin
Lithologie: zand, sterk siltig, matig fijn, *interpretatie:* geulafzettingen
Bodemkundig: C-horizont, enkele Fe-vlekken, oxidatie en reductie verschijnselen
Opmerking: S3, vulling 1? w-Lep Natte zandleembodem zonder profiel

RAAP-RAPPORT 2718

Park Groot Schijn te Deurne, gemeente Antwerpen
Archeologische prospectie met ingreep in de bodem

boring: DEUGR-331

Beschrijver: MJ, *datum:* 27-8-2012, *X:* 158.041,98, *Y:* 210.882,06, *precisie locatie:* 1 cm, *coördinaatsysteem:* Lambert Coördinaten, *hoogte:* 5,71, *precisie hoogte:* 1 cm, *referentievlak:* Tweede Algemene Waterpas, *methode hoogtebepaling:* GPS, *provincie:* Antwerpen, *gemeente:* Antwerpen, *opdrachtgever:* Stadsplanning Antwerpen, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-36** **Algemeen:** *kleur:* bruingrijs, *aard ondergrens:* abrupt (<0,3 cm)
Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn
Bodemkundig: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, *interpretatie:* bouwvoor
Opmerking: S9000
- 36-45** **Algemeen:** *kleur:* lichtgrijswit, *aard bovengrens:* abrupt (<0,3 cm)
Lithologie: zand, matig siltig, matig fijn, *interpretatie:* oeverafzettingen
Bodemkundig: C-horizont, veel Fe-vlekken, volledig geoxideerd
Opmerking: lichtbruin gevlekt, S8001, w-Lep Natte zandleembodem zonder profiel

boring: DEUGR-332

Beschrijver: MJ, *datum:* 27-8-2012, *X:* 158.022,92, *Y:* 210.882,17, *precisie locatie:* 1 cm, *coördinaatsysteem:* Lambert Coördinaten, *hoogte:* 5,72, *precisie hoogte:* 1 cm, *referentievlak:* Tweede Algemene Waterpas, *methode hoogtebepaling:* GPS, *provincie:* Antwerpen, *gemeente:* Antwerpen, *opdrachtgever:* Stadsplanning Antwerpen, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-46** **Algemeen:** *kleur:* bruingrijs, *aard ondergrens:* abrupt (<0,3 cm)
Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn
Bodemkundig: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, *interpretatie:* bouwvoor
Opmerking: S9000
- 46-52** **Algemeen:** *kleur:* lichtgrijswit, *aard bovengrens:* abrupt (<0,3 cm)
Lithologie: zand, matig siltig, matig fijn, *interpretatie:* oeverafzettingen
Bodemkundig: C-horizont, veel Fe-vlekken, volledig geoxideerd
Opmerking: lichtbruin gevlekt, S8001, w-Lep Natte zandleembodem zonder profiel

boring: DEUGR-333

Beschrijver: MJ, *datum:* 27-8-2012, *X:* 158.005,73, *Y:* 210.882,02, *precisie locatie:* 1 cm, *coördinaatsysteem:* Lambert Coördinaten, *hoogte:* 5,53, *precisie hoogte:* 1 cm, *referentievlak:* Tweede Algemene Waterpas, *methode hoogtebepaling:* GPS, *provincie:* Antwerpen, *gemeente:* Antwerpen, *opdrachtgever:* Stadsplanning Antwerpen, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-30** **Algemeen:** *kleur:* bruingrijs, *aard ondergrens:* abrupt (<0,3 cm)
Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn
Bodemkundig: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, *interpretatie:* bouwvoor
Opmerking: S9000
- 30-44** **Algemeen:** *kleur:* bruingrijs, *aard bovengrens:* abrupt (<0,3 cm)
Lithologie: zand, matig siltig, matig fijn, *interpretatie:* beekafzettingen
Bodemkundig: C-horizont, enkele Fe-vlekken, volledig geoxideerd
Opmerking: witgrijs gevlekt, S9990 ploegspoor, w-Lep Natte zandleembodem zonder profiel

boring: DEUGR-334

Beschrijver: MJ, *datum:* 27-8-2012, *X:* 157.989,87, *Y:* 210.881,52, *precisie locatie:* 1 cm, *coördinaatsysteem:* Lambert Coördinaten, *hoogte:* 5,60, *precisie hoogte:* 1 cm, *referentievlak:* Tweede Algemene Waterpas, *methode hoogtebepaling:* GPS, *provincie:* Antwerpen, *gemeente:* Antwerpen, *opdrachtgever:* Stadsplanning Antwerpen, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-55** **Algemeen:** *kleur:* bruingrijs, *aard ondergrens:* abrupt (<0,3 cm)
Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn
Bodemkundig: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, *interpretatie:* bouwvoor
Opmerking: S9000
- 55-77** **Algemeen:** *kleur:* lichtgrijsbruin, *aard bovengrens:* abrupt (<0,3 cm)
Lithologie: zand, matig siltig, matig fijn, *interpretatie:* geulafzettingen
Bodemkundig: A-horizont bestaand uit opgebracht pakket, enkele Fe-vlekken, volledig geoxideerd
Archeologie: *bouwpuin onbepaald:* enkel fragment
Opmerking: S33, w-Lep Natte zandleembodem zonder profiel

RAAP-RAPPORT 2718

Park Groot Schijn te Deurne, gemeente Antwerpen
Archeologische prospectie met ingreep in de bodem

boring: DEUGR-335

Beschrijver: MJ, *datum:* 27-8-2012, *X:* 157.972,37, *Y:* 210.881,41, *precisie locatie:* 1 cm, *coördinaatsysteem:* Lambert
Coördinaten, *hoogte:* 5,62, *precisie hoogte:* 1 cm, *referentievak:* Tweede Algemene Waterpas, *methode hoogtebepaling:* GPS,
provincie: Antwerpen, *gemeente:* Antwerpen, *opdrachtgever:* Stadsplanning Antwerpen, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-40** **Algemeen:** *kleur:* bruingrijs
Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn
Bodemkundig: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, *interpretatie:* bouwvoor
Opmerking: S9000
- 40-63** **Algemeen:** *kleur:* lichtgrijsbruin
Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn, *interpretatie:* geulafzettingen
Bodemkundig: A-horizont bestaand uit opgebracht pakket, enkele Fe-vlekken
Opmerking: S33
- 63-72** **Algemeen:** *kleur:* lichtgrijswit
Lithologie: zand, sterk siltig, matig fijn, *interpretatie:* beekafzettingen
Bodemkundig: C-horizont, veel Fe-vlekken, oxidatie en reductie verschijnselen
Opmerking: oranje gevlekt, S8000, w-Lep Natte zandleembodem zonder profiel

boring: DEUGR-431

Beschrijver: MJ, *datum:* 28-8-2012, *X:* 158.024,09, *Y:* 210.859,36, *precisie locatie:* 1 cm, *coördinaatsysteem:* Lambert
Coördinaten, *hoogte:* 5,95, *precisie hoogte:* 1 cm, *referentievak:* Tweede Algemene Waterpas, *methode hoogtebepaling:* GPS,
provincie: Antwerpen, *gemeente:* Antwerpen, *opdrachtgever:* Stadsplanning Antwerpen, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-35** **Algemeen:** *kleur:* bruingrijs, *aard ondergrens:* abrupt (<0,3 cm)
Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn
Bodemkundig: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, *interpretatie:* bouwvoor
Opmerking: geel gevlekt (geroerd), S9000
- 35-48** **Algemeen:** *kleur:* bruin, *aard bovengrens:* abrupt (<0,3 cm)
Lithologie: zand, matig siltig, veen- en kleibrokken, matig fijn, *interpretatie:* oeverafzettingen
Bodemkundig: C-horizont, veel Fe-vlekken, volledig geoxideerd
Opmerking: witte fragipans, verbrokkelde textuur-B, S8001, Ldc Matig natte zandleembodem met verbrokkelde textuur B

boring: DEUGR-432

Beschrijver: MJ, *datum:* 28-8-2012, *X:* 158.013,77, *Y:* 210.859,34, *precisie locatie:* 1 cm, *coördinaatsysteem:* Lambert
Coördinaten, *hoogte:* 5,83, *precisie hoogte:* 1 cm, *referentievak:* Tweede Algemene Waterpas, *methode hoogtebepaling:* GPS,
provincie: Antwerpen, *gemeente:* Antwerpen, *opdrachtgever:* Stadsplanning Antwerpen, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-30** **Algemeen:** *kleur:* bruingrijs, *aard ondergrens:* abrupt (<0,3 cm)
Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn
Bodemkundig: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, *interpretatie:* bouwvoor
Opmerking: S9000
- 30-42** **Algemeen:** *kleur:* bruin, *aard bovengrens:* abrupt (<0,3 cm)
Lithologie: zand, matig siltig, veen- en kleibrokken, matig fijn, *interpretatie:* oeverafzettingen
Bodemkundig: C-horizont, veel Fe-vlekken, volledig geoxideerd
Opmerking: witte fragipans, verbrokkelde textuur-B, S8001, Ldc Matig natte zandleembodem met verbrokkelde textuur B

RAAP-RAPPORT 2718

Park Groot Schijn te Deurne, gemeente Antwerpen
Archeologische prospectie met ingreep in de bodem

boring: DEUGR-433

Beschrijver: MJ, *datum:* 28-8-2012, *X:* 157.995,63, *Y:* 210.859,29, *precisie locatie:* 1 cm, *coördinaatsysteem:* Lambert
Coördinaten, *hoogte:* 5,63, *precisie hoogte:* 1 cm, *referentievlak:* Tweede Algemene Waterpas, *methode hoogtebepaling:* GPS,
provincie: Antwerpen, *gemeente:* Antwerpen, *opdrachtgever:* Stadsplanning Antwerpen, *uitvoerder:* RAAP Zuid

0-38	Algemeen: <i>kleur:</i> bruingrijs, <i>aard ondergrens:</i> abrupt (<0,3 cm) Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn Bodemkundig: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, <i>interpretatie:</i> bouwvoor Opmerking: S9000
38-65	Algemeen: <i>kleur:</i> lichtgrijsbruin, <i>aard bovengrens:</i> abrupt (<0,3 cm) Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn, <i>interpretatie:</i> geulafzettingen Bodemkundig: A-horizont bestaand uit opgebracht pakket, enkele Fe-vlekken Opmerking: S38
65-70	Algemeen: <i>kleur:</i> lichtgrijswit Lithologie: zand, sterk siltig, matig fijn, <i>interpretatie:</i> beekafzettingen Bodemkundig: C-horizont, veel Fe-vlekken, oxidatie en reductie verschijnselen Opmerking: oranje gevlekt, S8000, w-Lep Natte zandleembodem zonder profiel

boring: DEUGR-434

Beschrijver: MJ, *datum:* 28-8-2012, *X:* 157.977,55, *Y:* 210.859,09, *precisie locatie:* 1 cm, *coördinaatsysteem:* Lambert
Coördinaten, *hoogte:* 5,64, *precisie hoogte:* 1 cm, *referentievlak:* Tweede Algemene Waterpas, *methode hoogtebepaling:* GPS,
provincie: Antwerpen, *gemeente:* Antwerpen, *opdrachtgever:* Stadsplanning Antwerpen, *uitvoerder:* RAAP Zuid

0-36	Algemeen: <i>kleur:</i> bruingrijs, <i>aard ondergrens:</i> abrupt (<0,3 cm) Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn Bodemkundig: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, <i>interpretatie:</i> bouwvoor Opmerking: S9000
36-57	Algemeen: <i>kleur:</i> lichtgrijsbruin, <i>aard bovengrens:</i> abrupt (<0,3 cm) Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn, <i>interpretatie:</i> geulafzettingen Bodemkundig: A-horizont bestaand uit opgebracht pakket, enkele Fe-vlekken Opmerking: S38
57-58	Algemeen: <i>kleur:</i> lichtgrijswit Lithologie: zand, sterk siltig, matig fijn, <i>interpretatie:</i> beekafzettingen Bodemkundig: C-horizont, veel Fe-vlekken, oxidatie en reductie verschijnselen Opmerking: oranje gevlekt, S8000, w-Lep Natte zandleembodem zonder profiel

boring: DEUGR-435

Beschrijver: MJ, *datum:* 28-8-2012, *X:* 157.969,44, *Y:* 210.858,97, *precisie locatie:* 1 cm, *coördinaatsysteem:* Lambert
Coördinaten, *hoogte:* 5,70, *precisie hoogte:* 1 cm, *referentievlak:* Tweede Algemene Waterpas, *methode hoogtebepaling:* GPS,
provincie: Antwerpen, *gemeente:* Antwerpen, *opdrachtgever:* Stadsplanning Antwerpen, *uitvoerder:* RAAP Zuid

0-38	Algemeen: <i>kleur:</i> bruingrijs, <i>aard ondergrens:</i> abrupt (<0,3 cm) Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn Bodemkundig: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, <i>interpretatie:</i> bouwvoor Opmerking: S9000
38-52	Algemeen: <i>kleur:</i> lichtgrijsbruin, <i>aard bovengrens:</i> abrupt (<0,3 cm) Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn, <i>interpretatie:</i> geulafzettingen Bodemkundig: A-horizont bestaand uit opgebracht pakket, enkele Fe-vlekken Opmerking: S38
52-55	Algemeen: <i>kleur:</i> lichtgrijswit Lithologie: zand, sterk siltig, matig fijn, <i>interpretatie:</i> beekafzettingen Bodemkundig: C-horizont, veel Fe-vlekken, oxidatie en reductie verschijnselen Opmerking: oranje gevlekt, S8000, w-Lep Natte zandleembodem zonder profiel

RAAP-RAPPORT 2718

Park Groot Schijn te Deurne, gemeente Antwerpen
Archeologische prospectie met ingreep in de bodem

boring: DEUGR-531

Beschrijver: MJ, *datum:* 28-8-2012, *X:* 158.130,98, *Y:* 210.874,83, *precisie locatie:* 1 cm, *coördinaatsysteem:* Lambert
Coördinaten, *hoogte:* 5,26, *precisie hoogte:* 1 cm, *referentievlak:* Tweede Algemene Waterpas, *methode hoogtebepaling:* GPS,
provincie: Antwerpen, *gemeente:* Antwerpen, *opdrachtgever:* Stadsplanning Antwerpen, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-26** **Algemeen:** *kleur:* bruingrijs, *aard ondergrens:* abrupt (<0,3 cm)
Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn
Bodemkundig: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, *interpretatie:* bouwvoor
Archeologie: *houtschool:* enkele spikkel, *bouwpuin onbepaald:* enkel fragment
Opmerking: S9000
- 26-48** **Algemeen:** *kleur:* lichtbruingrijs, *aard bovengrens:* abrupt (<0,3 cm)
Lithologie: zand, matig siltig, matig fijn
Bodemkundig: A-horizont bestaand uit opgebracht pakket, enkele Fe-vlekken, oxidatie en reductie
verschijnselen, *interpretatie:* opgebrachte grond
Archeologie: *bouwpuin onbepaald:* enkel fragment
- 48-70** **Algemeen:** *kleur:* grijs
Lithologie: zand, sterk siltig, matig fijn, *interpretatie:* beekafzettingen
Bodemkundig: C-horizont, Fe-concreties, oxidatie en reductie verschijnselen
Opmerking: S8000, w-Lep Natte zandleembodem zonder profiel

boring: DEUGR-532

Beschrijver: MJ, *datum:* 28-8-2012, *X:* 158.113,37, *Y:* 210.875,15, *precisie locatie:* 1 cm, *coördinaatsysteem:* Lambert
Coördinaten, *hoogte:* 5,39, *precisie hoogte:* 1 cm, *referentievlak:* Tweede Algemene Waterpas, *methode hoogtebepaling:* GPS,
provincie: Antwerpen, *gemeente:* Antwerpen, *opdrachtgever:* Stadsplanning Antwerpen, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-36** **Algemeen:** *kleur:* bruingrijs
Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn
Bodemkundig: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, *interpretatie:* bouwvoor
Archeologie: *houtschool:* enkele spikkel, *bouwpuin onbepaald:* enkel fragment
Opmerking: S9000
- 36-52** **Algemeen:** *kleur:* bruingrijs
Lithologie: zand, sterk siltig, matig fijn, *interpretatie:* beekafzettingen
Bodemkundig: C-horizont, veel Fe-vlekken, oxidatie en reductie verschijnselen, *interpretatie:* verstoord
Opmerking: S8000 maar verstoord door ploegspoor, wit gevlekt, w-Lep Natte zandleembodem zonder profiel

boring: DEUGR-533

Beschrijver: MJ, *datum:* 28-8-2012, *X:* 158.095,38, *Y:* 210.875,23, *precisie locatie:* 1 cm, *coördinaatsysteem:* Lambert
Coördinaten, *hoogte:* 5,47, *precisie hoogte:* 1 cm, *referentievlak:* Tweede Algemene Waterpas, *methode hoogtebepaling:* GPS,
provincie: Antwerpen, *gemeente:* Antwerpen, *opdrachtgever:* Stadsplanning Antwerpen, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-39** **Algemeen:** *kleur:* bruingrijs
Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn
Bodemkundig: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, *interpretatie:* bouwvoor
Archeologie: *houtschool:* enkele spikkel, *bouwpuin onbepaald:* enkel fragment
Opmerking: S9000
- 39-55** **Algemeen:** *kleur:* groenoranje
Lithologie: zand, sterk siltig, matig fijn, *interpretatie:* beekafzettingen
Bodemkundig: C-horizont, veel Fe-vlekken, oxidatie en reductie verschijnselen
Opmerking: S8000, w-Lep Natte zandleembodem zonder profiel

RAAP-RAPPORT 2718

Park Groot Schijn te Deurne, gemeente Antwerpen
Archeologische prospectie met ingreep in de bodem

boring: DEUGR-632

Beschrijver: MJ, *datum:* 28-8-2012, *X:* 158.056,00, *Y:* 210.833,54, *precisie locatie:* 1 cm, *coördinaatsysteem:* Lambert
Coördinaten, *hoogte:* 5,89, *precisie hoogte:* 1 cm, *referentievlak:* Tweede Algemene Waterpas, *methode hoogtebepaling:* GPS,
provincie: Antwerpen, *gemeente:* Antwerpen, *opdrachtgever:* Stadsplanning Antwerpen, *uitvoerder:* RAAP Zuid

0-34	Algemeen: <i>kleur:</i> bruingrijs Lithologie: zand, matig siltig, matig humeus, matig fijn Bodemkundig: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, <i>interpretatie:</i> bouwvoor Archeologie: <i>houtschool:</i> enkele spikkel Opmerking: S9000
34-42	Algemeen: <i>kleur:</i> bruin Lithologie: zand, matig siltig, matig humeus, matig fijn Bodemkundig: A-horizont bestaand uit opgebracht pakket, enkele Fe-vlekken, <i>interpretatie:</i> esdek Archeologie: <i>houtschool:</i> enkele spikkel Opmerking: S9002
42-50	Algemeen: <i>kleur:</i> grijs Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn Bodemkundig: <i>interpretatie:</i> verploegd Archeologie: <i>bouwpuin onbepaald:</i> enkel fragment Opmerking: ploegspoor
50-63	Algemeen: <i>kleur:</i> lichtgrijsoranje Lithologie: zand, matig siltig, matig fijn, <i>interpretatie:</i> oeverafzettingen Bodemkundig: C-horizont, veel Fe-vlekken, oxidatie en reductie verschijnselen Opmerking: S8001 met fragipans, Ldc Matig natte zandleembodem met verbrokkelde textuur B

boring: DEUGR-633

Beschrijver: MJ, *datum:* 28-8-2012, *X:* 158.039,22, *Y:* 210.831,75, *precisie locatie:* 1 cm, *coördinaatsysteem:* Lambert
Coördinaten, *hoogte:* 5,83, *precisie hoogte:* 1 cm, *referentievlak:* Tweede Algemene Waterpas, *methode hoogtebepaling:* GPS,
provincie: Antwerpen, *gemeente:* Antwerpen, *opdrachtgever:* Stadsplanning Antwerpen, *uitvoerder:* RAAP Zuid

0-36	Algemeen: <i>kleur:</i> bruingrijs Lithologie: zand, matig siltig, matig humeus, matig fijn Bodemkundig: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, <i>interpretatie:</i> bouwvoor Archeologie: <i>houtschool:</i> enkele spikkel Opmerking: S9000
36-43	Algemeen: <i>kleur:</i> bruin Lithologie: zand, matig siltig, matig humeus, matig fijn Bodemkundig: A-horizont bestaand uit opgebracht pakket, enkele Fe-vlekken, <i>interpretatie:</i> esdek Archeologie: <i>houtschool:</i> enkele spikkel Opmerking: S9002
43-50	Algemeen: <i>kleur:</i> lichtgrijswit Lithologie: zand, zwak siltig, enkele leemlagen, matig fijn, <i>interpretatie:</i> oeverafzettingen Bodemkundig: C-horizont, enkele Fe-vlekken, oxidatie en reductie verschijnselen Opmerking: S8001 met fragipans, Ldc Matig natte zandleembodem met verbrokkelde textuur B

boring: DEUGR-634

Beschrijver: MJ, *datum:* 28-8-2012, *X:* 158.020,55, *Y:* 210.833,87, *precisie locatie:* 1 cm, *coördinaatsysteem:* Lambert
Coördinaten, *hoogte:* 5,85, *precisie hoogte:* 1 cm, *referentievlak:* Tweede Algemene Waterpas, *methode hoogtebepaling:* GPS,
provincie: Antwerpen, *gemeente:* Antwerpen, *opdrachtgever:* Stadsplanning Antwerpen, *uitvoerder:* RAAP Zuid

0-42	Algemeen: <i>kleur:</i> bruingrijs Lithologie: zand, matig siltig, matig humeus, matig fijn Bodemkundig: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, <i>interpretatie:</i> bouwvoor Archeologie: <i>houtschool:</i> enkele spikkel Opmerking: S9000
42-45	Algemeen: <i>kleur:</i> oranje Lithologie: zand, matig siltig, matig fijn, <i>interpretatie:</i> oeverafzettingen Bodemkundig: C-horizont, veel Fe-vlekken, oxidatie en reductie verschijnselen Opmerking: S8001 met fragipans, Ldc Matig natte zandleembodem met verbrokkelde textuur B

RAAP-RAPPORT 2718

Park Groot Schijn te Deurne, gemeente Antwerpen
Archeologische prospectie met ingreep in de bodem

boring: DEUGR-731

Beschrijver: MJ, *datum:* 28-8-2012, *X:* 157.889,33, *Y:* 210.894,49, *precisie locatie:* 1 cm, *coördinaatsysteem:* Lambert
Coördinaten, *hoogte:* 6,02, *precisie hoogte:* 1 cm, *referentievlak:* Tweede Algemene Waterpas, *methode hoogtebepaling:* GPS,
provincie: Antwerpen, *gemeente:* Antwerpen, *opdrachtgever:* Stadsplanning Antwerpen, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-40** **Algemeen:** *kleur:* bruingrijs
Lithologie: zand, matig siltig, matig humeus, matig fijn
Bodemkundig: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, *interpretatie:* bouwvoor
Archeologie: *houtschool:* enkele spikkel
Opmerking: S9000
- 40-56** **Algemeen:** *kleur:* lichtgrijswit
Lithologie: zand, zwak siltig, enkele leemlagen, matig fijn, *interpretatie:* oeverafzettingen
Bodemkundig: C-horizont, enkele Fe-vlekken, oxidatie en reductie verschijnselen, *interpretatie:* verploegd
Opmerking: S8000/8001, enige fragipans, Ldc Matig natte zandleembodem met verbrokkelde textuur B

boring: DEUGR-811

Beschrijver: MJ, *datum:* 29-8-2012, *X:* 158.129,79, *Y:* 210.730,51, *precisie locatie:* 1 cm, *coördinaatsysteem:* Lambert
Coördinaten, *hoogte:* 5,66, *precisie hoogte:* 1 cm, *referentievlak:* Tweede Algemene Waterpas, *methode hoogtebepaling:* GPS,
provincie: Antwerpen, *gemeente:* Antwerpen, *opdrachtgever:* Stadsplanning Antwerpen, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-42** **Algemeen:** *kleur:* bruingrijs
Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn
Bodemkundig: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, *interpretatie:* bouwvoor
Opmerking: S9000
- 42-62** **Algemeen:** *kleur:* bruin
Lithologie: zand, sterk siltig, matig humeus, matig fijn, *interpretatie:* beekafzettingen
Bodemkundig: natuurlijke (ongeploegde) A-horizont
- 62-90** **Algemeen:** *kleur:* oranje
Lithologie: klei, matig zandig, *interpretatie:* beekafzettingen
Bodemkundig: C-horizont, veel Fe-vlekken, oxidatie en reductie verschijnselen
Opmerking: blauwe vlekjes, S8000, Pdm Matig natte licht zandleembodem met dikke antropogene laag
- 90-95** **Algemeen:** *kleur:* blauwgrijs
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn, *interpretatie:* beekafzettingen
Bodemkundig: C-horizont, volledig gereduceerd
Opmerking: S7000
- 95-106** **Algemeen:** *kleur:* blauwgrijs
Lithologie: zand, zwak siltig, matig grof, schelp compleet marien, *interpretatie:* geulafzettingen
Bodemkundig: C-horizont, volledig gereduceerd
Opmerking: S6000, mariene afzettingen

boring: DEUGR-812

Beschrijver: MJ, *datum:* 29-8-2012, *X:* 158.125,45, *Y:* 210.748,17, *precisie locatie:* 1 cm, *coördinaatsysteem:* Lambert
Coördinaten, *hoogte:* 5,56, *precisie hoogte:* 1 cm, *referentievlak:* Tweede Algemene Waterpas, *methode hoogtebepaling:* GPS,
provincie: Antwerpen, *gemeente:* Antwerpen, *opdrachtgever:* Stadsplanning Antwerpen, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-34** **Algemeen:** *kleur:* bruingrijs
Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn
Bodemkundig: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, *interpretatie:* bouwvoor
Opmerking: S9000
- 34-56** **Algemeen:** *kleur:* oranjebruin
Lithologie: zand, kleilig, matig fijn, *interpretatie:* beekafzettingen
Bodemkundig: C-horizont, veel Fe-vlekken, oxidatie en reductie verschijnselen
Opmerking: lichtgrijze vlekjes, S8000, w-Lep Natte zandleembodem zonder profiel

RAAP-RAPPORT 2718

Park Groot Schijn te Deurne, gemeente Antwerpen
Archeologische prospectie met ingreep in de bodem

boring: DEUGR-813

Beschrijver: MJ, *datum:* 29-8-2012, *X:* 158.115,29, *Y:* 210.754,65, *precisie locatie:* 1 cm, *coördinaatsysteem:* Lambert
Coördinaten, *hoogte:* 5,54, *precisie hoogte:* 1 cm, *referentievlak:* Tweede Algemene Waterpas, *methode hoogtebepaling:* GPS,
provincie: Antwerpen, *gemeente:* Antwerpen, *opdrachtgever:* Stadsplanning Antwerpen, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-35** **Algemeen:** *kleur:* bruingrijs, *aard ondergrens:* abrupt (<0,3 cm)
Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn
Bodemkundig: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, *interpretatie:* bouwvoor
Opmerking: S9000
- 35-44** **Algemeen:** *kleur:* oranjebruin, *aard bovengrens:* abrupt (<0,3 cm)
Lithologie: zand, kleiig, matig fijn, *interpretatie:* beekafzettingen
Bodemkundig: C-horizont, veel Fe-vlekken, oxidatie en reductie verschijnselen
Opmerking: lichtgrijze vlekjes, S8000, w-Lep Natte zandleembodem zonder profiel

boring: DEUGR-814

Beschrijver: MJ, *datum:* 29-8-2012, *X:* 158.099,14, *Y:* 210.757,01, *precisie locatie:* 1 cm, *coördinaatsysteem:* Lambert
Coördinaten, *hoogte:* 5,66, *precisie hoogte:* 1 cm, *referentievlak:* Tweede Algemene Waterpas, *methode hoogtebepaling:* GPS,
provincie: Antwerpen, *gemeente:* Antwerpen, *opdrachtgever:* Stadsplanning Antwerpen, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-39** **Algemeen:** *kleur:* bruingrijs
Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn
Bodemkundig: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, *interpretatie:* bouwvoor
Opmerking: S9000
- 39-52** **Algemeen:** *kleur:* bruingrijs, *aard ondergrens:* abrupt (<0,3 cm)
Lithologie: zand, sterk siltig, zwak humeus, matig fijn
Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* verstoord
Opmerking: oranjebruin gevlekt, verstoord pakket (stemt overeen met vlekken in het vlak, S70, 71)
- 52-60** **Algemeen:** *kleur:* oranjebruin, *aard bovengrens:* abrupt (<0,3 cm)
Lithologie: zand, kleiig, matig fijn, *interpretatie:* beekafzettingen
Bodemkundig: C-horizont, veel Fe-vlekken, oxidatie en reductie verschijnselen
Opmerking: lichtgrijze vlekjes, S8000, w-Lep Natte zandleembodem zonder profiel

boring: DEUGR-815

Beschrijver: MJ, *datum:* 29-8-2012, *X:* 158.084,20, *Y:* 210.758,80, *precisie locatie:* 1 cm, *coördinaatsysteem:* Lambert
Coördinaten, *hoogte:* 5,71, *precisie hoogte:* 1 cm, *referentievlak:* Tweede Algemene Waterpas, *methode hoogtebepaling:* GPS,
provincie: Antwerpen, *gemeente:* Antwerpen, *opdrachtgever:* Stadsplanning Antwerpen, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-33** **Algemeen:** *kleur:* bruingrijs
Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn
Bodemkundig: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, *interpretatie:* bouwvoor
Opmerking: S9000
- 33-50** **Algemeen:** *kleur:* groengrijs
Lithologie: zand, sterk siltig, zwak humeus, matig fijn
Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* verstoord
Opmerking: oranjebruin gevlekt, verstoord pakket
- 50-62** **Algemeen:** *kleur:* grijs, *aard ondergrens:* abrupt (<0,3 cm)
Lithologie: zand, sterk siltig, zwak humeus, matig fijn
Bodemkundig: natuurlijke (ongeploegde) A-horizont, veel Fe-vlekken
Opmerking: kleine laagte
- 62-78** **Algemeen:** *kleur:* groenoranje, *aard bovengrens:* abrupt (<0,3 cm)
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn, *interpretatie:* beekafzettingen
Bodemkundig: C-horizont, enkele Fe-vlekken, oxidatie en reductie verschijnselen
Opmerking: S7000, w-Lep Natte zandleembodem zonder profiel

RAAP-RAPPORT 2718

Park Groot Schijn te Deurne, gemeente Antwerpen
Archeologische prospectie met ingreep in de bodem

boring: DEUGR-816

Beschrijver: MJ, *datum:* 29-8-2012, *X:* 158.068,99, *Y:* 210.761,43, *precisie locatie:* 1 cm, *coördinaatsysteem:* Lambert
Coördinaten, *hoogte:* 5,89, *precisie hoogte:* 1 cm, *referentievlak:* Tweede Algemene Waterpas, *methode hoogtebepaling:* GPS,
provincie: Antwerpen, *gemeente:* Antwerpen, *opdrachtgever:* Stadsplanning Antwerpen, *uitvoerder:* RAAP Zuid

0-40	Algemeen: <i>kleur:</i> bruingrijs Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn Bodemkundig: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, <i>interpretatie:</i> bouwvoor Opmerking: S9000
40-53	Algemeen: <i>kleur:</i> bruin Lithologie: zand, sterk siltig, matig humeus, matig fijn, <i>interpretatie:</i> beekafzettingen Bodemkundig: natuurlijke (ongeploegde) A-horizont Opmerking: lichtgrijze vlekjes
53-70	Algemeen: <i>kleur:</i> oranje Lithologie: zand, sterk siltig, matig fijn, <i>interpretatie:</i> beekafzettingen Bodemkundig: C-horizont, veel Fe-vlekken, oxidatie en reductie verschijnselen Opmerking: lichtgrijze vlekjes, S8000, w-Lep Natte zandleembodem zonder profiel

boring: DEUGR-817

Beschrijver: MJ, *datum:* 29-8-2012, *X:* 158.052,57, *Y:* 210.762,35, *precisie locatie:* 1 cm, *coördinaatsysteem:* Lambert
Coördinaten, *hoogte:* 5,88, *precisie hoogte:* 1 cm, *referentievlak:* Tweede Algemene Waterpas, *methode hoogtebepaling:* GPS,
provincie: Antwerpen, *gemeente:* Antwerpen, *opdrachtgever:* Stadsplanning Antwerpen, *uitvoerder:* RAAP Zuid

0-35	Algemeen: <i>kleur:</i> bruingrijs Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn Bodemkundig: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, <i>interpretatie:</i> bouwvoor Opmerking: S9000
35-45	Algemeen: <i>kleur:</i> bruingrijs, <i>aard ondergrens:</i> abrupt (<0,3 cm) Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn Bodemkundig: A-horizont, enkele Fe-vlekken, <i>interpretatie:</i> verstoord Opmerking: lichtgrijs gevlekt, verstoord pakket
45-60	Algemeen: <i>kleur:</i> lichtgrijsoranje, <i>aard bovengrens:</i> abrupt (<0,3 cm) Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn, <i>interpretatie:</i> beekafzettingen Bodemkundig: C-horizont, veel Fe-vlekken, oxidatie en reductie verschijnselen Opmerking: S8001, Ldc Matig natte zandleembodem met verbrokkelde textuur B

boring: DEUGR-818

Beschrijver: MJ, *datum:* 29-8-2012, *X:* 158.037,73, *Y:* 210.760,70, *precisie locatie:* 1 cm, *coördinaatsysteem:* Lambert
Coördinaten, *hoogte:* 5,91, *precisie hoogte:* 1 cm, *referentievlak:* Tweede Algemene Waterpas, *methode hoogtebepaling:* GPS,
provincie: Antwerpen, *gemeente:* Antwerpen, *opdrachtgever:* Stadsplanning Antwerpen, *uitvoerder:* RAAP Zuid

0-34	Algemeen: <i>kleur:</i> bruingrijs, <i>aard ondergrens:</i> abrupt (<0,3 cm) Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn Bodemkundig: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, <i>interpretatie:</i> bouwvoor Opmerking: S9000
34-54	Algemeen: <i>kleur:</i> lichtgrijsoranje, <i>aard bovengrens:</i> abrupt (<0,3 cm) Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn, <i>interpretatie:</i> beekafzettingen Bodemkundig: C-horizont, veel Fe-vlekken, oxidatie en reductie verschijnselen Opmerking: S8001, Ldc Matig natte zandleembodem met verbrokkelde textuur B

RAAP-RAPPORT 2718

Park Groot Schijn te Deurne, gemeente Antwerpen
Archeologische prospectie met ingreep in de bodem

boring: DEUGR-819

Beschrijver: MJ, *datum:* 29-8-2012, *X:* 158.022,55, *Y:* 210.759,13, *precisie locatie:* 1 cm, *coördinaatsysteem:* Lambert
Coördinaten, *hoogte:* 5,92, *precisie hoogte:* 1 cm, *referentievlak:* Tweede Algemene Waterpas, *methode hoogtebepaling:* GPS,
provincie: Antwerpen, *gemeente:* Antwerpen, *opdrachtgever:* Stadsplanning Antwerpen, *uitvoerder:* RAAP Zuid

0-36	Algemeen: <i>kleur:</i> bruingrijs Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn Bodemkundig: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, enkele Fe-vlekken, <i>interpretatie:</i> bouwvoor Opmerking: S9000
36-57	Algemeen: <i>kleur:</i> bruingrijs Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn Bodemkundig: A-horizont, enkele Fe-vlekken, <i>interpretatie:</i> verstoord Archeologie: <i>houtschool:</i> enkele spikkel Opmerking: lichtgrijs gevlekt, verstoord pakket
57-69	Algemeen: <i>kleur:</i> lichtgrijs Lithologie: zand, matig siltig, matig fijn, <i>interpretatie:</i> beekafzettingen Bodemkundig: C-horizont, enkele Fe-vlekken, oxidatie en reductie verschijnselen Opmerking: S8001, iets sterker gereduceerd, Ldc Matig natte zandleembodem met verbrokkelde textuur B

boring: DEUGR-942

Beschrijver: JV, *datum:* 29-8-2012, *X:* 158.066,81, *Y:* 210.725,67, *precisie locatie:* 1 cm, *coördinaatsysteem:* Lambert
Coördinaten, *hoogte:* 5,80, *precisie hoogte:* 1 cm, *referentievlak:* Tweede Algemene Waterpas, *methode hoogtebepaling:* GPS,
provincie: Antwerpen, *gemeente:* Antwerpen, *opdrachtgever:* Stadsplanning Antwerpen, *uitvoerder:* RAAP Zuid

0-34	Algemeen: <i>kleur:</i> bruingrijs Lithologie: zand, matig siltig, matig humeus, matig fijn Bodemkundig: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, <i>interpretatie:</i> bouwvoor Archeologie: <i>bouwpuin onbepaald:</i> fragmenten Opmerking: S9000 met recent puin
34-60	Algemeen: <i>kleur:</i> oranjebruin Lithologie: zand, sterk siltig, enkele lemlagen, matig fijn, <i>interpretatie:</i> beekafzettingen Bodemkundig: C-horizont, veel Fe-vlekken Opmerking: S8001, Ldc Matig natte zandleembodem met verbrokkelde textuur B

boring: DEUGR-943

Beschrijver: JV, *datum:* 29-8-2012, *X:* 158.062,19, *Y:* 210.707,83, *precisie locatie:* 1 cm, *coördinaatsysteem:* Lambert
Coördinaten, *hoogte:* 5,76, *precisie hoogte:* 1 cm, *referentievlak:* Tweede Algemene Waterpas, *methode hoogtebepaling:* GPS,
provincie: Antwerpen, *gemeente:* Antwerpen, *opdrachtgever:* Stadsplanning Antwerpen, *uitvoerder:* RAAP Zuid

0-25	Algemeen: <i>kleur:</i> bruingrijs Lithologie: zand, matig siltig, matig humeus, matig fijn Bodemkundig: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, <i>interpretatie:</i> bouwvoor Opmerking: S9000
25-36	Algemeen: <i>kleur:</i> grijsbruin Lithologie: zand, matig siltig, matig fijn Bodemkundig: enkele Fe-vlekken, <i>interpretatie:</i> menglaag
36-60	Algemeen: <i>kleur:</i> oranjebruin Lithologie: zand, sterk siltig, enkele lemlagen, matig fijn, <i>interpretatie:</i> beekafzettingen Bodemkundig: C-horizont, veel Fe-vlekken Opmerking: S8001, Ldc Matig natte zandleembodem met verbrokkelde textuur B

RAAP-RAPPORT 2718

Park Groot Schijn te Deurne, gemeente Antwerpen
Archeologische prospectie met ingreep in de bodem

boring: DEUGR-1021

Beschrijver: JV, *datum:* 29-8-2012, *X:* 158.046,20, *Y:* 210.710,29, *precisie locatie:* 1 cm, *coördinaatsysteem:* Lambert Coördinaten, *hoogte:* 5,85, *precisie hoogte:* 1 cm, *referentievlak:* Tweede Algemene Waterpas, *methode hoogtebepaling:* GPS, *provincie:* Antwerpen, *gemeente:* Antwerpen, *opdrachtgever:* Stadsplanning Antwerpen, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-30** **Algemeen:** *kleur:* bruingrijs
Lithologie: zand, matig siltig, matig humeus, matig fijn
Bodemkundig: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, *interpretatie:* bouwvoor
Opmerking: S9000
- 30-48** **Algemeen:** *kleur:* lichtgrijs
Lithologie: zand, matig siltig, matig fijn, *interpretatie:* beekafzettingen
Bodemkundig: C-horizont, Fe-concreties
Opmerking: S8000/8001, w-Lep Natte zandleembodem zonder profiel

boring: DEUGR-1022

Beschrijver: JV, *datum:* 29-8-2012, *X:* 158.048,56, *Y:* 210.696,60, *precisie locatie:* 1 cm, *coördinaatsysteem:* Lambert Coördinaten, *hoogte:* 5,95, *precisie hoogte:* 1 cm, *referentievlak:* Tweede Algemene Waterpas, *methode hoogtebepaling:* GPS, *provincie:* Antwerpen, *gemeente:* Antwerpen, *opdrachtgever:* Stadsplanning Antwerpen, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-28** **Algemeen:** *kleur:* bruingrijs
Lithologie: zand, matig siltig, matig humeus, matig fijn
Bodemkundig: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, *interpretatie:* bouwvoor
Opmerking: S9000
- 28-46** **Algemeen:** *kleur:* lichtgrijs
Lithologie: zand, matig siltig, matig fijn, *interpretatie:* beekafzettingen
Bodemkundig: C-horizont, Fe-concreties
Opmerking: S8000/8001, w-Lep Natte zandleembodem zonder profiel

boring: DEUGR-1111

Beschrijver: MJ, *datum:* 5-11-2012, *X:* 0,00, *Y:* 0,00, *precisie locatie:* 1 cm, *coördinaatsysteem:* Lambert Coördinaten, *provincie:* Antwerpen, *gemeente:* Antwerpen, *opdrachtgever:* Stadsplanning Antwerpen, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-58** **Algemeen:** *kleur:* bruingrijs
Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn
Bodemkundig: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, enkele Fe-vlekken, *interpretatie:* bouwvoor
Archeologie: *houtskool:* enkele spikkel, *bouwpuin onbepaald:* enkel fragment
Opmerking: S9000
- 58-80** **Algemeen:** *kleur:* oranjebruin
Lithologie: zand, sterk siltig, matig fijn, *interpretatie:* beekafzettingen
Bodemkundig: C-horizont, veel Fe-vlekken, oxidatie en reductie verschijnselen
Opmerking: lichtgrijze vlekjes, S8000, w-Lep Natte zandleembodem zonder profiel

boring: DEUGR-1112

Beschrijver: MJ, *datum:* 5-11-2012, *X:* 0,00, *Y:* 0,00, *precisie locatie:* 1 cm, *coördinaatsysteem:* Lambert Coördinaten, *provincie:* Antwerpen, *gemeente:* Antwerpen, *opdrachtgever:* Stadsplanning Antwerpen, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-26** **Algemeen:** *kleur:* bruingrijs
Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn
Bodemkundig: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, enkele Fe-vlekken, *interpretatie:* bouwvoor
Archeologie: *bouwpuin onbepaald:* enkel fragment
Opmerking: S9000
- 26-52** **Algemeen:** *kleur:* oranjegeel
Lithologie: zand, sterk siltig, matig fijn, *interpretatie:* beekafzettingen
Bodemkundig: C-horizont, veel Fe-vlekken, oxidatie en reductie verschijnselen
Opmerking: lichtgrijze vlekjes, S8000, w-Lep Natte zandleembodem zonder profiel

RAAP-RAPPORT 2718

Park Groot Schijn te Deurne, gemeente Antwerpen
Archeologische prospectie met ingreep in de bodem

boring: DEUGR-1113

Beschrijver: MJ, *datum:* 5-11-2012, *X:* 0,00, *Y:* 0,00, *precisie locatie:* 1 cm, *coördinaatsysteem:* Lambert Coördinaten, *provincie:* Antwerpen, *gemeente:* Antwerpen, *opdrachtgever:* Stadsplanning Antwerpen, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-32** **Algemeen:** *kleur:* bruin grijs
Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn
Bodemkundig: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, enkele Fe-vlekken, *interpretatie:* bouwvoor
Archeologie: *bouwpuin onbepaald:* enkel fragment
Opmerking: S9000
- 32-44** **Algemeen:** *kleur:* bruin grijs
Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn
Bodemkundig: A-horizont bestaand uit opgebracht pakket, enkele Fe-vlekken, *interpretatie:* verstoord
Opmerking: bruin gevlekt, S9001
- 44-55** **Algemeen:** *kleur:* oranjegeel
Lithologie: zand, sterk siltig, matig fijn, *interpretatie:* beekafzettingen
Bodemkundig: C-horizont, veel Fe-vlekken, oxidatie en reductie verschijnselen
Opmerking: lichtgrijze vlekjes, S8000, w-Lep Natte zandleembodem zonder profiel

boring: DEUGR-1131

Beschrijver: MJ, *datum:* 5-11-2012, *X:* 0,00, *Y:* 0,00, *precisie locatie:* 1 cm, *coördinaatsysteem:* Lambert Coördinaten, *provincie:* Antwerpen, *gemeente:* Antwerpen, *opdrachtgever:* Stadsplanning Antwerpen, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-20** **Algemeen:** *kleur:* bruin grijs
Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn
Bodemkundig: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, enkele Fe-vlekken, *interpretatie:* bouwvoor
Archeologie: *bouwpuin onbepaald:* enkel fragment
Opmerking: S9000
- 20-33** **Algemeen:** *kleur:* grijsbruin
Lithologie: zand, kleiig, zwak humeus, matig fijn, *interpretatie:* beekafzettingen
Bodemkundig: veel Fe- en Mn-vlekken
Opmerking: S83, oude beekloop
- 33-48** **Algemeen:** *kleur:* oranjegeel
Lithologie: zand, sterk siltig, matig fijn, *interpretatie:* beekafzettingen
Bodemkundig: C-horizont, veel Fe-vlekken, oxidatie en reductie verschijnselen
Opmerking: lichtgrijze vlekjes, S8000, w-Lep Natte zandleembodem zonder profiel

boring: DEUGR-1241

Beschrijver: MJ, *datum:* 5-11-2012, *X:* 0,00, *Y:* 0,00, *precisie locatie:* 1 cm, *coördinaatsysteem:* Lambert Coördinaten, *provincie:* Antwerpen, *gemeente:* Antwerpen, *opdrachtgever:* Stadsplanning Antwerpen, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-50** **Algemeen:** *kleur:* bruin grijs
Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn
Bodemkundig: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, enkele Fe-vlekken, *interpretatie:* bouwvoor
Archeologie: *bouwpuin onbepaald:* enkel fragment
Opmerking: S9000, veel recent puin
- 50-70** **Algemeen:** *kleur:* oranjegeel
Lithologie: zand, sterk siltig, matig fijn, *interpretatie:* beekafzettingen
Bodemkundig: C-horizont, veel Fe-vlekken, oxidatie en reductie verschijnselen
Opmerking: lichtgrijze vlekjes, S8000, w-Lep Natte zandleembodem zonder profiel

boring: DEUGR-1242

Beschrijver: MJ, *datum:* 5-11-2012, *X:* 0,00, *Y:* 0,00, *precisie locatie:* 1 cm, *coördinaatsysteem:* Lambert Coördinaten, *provincie:* Antwerpen, *gemeente:* Antwerpen, *opdrachtgever:* Stadsplanning Antwerpen, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-30** **Algemeen:** *kleur:* bruin grijs
Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn
Bodemkundig: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, enkele Fe-vlekken, *interpretatie:* bouwvoor
Archeologie: *bouwpuin onbepaald:* enkel fragment
Opmerking: S9000, veel recent puin
- 30-70** **Algemeen:** *kleur:* oranjegeel
Lithologie: zand, sterk siltig, matig fijn, *interpretatie:* beekafzettingen
Bodemkundig: C-horizont, veel Fe-vlekken, oxidatie en reductie verschijnselen
Opmerking: lichtgrijze vlekjes, S8000, w-Lep Natte zandleembodem zonder profiel

RAAP-RAPPORT 2718

Park Groot Schijn te Deurne, gemeente Antwerpen
Archeologische prospectie met ingreep in de bodem

boring: DEUGR-8110

Beschrijver: MJ, *datum:* 29-8-2012, *X:* 158.011,14, *Y:* 210.753,94, *precisie locatie:* 1 cm, *coördinaatsysteem:* Lambert
Coördinaten, *hoogte:* 5,97, *precisie hoogte:* 1 cm, *referentievlak:* Tweede Algemene Waterpas, *methode hoogtebepaling:* GPS,
provincie: Antwerpen, *gemeente:* Antwerpen, *opdrachtgever:* Stadsplanning Antwerpen, *uitvoerder:* RAAP Zuid

0-35	Algemeen: <i>kleur:</i> bruingrijs Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn Bodemkundig: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, enkele Fe-vlekken, <i>interpretatie:</i> bouwvoor Opmerking: S9000
35-44	Algemeen: <i>kleur:</i> bruin Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn Bodemkundig: A-horizont bestaand uit opgebracht pakket, enkele Fe-vlekken, <i>interpretatie:</i> opgebrachte grond
44-56	Algemeen: <i>kleur:</i> bruingrijs Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, matig fijn Bodemkundig: A-horizont, veel Fe-vlekken, <i>interpretatie:</i> verstoord Archeologie: <i>houtschool:</i> enkele spikkel Opmerking: lichtgrijs gevlekt, verstoord pakket
56-65	Algemeen: <i>kleur:</i> lichtgrijs Lithologie: zand, matig siltig, matig fijn, <i>interpretatie:</i> beekafzettingen Bodemkundig: C-horizont, enkele Fe-vlekken, oxidatie en reductie verschijnselen Opmerking: S8001, iets sterker gereduceerd, w-Lep Natte zandleembodem zonder profiel

boring: DEUGR-8111

Beschrijver: MJ, *datum:* 29-8-2012, *X:* 158.007,15, *Y:* 210.739,20, *precisie locatie:* 1 cm, *coördinaatsysteem:* Lambert
Coördinaten, *hoogte:* 5,97, *precisie hoogte:* 1 cm, *referentievlak:* Tweede Algemene Waterpas, *methode hoogtebepaling:* GPS,
provincie: Antwerpen, *gemeente:* Antwerpen, *opdrachtgever:* Stadsplanning Antwerpen, *uitvoerder:* RAAP Zuid

0-34	Algemeen: <i>kleur:</i> bruingrijs Lithologie: zand, matig siltig, matig humeus, matig fijn Bodemkundig: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, <i>interpretatie:</i> bouwvoor Opmerking: S9000
34-63	Algemeen: <i>kleur:</i> grijsbruin Lithologie: zand, matig siltig, matig humeus, matig fijn Bodemkundig: A-horizont bestaand uit opgebracht pakket, enkele Fe-vlekken, <i>interpretatie:</i> esdek Archeologie: <i>bouwpuin:</i> enkel fragment
63-69	Algemeen: <i>kleur:</i> lichtgrijsoranje Lithologie: zand, matig siltig, matig fijn, <i>interpretatie:</i> beekafzettingen Bodemkundig: C-horizont, veel Fe-vlekken, oxidatie en reductie verschijnselen Opmerking: S8000/8001, Pdm Matig natte licht zandleembodem met dikke antropogene humus A-horizont

boring: DEUGR-8112

Beschrijver: MJ, *datum:* 29-8-2012, *X:* 158.005,52, *Y:* 210.721,29, *precisie locatie:* 1 cm, *coördinaatsysteem:* Lambert
Coördinaten, *hoogte:* 5,90, *precisie hoogte:* 1 cm, *referentievlak:* Tweede Algemene Waterpas, *methode hoogtebepaling:* GPS,
provincie: Antwerpen, *gemeente:* Antwerpen, *opdrachtgever:* Stadsplanning Antwerpen, *uitvoerder:* RAAP Zuid

0-39	Algemeen: <i>kleur:</i> bruingrijs Lithologie: zand, matig siltig, matig humeus, matig fijn Bodemkundig: regelmatig geploegd/bewerkte A-horizont, <i>interpretatie:</i> bouwvoor Opmerking: S9000
39-62	Algemeen: <i>kleur:</i> grijsbruin Lithologie: zand, matig siltig, matig humeus, matig fijn Bodemkundig: A-horizont bestaand uit opgebracht pakket, enkele Fe-vlekken, <i>interpretatie:</i> esdek Archeologie: <i>bouwpuin:</i> enkel fragment
62-70	Algemeen: <i>kleur:</i> lichtgrijsoranje Lithologie: zand, matig siltig, matig fijn, <i>interpretatie:</i> beekafzettingen Bodemkundig: C-horizont, veel Fe-vlekken, oxidatie en reductie verschijnselen Opmerking: S8000/8001, Pdm Matig natte licht zandleembodem met dikke antropogene humus A-horizont

